

Maribel Garcia Gracia

L'Absentisme Escolar en zones socialment
desafavorides. El cas de la ciutat de Barcelona.

Volum II

Tesi Doctoral dirigida per: Dr. Joaquim Casal i Bataller

Departament de Sociologia
Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Universitat Autònoma de Barcelona.
Juliol 2001

ANNEX 13
Transcripcions d'entrevistes

Annex 13. Transcripció d'entrevistes

Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 22. Zona 3	I
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 23. Zona 2	II
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 24 Zona 3	III
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 25 Zona 2	IV
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 26 Zona 4	V
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 27 Zona 4	VI
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 28 Zona 2	VII
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 29 Zona 1	VIII
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 30 Zona 1	IX
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 31 Zona 3	X
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 32 Zona 3	XI
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 33 Zona 2	XII
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 34 Zona 5	XIII
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 35 Zona 1	XIV
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 36 Zona 5	XV
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 37 Zona 5	XVI
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 38 Zona 5	XVII
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 39 Zona 1	XVIII
Centre d'Educació Infantil i Primària núm. 40 Zona 2	XIX
Institut d'Ensenyament Secundari núm. 1. Zona 1	XX
Institut d'Ensenyament Secundari núm. 2. Zona 1	XXI
Institut d'Ensenyament Secundari núm. 3. Zona 2	XXII
Institut d'Ensenyament Secundari núm. 4. Zona 2	XXIII
Institut d'Ensenyament Secundari núm. 5. Zona 3	XXIV
Institut d'Ensenyament Secundari núm. 6. Zona 4	XXV
Institut d'Ensenyament Secundari núm. 7. Zona 5	XXVI
Institut d'Ensenyament Secundari núm. 8. Zona 5	XXVII
Institut d'Ensenyament Secundari núm. 9. Zona 3	XXVIII
Tècnica d'Educació i Tècnica de Serveis Socials. Zona 1	XXIX
Tècnica d'Educació. Zona 2	XXX
Tècnica de Serveis Socials. Zona 2	XXXI
Tècnic d'Educació. Zona 3	XXXII
Tècnica d'Educació. Zona 4	XXXIII
Tècnica d'Educació i Tècnica de Serveis Socials. Zona 5	XXXIV
Directora de Centre de Serveis Zona 1	XXXV
Directora de Centre de Serveis Zona 2	XXXVI
Directora de Centre de Serveis Zona 3	XXXVII
Tècnic de Serveis Socials i Directora de Centre de Serveis Zona 4	XXXVIII
Directora de Centre de Serveis Socials. Zona 5	XXXIX
Equip de Base de Serveis Socials. Zona 4	XL
Professor de Compensatòria. Zona 3.	XLI

CEIP 22

(Breu presentació de l'estudi)

Tenim una hora i mitja. Eh? Tenim temps, bé, vale.

Una hora i mitja. A veure lo de la Comissió Social em sembla que...no et sabia dir ven bé l'any però...

Jo tinc el document eh? Que vau elaborar en el pla de presentar elde la ciutat.

Sí, vale.

Vull dir que això ho tinc.

Doncs bé vam començar amb aquesta escola amb la Comissió Social, i en vista de que la cosa ens funcionava molt bé, perquè el primer objectiu era sobretot posar nos en contacte amb els assistents socials, vull dir aquí les famílies ens torejaven totalment. Em venien a mi, m'explicaven una història, anaven a l'Assistent li explicaven una altra història, i com que el complicat que era...despistava molt eh?, costava molt. Llavors vam formar aquí la Comissió Social Elisenda, en la que estàvem doncs els mestres d'educació especial, director/directora i els Assistents Socials de la zona, aquí intervé sempre l'Ajuntament, l'Assistent Social de l'Ajuntament i els de Caritas. Llavors vénen un representant de cada eh? I bueno la cosa va anar molt bé perquè llavors les famílies sabien situar se, vull dir quan venien aquí li deia "no, no jo ja he parlat amb l'Assistent dels seu cas" llavors no podien anar amb històries perquè sabien que entre nosaltres ens coordinàvem. Llavors vam controlar moltíssim la situació

Això fa quant de temps ho vau començar?

Doncs això potser farà cinc anys ja eh? Ja farà cinc anys de tot això, sí, sí.

I després s'ha anat estenent a les altres escoles... A les altres escoles de seguida, i després hi ha els directors com a directors també de zona nord, ens vam reunir com la Comissió que en diem de Zona 3 Estem els directors, els assistents socials, el representant de l'Ajuntament, i si necessitem que intervingui més gent com l'EAIA, del ..., etc..., també vénen.

I del Departament d'Ensenyament quina intervenció hi ha?

Sí, quan necessitem que vingui algú, doncs ve l'Inspector normalment. Perquè... de Delegació territorial i tal també han vingut en alguna ocasió

I el professional de compensatòria?

També, el de compensatòria també hi ha assistit, sí.

Entrem una mica...m'expliques, a veure la primera part de la informació que volia que m'expliquessis és, bueno primer de tot com definiu l'absentisme escolar? Com ho comptabilitzeu? És a dir quins mecanismes teniu per a la detecció?

Mira tenim un protocol, sí vam elaborar un altre i aquest l'hem perfeccionat ara a zona Nord, aquest és l'últim document ja més perfeccionat. Veus com veus ja diu: absentisme, protocol, proposta,

però que ja la tenim aprovada. És lo que apliquem a tota aquesta zona.

Que és la proposta aprovada en la Comissió del districte suposo, no?

No, la Comissió de zona 3, no té res a veure el districte amb nosaltres. La Comissió de zona Nord som els directors de les escoles, els protagonistes són les escoles. Llavors hem fet això, una mica la introducció, definint una mica quin tipus de faltes són justificables o si no o són, o sigui fem una mica la definició, el tipus d'absentisme: puntual, intermitent etc..., primer, i després de quina forma el controlem i de quina forma ho registrem eh? Quines intervencions en fem

Què ho controleu, suposo per la tutora que passa pel matí i la tarda llista...

Sí, sí. Aleshores a l'inici de cada sessió matí i tarda la tutora anota al llibre d'assistència etc... Quan detecta que hi pot haver un cas d'absentisme, que a vegades detectem que són tardes, tres tardes a la setmana eh? A vegades són un matí i coordines i comences a pensar una mica i dius és que aquest matí he marcat, saps? Vull dir sempre hi ha algun motiu. Llavors determinem quin tipus d'intervencions fem, quines actuacions. Si fem actuacions de tipus més puntual, més intermitent, moderat, regular. Segons el tipus d'absentisme que hi ha fem unes actuacions o unes altres. Si l'actuació la fa el tutor, el director...segons, segons el tipus d'intervenció la fa un o la fa un altre fins que arribem al final que intervé diguéssim la Comissió Social i derivem segons quins casos als Assistents Socials.

De la Comissió Social, estem parlant de dades, de centre.

De l'escola. I la Comissió Social d'escola deriva o a vegades també segons quines intervencions les deriva directament al tutor, si el tutor veu alguna causa doncs, no ja d'absentisme sinó de maltractaments o alguna cosa, aquí tenim també un full. Tenim fins i tot fetes lo que són les cartes de derivació, cartes de comunicació als pares perquè justifiquin les faltes d'assistència...Primer hi ha una carta doncs que la signen els tutors, després hi ha una altra que la signo jo per fer més força

Què és una segona...

Una segona fase. Els fulls d'entrevista per demanar als pares que vinguin a justificar això, no només per escrit sinó per entrevista, la fitxa del registre

Deuen parlar amb la tutora, no? Suposo...

Sí, segons amb quins pares hi assisteixo jo

Ja per fer més autoritat de l'escola, no?

Sí perquè són pares de crios bastant conflictius, a vegades també les tutores amb segons quins pares...

Es troben una mica desbordades?

Sí, fins i tot amb alguna entrevista es ...al meu costat

Sí?

Sí, llavors tenim la fitxa de registre d'intervencions sobre l'absentisme, amb el seguiment que s'ha fet eh? Gestions realitzades...

Perdona, aquesta és individualitzada?

Sí, sí, això és cas per cas, quan detectem un cas...sí, sí, se'l guarda el tutor l'Expedient eh? Cas per cas, cas per cas per alumne i fins i tot les gestions realitzades perquè quedi constància, si han sigut les gestions només...veus, amb la família, aquí posa la gestió, qui la rep, data etc...Si ha sigut amb l'Assistent Social, o fins i tot si l'han derivat ja en solució perquè quedi tot registrat. Després tenim aquest que és el full e la demanda de l'escola a Serveis Socials, quan ja determinem que aquest cas ha d'intervenir Serveis Socials també ho deixem per escrit, i és aquest el full que els passem, en la que donem les dades dels alumnes, bueno primer què ha passat, el motiu, què és el que s'ha detectat, qui fa la demanda, si la fa el tutor, la tutora etc... Les dades dels alumnes perquè puguin fer la intervenció, quin seguiment s'ha fet, i quines actuacions ha fet el centre. O sigui no derivem mai un cas a la primera, si no hem fet res encara, no, quan ja has fet un seguit d'intervencions.

Quan estan les vies esgotades.

Això mateix, quan ja has esgotat les vies, llavors passen aquest full a l'Assistent Social. Ells tenen un altre full de devolució, que és aquest, ja està al darrera també. Llavors sempre ens han de fer un reforç d'informació però per escrit...

I això fa molt que funciona?

Aquí a l'Elisenda ja fa potser un parell d'anys.

Que funcioneu amb aquest protocol?

Sí, sí.

I en els altres?

En els altres ho comencen a fer ara, ho comencen a fer ara. A nosaltres ens ha anat molt bé perquè ens ha baixat moltíssim l'absentisme, fins i tot al principi vam anar més fort. Vull dir aquí no sé si saps que al districte hi ha un organisme que es diu l'EATO que és el servei de prevenció.

N'he sentit a parlar, no el conec.

Doncs hi ha un guàrdia urbà que és bastant maco, que bé per les escoles i això, i al principi vam recórrer una mica amb ell a fer...en els casos més flagrants..... que fessin intervencions més directes. Anava vestit de guàrdia urbà i anava directament a la família.

I funcionava?

Ho vam fer un parell de vegades, ha arribat a allà rapidíssim, ja no...ja fa temps que...

No heu tingut necessitat...

No he tingut que recórrer amb ell. No, no, ara ja fem això i ens funciona bé.

Encarna d'això hem podries fer una còpia?

Sí, sí, sí. Llavors veus, això és un altre full per fer un control mensual ...les actuacions, i les observacions, el número d'absències, causes si són justificades o injustificades, si és matí o tarda, percentatges...

I això ho teniu mensual, o sigui de fet, del registre diari en feu un buidat mensual?

Sí, a vegades no ben ve mensual si no veiem la necessitat via Comissió Social, a vegades ho fem cada trimestre, però com que això ja està bastant...

I qui ho fa això del centre?

La Comissió Social. I jo com a sóc la que estic...bueno a la Comissió Social estan els dos mestres d'educació especial i jo això ho porto més que tot jo. El registre ja el tenen els mestres i això...Llavors després hi ha això, que és la carta diguéssim que ja seria dirigida a l'Inspector en la que li comuniqués que hi ha un cas greu, i aquesta és la que va dirigida a la DEGAI??? O sigui que està tot.

Aquesta i aquesta són paral·leles o no?

No, Aquestes són quan requereixin... Bueno serien pràcticament paral·leles perquè quan ho comuniqués a Inspecció vol dir que la cosa ja ha anat també...no...o sigui jo de moment m'he quedat aquí en les assistents socials, no he tirat més endavant perquè de moment ...però si em veiés en el cas de passar ho a un Inspector, a la DEGAI també la passaria. El que passa és que la DEGAI normalment...o sigui la tenim feta per dir bueno ja tens el model i això, però la DEGAI la fem normalment...l'Assistent Social quan veu que el cas és molt greu...

Perquè la DEGAI que implica? maltractaments? O no necessàriament?

No, a veure és que hi ha molts tipus de maltractaments, un d'ells seria...l'abandó. És clar. L'absentisme escolar. Llavors intervé l'EAI, per exemple la setmana que ve tindrà aquí una Comissió Social en la que tindrem invitats a l'EAI per tractar d'un nucli familiar que hi ha un conflicte bastant gran. Llavors com que ja els tenim també tant integrats, vull dir s'han creat uns canals bastant fluïts... doncs la cosa va funcionant. Perquè vénen, fins i tot a principi de curs convido als assistents socials amb un claustre perquè clar sempre canvia la gent, el professorat...Llavors convido els assistents socials amb un claustre perquè informin una mica la seva forma de treballar...encara que la sabem però sempre va ve a principi de curs recordar ho.

Perquè hi ha molta rotació de personal de professorat aquí?

Home...

Tu quants anys fa que estàs a la direcció?

Doncs en fa..., no a la direcció fa que estic sis anys, i al centre fa que estic onze.

I deus ser de les persones amb més antiguitat?

No que va, que va, a més seré de les primeres a suprimir l'any que ve, o l'altre.

Què dius? Per què? Perquè s'ha reduït la línia de l'escola?

Perquè es redueix

Sí? Però tot i així hi ha molta rotació? De professorat?

Tot i així sí, i a demés ara com que som classificats com a CAEP, centres d'atenció educativa preferent, s'han de demanar expressament, o sigui ja estan catalogats d'especial dificultat. Llavors la gent normalment no vol venir a centres com aquest si pot anar a un altre.

Perquè això no implica alhora que vagi un tipus de professorat?

No, ho demanem, demanem, i això es pot tenir en compte

Però no, no...

De moment estem demanant a veure si es pot tenir en compte perquè clar a vegades et trobes que ve algun substitut i l'endemà se te'n va, o se't posa malalt Tu necessites gent que sàpiga treballar en aquest centres amb aquest tipus d'alumnat

Clar i motivat, no?

Clar sinó és un caos total. De moment no hem aconseguit res amb l'Administració, som CAEPS una mica com a titulet.

Perquè què implica ser CAEP?

Implica moltes coses.

Implica una mica de...beques de menjador...?

Implica beques, ajuts tant a nivell de compensatòria com a programes d'absolutament tot, de dotació econòmica, teòricament ràtios més baixes, teòricament perquè són molt ... I aquest any m'ha entrat cada personal, no han tingut en compte ni ràtios ni res

Avui quan t'estava esperant m'han preguntat: "que ets la substituta?"

Sí és que espero una i no ha vingut, espero una substituta i no ha vingut. Implica varies coses si desenvolupessin la ordre, que de moment no està desenvolupada, tenim la etiqueta i alguns diners que ens donen de més quan plorem, quan anem a plorar, bueno diners.

Per tant el que és definició de l'absentisme, com ho controleu, el protocol, tot això...

Està en aquest document.

Està en aquest document. I un buidat per tenir perspectiva així anual de les quantitatives teniu?

Sí mira, aquí en tinc un de l'any passat, aquest buidat és de l'any passat eh? Noms, cognoms, faltes Mes per mes...

Aquí hi han els mesos que ho vam tallar aquí a finals de maig.

I aquests números què són el total de casos?

No, em sembla que són els dies de ... els números de dies de classe

Ah!

Que hi han cent cinquantaun i com el total comptabilitzem matí i tarda és el doble, com veus ha baixat bastant, això seria el percentatge. El que passa és que ens trobem... Això és percentatge...per exemple aquest cas el Sergi en qüestió Això és el número de faltes Nou faltes Això és el número de faltes i això seria el tant per cent.

De faltes respecte de Del total, del percentatge total.

Del total, d'acord, cas per cas. El que passa que els casos que són greus, són molt greus.

Ja, això m'ho va comentar el TED.

O sigui no tens el nen, el típic nen que...no, els que són greus, són greus de debò. Per això dels percentatges no en pots fer massa cas perquè només que tinguis a l'escola set o vuit casos greus ja és important, clar si ho dilueixes en un percentatge sembla que no hi hagi absentisme.

Clar, sí, sí.

Perquè mira aquí per exemple.

I els motius també els teniu adjudicats?

No, aquí no. Aquí és el...

El registre.

El registre i el nombre d'assistents. Si et fixes aquest primer, això és de primer, això serien els nens de primer, veus? Això de faltes i això hi ha que realment sí que són escandalosos molts dies. I aquí al final de tot, veus? Hi ha registrats per cicles, que per això et dic.

Què és el que jo et volia demanar. Bueno perquè de primer sapiguer... si no teniu registre però ara ja veig que sí, doncs intentar quantificar una mica.

Sí però és com et dic, si et comences a mirar les dades, dius: no hi ha absentisme en aquesta escola, però és que aquest absentisme es pot concentrar en dos o tres alumnes. Llavors això dels percentatges de vegades el que fa una mica és enganyar-te. Per exemple cicle inicial surt un cinc coma vuit, al cicle inicial surt sis coma dos, al cicle superior un nou coma nou, com veus va en augment conforme l'edat, però

clar això t'enganya una mica eh? Perquè es concentra sempre en un parell d'alumnes. Si et fixes en aquest alumne d'aquí, molt absentista, mira cada mes quantes faltes.

Que és de cicle superior ja?

Sí, mira cada més quantes faltes.

Deu ni do, i...

Ella sola en tot un curs té cent nou faltes.

Ha faltat casi a mig curs.

Clar això queda...vull dir és una mica doncs veure...aquesta mateixa d'aquí mira, cent vuitanta sis, aquesta alumne ja a Secundària no va.

Aquestes són de cicle mitjà? Ah no! Has dit que era de superior.

De superior.

No clar.

Clar, vull dir se't concentra molt en dos, tres alumnes però clar et trobes...mira aquest mateix d'aquí, cent seixanta sis dies.

Deu ni do.

Clar, si et mires els percentatges dius: no són escandalosos però...

No en conjunt no però aquest sí té més de la meitat eh?

Clar aquest té mes de la meitat.

El número de casos no, però la intensitat d'aquest absentisme... escolta...

I aquí el que és molt gran és la problemàtica social, és molt gran. Aleshores en escoles com aquestes es concentren molt els...

Perquè quin tipus d'alumne teniu?

A veure, mira un dels objectius per exemple de la Comissió Social doncs era fer un registre de l'alumnat amb mancances socials, un registre de nens contemplats com a risc de marginació social. Llavors clar amb un centre com aquest, aquest és el registre, aquest és l'últim registre, cada any el fem nou, llavors detectem tots els casos, des de P3 fins a..., mira P3 amb una sola aula set casos.

Amb risc de marginació social? Set casos?

Amb una sola aula, a P4 cinc, mira a P5: un, dos, tres, quatre, cinc, sis, set, vuit, nou, deu, deu però bueno el total de l'escola si tenim uns dos cents setanta alumnes consten com a risc setanta i pico, quasi vuitanta.

Deu ni do.

I el percentatge és altíssim. I aquests són els que diguéssim treballarem a la Comissió Social, amb els...

Amb els de risc social.

I aquí tenim el registre doncs de quin curs fan, quin és el seu tutor, quines intervencions escolars hi han, si van a l'aula d'educació especial, compensatòria, l'EAP si intervé

Quin servei l'atén de Serveis Socials, quin és el professional que aquí em faltava col·locar. Ho tenim tot aquí documentat, llavors quins tipus de recursos i ajudes tenen, si tenen ajut de menjador, de material, si intervé l'EAIA en alguns casos, també ho tenim aquí...Llavors això és el que treballem més que tot a la Comissió Social... quin tipus de procedència...famílies desestructurades, problemes de drogaaddicció... Aquí hi ha màfies de drogues en aquest barri instal·lades des de fa molts anys, tenim molts fills de drogadictes, molts pares a la presó, molts pares separats, moltes mares solteres...

Ja, ja.

Clar això augmenta la conflictivitat de l'escola. Però a apart de la nostra feina, jo un volum important de la meva és pedagogia social. És la realitat que tenim. Vull dir és el que hi ha.

Ens interessaria mirar de quantificar una mica. Espera si t'interessa això li dic al conserge que em faci una fotocòpia mentrestant. (...)Una de les causes de que no hi hagi més absentisme és que precisament pràcticament tots aquests alumnes tenen beca de menjador, amb lo qual es queden a dinar. Les famílies gitanes, si els nens no es quedessin aquí a dinar no vindrien a l'escola.

Perquè teniu un percentatge alt de famílies gitanes?

Sí.

Com quin?

A veure, aquest any quants havia apuntat aquí?

Cinquanta.

Vuit de dos.

Cents setanta, cinquanta.

Vuit alumnes, més o menys. Llavors és clar si es queden a dinar vénen a classe, si no, no.

Perquè el tema de l'absentisme de les nenes gitanes?

Ui, aquest encara és més greu. És més greu perquè a la que tenen dotze anys, els ve la regla i deixen l'escola la majoria. Ara ja em sembla que...però normalment sí.

I altres minories a part de la del col·lectiu gitano?

No, aquí la que més hi ha és la gitana Perquè aquí concentració de magrebins, o africans...

No, no. Ara ens comencen a venir, hem matriculat aquest any alguns africans, de Guinea. Però és el primer any eh?

Però en principi no tenen problemes aquests nens d'absentisme?

No els conec, em vindran nous.

Ah! Ara s'han matriculat?

S'han matriculat pel curs que ve. No sé com seran, suposo que més normalitzats, vull dir les famílies gitanes costa més.

I els nens també no?

Sí perquè a veure no només és en problemes d'absentisme, ja et dic si es queden a menjar a l'escola vénen a classe, sinó no vénen, el problema de la higiene és molt gran, les famílies no s'acosten per l'escola, se'ls pot cridar quaranta mil vegades i no et vénen. A vegades només per no veure't...

I com ho feu en aquests casos?

Fem meravelles a vegades. A vegades quan, a darrera dels assistents socials amb la PIRMI els controlem perquè si cobren la PIRMI els tenim una mica lligats, però a vegades per no veure't aquí ens deixen els nens a la punta del carrer i vénen sols, perquè saben que si "asomen" per aquí els tutors els poden veure i els...

Els poden veure i els poden cridar...

Tenia preparada una espècie de graella de quantificació i de descripció qualitativa, em suposo que ara et deu ser molt complicat de fer, entre d'altres coses perquè això ho vull presentar per l'any noranta vuit, noranta nou, i és el que em comentaves que encara això no ho teniu buidat. Pues no sé com ha de ser la millor manera de procedir.

No, tot això si que t'ho puc dir.

Sí?

Perquè ho tinc...ah! bueno... espera't, el full de... no, el d'Inspecció no, el d'estadística, el d'estadística sí que tenim separats nens i nenes, ho hauríem de buscar.

Sí de fet hi ha una informació d'estadística, que jo tinc el full aquest a disposició. Potser estaria bé que diguessis si és possible, per exemple això, molt, molt petit. És el tema d'alumnes d'atenció educativa especial que a més hi havia contemplat els problemes de personalitat i de conducta...

A veure, però això és una mica confós, t'explico el perquè. Perquè a veure centres com el nostre d'Atenció Educativa Preferent, com a nens de necessitats educatives especials també hi ha un decret que et diu tota una sèrie de coses que ara tot just el comencen a desenvolupar i aquí com a nanos, són els casos diguéssim que ha detectat l'EAP i que hi ha un informe de l'EAP, dictamen

Però hi ha molts altres que suposo que no...

No els de risc i marginació social estan contemplats per la normativa però encara no està desenvolupat

I l'EAP no dictamina?

L'EAP, abans no sé si t'ho havia dit també pertany a la Comissió Social, l'EAP hi està sempre, vull dir sap el nombre de casos. Però encara no estan tractats com a necessitats educatives especials reals. Si estigués tindriem molt més ajuts, més plantilla, més professorat

Això de què depèn? de que es desenvolupi el decret?

Del decret.

Però el decret està aprovat, no?, ara s'ha de desenvolupar, no?

Espero. És la nostra...Alguna cosa sí que han dit per exemple aquest any per la matriculació ens descomptaven en un principi com a nens amb necessitats educatives especials, els que estaven de risc de marginació i després alhora de la veritat a la matriculació s'ha quedat com no res.

Només els de dictamen i prou.

Però també us han disminuït la ràtio, no?

No, això el que hi ha és, si la normativa marca que hi ha vint i cinc alumnes a l'aula, hi ha dos llocs reservats amb unitats educatives especials.

Clar si hi ha dos llocs vol dir que, si jo per exemple en tinc set o vuit aquí a la classe els puc retenir, però hauríem d'estar repartits.

En els altres centres de TB?

Per exemple.

Quants centres ... hi ha aquí?

Dos. Però ells no en tenen ni un.

Ja, ja. Per tant aquesta estadística...molt qüestionable, no?

Totalment, totalment perquè aquí et sortiran dos casos, mira, mira els que surten perquè ho tinc aquí. Jo ja ho he dit a la Inspecció, però és escandalós. Mira...el llistat de nens amb necessitats educatives especials i no consideren el llistat d'alumnes amb risc.

I no té res a veure, no?.

Evidentment que no té res a veure. Aquest és el llistat oficial de nens amb necessitats educatives especials de l'EAP

Quatre, cinc, sis, set.

Nens amb dictamen?

Tres nenes i quatre nens (...)

I quant has dit que eren cinquanta i pico d'alt risc, no?

Si.

I això a l'EAP li consta però clar no pot...suposo que ho adapten a les seves limitacions i a més als estudis que fan... tot i que no donem a l'abast, en aquesta escola no donen a l'abast l'EAP. Ja tinc aquí també més dedicació d'horari de l'EAP, però tot i així no donen a l'abast. Vull dir jo m'he trobat, que per a mi és bastant greu, i bueno jo ho he dit moltes vegades també a Inspecció, parla amb el Departament que em trobo amb casos que aquí queden diguéssim difuminats, diguéssim aquí estaríem dintre de la normalitat, se'n van es traslladen a altres llocs immediatament al cap de poc temps em truca la de l'EAP dient: "què passa amb aquest nen que no sé què que no sé quants" aquí era normal. Clar aquí tenim casos molt més greus.

I des d'Inspecció què es diu?

A veure des d'Inspecció també estan molt al nostre costat. Ara mateix hi ha un projecte per a alguns casos d'aquí més greus derivar los a una escola d'educació especial que està pràcticament buida, aquí mateix al barri. Llavors nosaltres el que demanem és que ens treguin aquests casos més greus per nosaltres poder atendre els que no ho són tant, perquè sinó no donem a l'abast. I de moment està en estudi, ho té la delegada el projecte sobre la taula. Hi han molts de cicle mitjà veig aquí eh?

Sí, tinc una acumulació aquí...bestial però a mésmolt, molt cascats.

Sí?

Sí, molts d'aquests haurien d'estar en un centre especial, molts, aquests són psicòtics, aquí és impossible de treballar amb ells a l'aula.

Ja m'ho imagino ...

Clar, necessiten una atenció molt especialitzada, vull dir la tutora si té a la classe, ara imagina't els alumnes que tenim aquí, si en té sis o set de risc, si en té dos de cíclics...què fa a la classe?

És impossible.

Fas el que pots amb l'ajuda de les d'educació especial, amb l'ajuda de les orientacions de l'EAP, amb agrupaments flexibles que fem per treure aquests nanos més hores de l'aula, no només per ells sinó per la resta del grup, que puguin treballar amb unes altres condicions. Vull dir cada any ens les hem d'ingeniar per atendre a la diversitat de la millor forma possible, fent agrupaments, i aquest any per exemple jo tenia els sisès que són bueno...els sisès d'aquest any són fortíssims, doncs hem abocat allà molts recursos de l'escola per poder los fer en comptes de dos grups, tres en moltes hores perquè sinó allí hauria sigut impossible entrar a treballar.

Perquè això tampoc està contemplat no? La possibilitat de reduir... clar de fet aquests nanos no consten per l'Administració educativa, són nanos normalitzats entre cometes.

Si aquest any, a veure com t'expliques que tenim els mateixos grups de Primària, els mateixos alumnes, els mateixos problemes i ens redueixen un mestre de Primària, quina explicació en donen, som números. Els problemes els tenim aquí però som números.(...)

El problema és planificar el curs que ve, per organitzar-me la Primària amb un mestre menys, doncs...què treus? Agrupaments flexibles, has de retallar, has de retallar atenció amb els alumnes de les hores que els hi queda al professorat, bueno has de començar a retallar per tot arreu.

No, no. Està clar vull dir que... deu ni do.

Però clar els de dalt ens tracten: som números. Tants alumnes tants mestres, són iguals els d'aquí que els de Pedralbes que els de...que els de l'Eixampla (...)

Aquestes dades les teniu? Això és de regular a l'Administració?, els alumnes estrangers segons país d'origen?

Sí això ho tinc, aquest document el tinc de l'any passat l'hauria de buscar a correspondència.

Podem apuntar coses si de cas que em caldrien, no cal que me les passis avui. Jo he d'anar venint, de fet avui amb tu és la primera entrevista que faig, vull dir que avui he inaugurat el treball de camp. He de tornar, successivament en altres escoles del districte i puc tornar.

A veure lo que seria el full d'estadística.

El full d'estadística, en particular aquest. Si, mira...Bueno està tot

Tot barrejat?.

Sí.

Llavors una altra cosa que si vols la puc deixar i en tot cas quan a tu et sembli bé, fins i tot puc venir i fer un cop de mà si cal i fem el buidat aquest. Que seria d'una banda la quantificació, o sigui això sobre els fulls d'estadística seria saber quants alumnes a Primària per cicles, quants nens i quantes nenes. Això és molt fàcil perquè en el d'Estadística ja tens tot això per separat de nois i noies eh?

Llavors a partir d'aquí saber què és la segona fase, que després ja s'ha de comptabilitzar, és agafar les teves llistes i veure quants absentistes.

Però això ja a finals de curs, quan estigués el registre aquest fet.

Quan podria ser això, a meitat de juny?

Sí, perquè normalment aquí tanquem al maig

Val.

Sinó no tindríem temps de fer-ho.

Pel juny?

Sí, pel juny, llavors això m'ho farà el de compensatòria, que normalment se li passa a ell.

Pues si de cas t'ho deixo, no tant perquè ho omplis, sinó perquè sàpigues el tipus d'informació que em valdria la pena tenir, que és això. Aleshores sobre el total d'absentistes per cicles, separar nens i nenes perquè aquí sí que...sobretot amb el col·lectiu gitano val la pena potser tenir la informació separada i després quants recuperats.

Aquí ens han deixat de venir nenes quan tenien setè i vuitè, a setè perquè es casaven i a setè ja tenien la criatura.

Què dius? Jo pensava que tot això ja estava una mica superat.

Que va, que va. L'any passat una nena a cinquè li va venir la regla i va deixar de venir a l'escola, i no la deixaven venir. I aquí ni es fiquen assistents, ni socials ni res de res de res. Sí s'és fort.

Pues sí molt fort. Bueno et deixo això i saber quant heu pogut recuperar i els motius de la repesca. I després l'altra part que és més qualitativa i sobretot al de casos d'absentisme havíem fet una tipologia de quatre, que suposo que ...de fet això ho he provat eh? Amb algunes escoles ... fora de l'objecte d'estudi i més o menys funcionava. I la tipologia d'absentisme, era una mica la línia del que tu tenies, del que vosaltres teniu apuntat eh? Hi ha absentisme esporàdic o aleatori, que serien casos d'absentisme per exemple de negligència familiar o per negligència del nen. Des de la família que s'adorm i no porten als nens ja durant el dia a l'escola, seria aquests casos o fins i tot algun cas de...,que suposo que aquí n'hi haurà menys, de sobreprotecció familiar. Aquesta tipologia us dóna això?

No, aquí els interessa molt venir perquè...És la guarderia I també està el tema de menjador. Perquè utilitzen l'escola com a guarderia. Sí sí no aquí ens els porten malalts.

Sí?

Ui i tant... aquí malalts amb angines i a quaranta de febre ens l'han deixat a la porta de l'escola. I tant, i com que després no els pots localitzar perquè normalment no tenen telèfon, després no estan al seu domicili, els hem de portar a la residència, els hem de portar a l'ambulatori i fins a les quatre i pico que els vénen a buscar. Home això els malalts eh?

I això ho l'escola amb els seus recursos humans?

No podem fer fora al carrer a aquests nens, imagina't que et deixen un nen de cinc anys malalt i jo no localitzo a la família de cap manera què he de fer? L'he d'atendre, l'he de portar a baix a l'ambulatori o l'he de portar a la residència si està més greu i ens hem de fer càrrec d'ell fins que el vinguin a buscar els pares a buscar el seu fill perquè no hi ha forma de localitzar-los. I això ens hi trobem sovint.

Sí? I els altres casos que apunto suposo que també de negligència familiar, la família que el pare o la mare que s'adorm i que no porten ja el fill aquell dia a l'escola perquè total.

O els més grans que s'han de quedar a cuidar als més petits perquè van al mercat a comprar...

Això sí. Llavors sí teniu el segon tipus seria l'absentisme recurrent vinculat a la no assistència per fer altres activitats del càstig de les nenes ocupant se dels germans i germanes petites, o nens que treballen al mercadillo, això que tu acabes de comentar. E tercer tipus seria l'absentisme dur o crònic, aquell que...

Sí que no ve mai... De cinquanta per cent d'absència.

El quart tipus que seria el cas de nens que vénen a l'escola però...

... que vénen a l'escola però no entren a ... a l'aula

O es queden en pel pati...

Jo fa tres anys si que l'havia tingut aquest cas, amb una família bastant conflictiva. S'amagaven els nens per dins de l'escola i no hi havia manera, tothom a darrera d'ells, ara no hi són, però ha sigut una cosa diguéssim molt puntual d'una família. Perquè clar darrera d'això et trobes que la família recolza amb aquests nens, no els hi dóna cap tipus de límit, ...Llavors clar els nens fan el que volen, el que sí que ens hem trobat és nanos que arriben a la porta de l'escola, els pares es pensen que vénen a l'escola i no vénen.

Deuen fer campana. Però això seria el primer cas no?

Sí.

Et sembla que hi hauria algun altre tipus, que no estigui contemplat aquí?

No sé, ho hauríem de mirar... Crec que no.

Això també si vols t'ho deixo perquè es tractaria de que sobre el total de casos, quan tinguem el...aquest curs diguem-ne poguéssim fer una distribució en funció d'aquests quatre tipus o cinc tipus si és que hi ha algun que no estigui contemplat.

Home els nens que sempre diuen que estan malalts, evidentment d'aquests també en tenim uns quants, que sempre estan malalts, entre cometes.

Però això estaria dins de la negligència familiar, no? de fet? Clar aquesta tipologia també és discutible eh? Què et sembla doncs t'ho deixo això? I aleshores sapiguer quants nens i quantes nenes. I l'altre cosa interessant, que també em sembla que es pot fer per el registre que teniu, és sapiguer en quins moments són els més proclius, per cada tipus.Com moments, mesos?

Mesos, bueno dies...el temps sí exacte, els moments vull dir els temps més proclius. Jo què sé per exemple l'absentisme conflictiu doncs igual a la meitat de curs, a final de curs si un nano està allà...no? Conflictiu vull dir el nano que té conflicte amb l'escola.

L'absentisme de negligència familiar...doncs no ho sé...

Aquest és continu, quan és negligència familiar és continu.

Aquest és més com un goteig no?

Total L'absentisme vinculat al mercadillo, per exemple, de divendres...

Sí, sí. Això sí.

Doncs això sapiguer en quins moments, no només del curs acadèmic sinó de temps diguem-ne, eh? Serien els més proclius. Llavors no sé, jo de fet tenia previst recollir-ho això, però veig que no...recollir el de l'any passat tampoc no sé fins a quin punt té...vull dir millor potser si ens esperem a tenir les dades actualitzades i jo t'ho deixo...

El que passa és que no varien massa tampoc d'un any per un altre no. Llavors tu mateixa, això com tu vulguis.

Doncs no sé. Perquè tu ho tens fàcil de recopilar això?

A veure jo això en quant acabem el mes de maig sí, perquè passem aquestes graelles, el de compensatòria agafa tots els llistats d'absències i els passa en aquí. El que sí és més complicat és desglossar-ho de l'altre forma Amb lo de la part qualitativa.

Clar perquè la part qualitativa això seria un informe de cada mestre, nen per nen.

Però una visió així més global per exemple per els responsables de cicle.

Això seria...m'ho tindria que programar en una Comissió Social, portar aquest tema, recollir-los, llavors sí que es podria recollir una mica.

Bueno, et sembla factible o...

Sí, t'ho deixo.

Com vulguis.

Però en principi ho deixariem per aquest any, perquè clar lo que sí que m'interessa és que siguin totes les dades de la mateixa unitat-temporal. Són vint i vuit escoles de cinc zones de Barcelona...És que la quantificació és molt relativa, vull dir que ...

Si però m'interessaria aproximar-nos a la quantificació...

Es que, per exemple amb aquesta escola pensa que la nostra és l'escola de Barcelona que té més beques de menjador.

Sí?

Sí, som la que més de... tinc cent vuit, casi totals. Això què vol dir, que tots aquests jo els tinc pràcticament coberts sinó hi hauria un absentisme brutal.

Clar. Si aquí hi ha molts factors també que incideixen en el baix, o sigui en el nivell d'absentisme.

Sí sí, aquest és un tema important. Bueno valorem, a part de les qüestions quantitatives, una mica altres qüestions? Bueno tu m'havies comentat abans que des de fa quatre o cinc anys que vau començar... vam comentar el protocol de... intervenció, i que des d'aleshores la impressió és que l'absentisme ha anat disminuint

**Sí? Era una qüestió que et volia comentar, concretament pel fet de que heu ...
intervingut de seguida?**

A veure però ja et dic, hi ha molt factors. Hi ha el factor del menjador, hi ha el factor també de la implicació del professorat, cada any s'intenta recordar perquè cada any hem de recordar el protocol, hem de posar-lo damunt de la taula, clar ve molta gent nova que s'ha d'adaptar. I clar és cada any, és una lluita de cada any, però com que tenim els assistents socials ja molt ficats aquí dintre de l'escola, doncs és més fàcil també de controlar. Però és això, si treïessim per exemple menjador escolar, no hi ha cap ajut, què passaria?

Pues que tindríeu això, cent i pico de casos més. Estic pensant que això tampoc voldria donar-te més feina. Si a tu t'ha de suposar feina, doncs m'ho dius i mirem de...

Li passaré al de compensatòria.

Bueno tampoc et voldria carregar de feina eh? Perquè això si que...

No, però saps que passa que com que és diguéssim derivat d'això, i això sí que m'ho passarà ell no li costa res.

No, per això, que si ell ha de fer-ho doncs perfecte, ara tampoc volia... lo teu també fora lo de la Comissió, no sé que si vols que intervingui d'alguna manera?

No, és un tema que tenim a la Comissió Social, vull dir que no és un tema de més a més, és un dels temes que tenim

No. Ja ho sé, ja ho sé. No, per això també està bé aprofitar els recursos que ja teniu diguem-ne de mesures regulars, no? Però que si necessites que intervingui d'alguna manera m'ho dius eh? Val, això que em deies bueno...pel tema menjador, pel tema de cada any...

Cada any s'ha de plantejar, cada any porta els assistents socials al claustre perquè vegi també el professor l'efectivitat de l'Assistència Social, perquè a vegades es pot crear "o és que si li explico el cas, total aquells no faran res" no és que no facin res, sí que fan, què és el que fan, i els porto al claustre i analitzem també alguns casos que s'ha fet, què no s'ha fet perquè la gent entengui realment que també ells tenen els seus límits perquè a vegades no poden intervenir.

Llavors ja depenem del següent organisme, l'EAIA, derivem cas a l'EAIA i ens trobem també amb una problemàtica molt gran, aquestes famílies se les coneixen absolutament totes, saben perfectament que en quant l'EAIA amb aquesta zona els va al darrera, si canvien de zona ha desaparegut l'expedient.

Si?

Perquè a Serveis Socials comença a estar la cosa informatitzada, comentaven aquest matí Ara comença a haver més coordinació, però clar aquí ens hem trobat amb casos que vénen d'un altre lloc, ens posem en contacte amb l'escola i "ojo que darrera d'aquesta família va l'EAIA" trobes, i aquí els assistents socials han de començar de nou a obrir expedient, amb lo qual aquestes famílies poden anar voltant per segons quines zones i no els agafen mai.

Si això m'ho havien comentat també a la Zona 1.

I aquí ara, ja comença a estar això també més controlat perquè hem tingut alguna família que bueno ha sigut un...casos escandalosos. I després que l'EAIA també, bueno tenen una diferència de criteris molt gran alhora d'intervenir en famílies païes i gitanes.

Ah si? En quin sentit? Que les gitanes les deixen una mica més ...

Sí, per la qüestió de les lleis gitanes, doncs els criteris...Diguéssim si les famílies païes el nivell està aquí, les gitanes fins que no arribin a aquí no intervenen. Amb lo qual això produeix conflictivitat a l'escola perquè és clar hi ha un desnivell molt gran, hi ha una diferenciació de criteris molt gran. Els fa por intervenir, per exemple.

Perquè EAIA intervindria al mateix nivell que l'Assistència Social? Però més...en casos més durs no?

Bueno l'EAIA intervindria l'últim moment.

L'últim moment.

Sí, quan ja l'Assistència Social li deriva un cas cap a l'EAIA perquè ells ja no hi poden fer res, tant a nivell d'absentisme que és un maltractament, com si són maltractaments físics com...Llavors quan ja hi ha tota una sèrie d'indicadors deriven el cas a l'EAIA. Llavors l'EAIA quan reprenen aquest cas es poden fer llarguíssims, de anys.

Però és un procés molt llarg aquest no?

Jo he tingut aquí nens que fins que no els han retirat de les famílies, igual els he tingut aquí sis o set anys, patint unes condicions infrahumanes totals. I clar quan ells pateixen aquestes condicions l'escola també.

Clar tu diràs.

Jo em trobo molts dies a les quatre que hi ha nens que no me'ls vénen a recollir, per mi aquests nens estan abandonats, ens hi trobem sovint.

Com a mesures generals, en el tema de la qüestió diguem-ne de l'estratègia del centre per posar-vos en el tema de l'absentisme, com a estratègies diguem-ne del centre en quant a mesures generals, jo que sé des de...bueno m'explicaves el tema del claustre que a principi de curs ...el tema, amb les famílies? Amb les famílies tenen les entrevistes amb els tutors

A principi de curs també?

Sí, i normalment amb aquestes famílies hi ha un problema que és bastant gran, que et trobes de que els crides i no vénen.

Això sí que t'ho anava a dir sí Des d'ales hores recorrem a l'Assistent Social, tenim un noi que és l'educador del barri, que es diu Ramon que sol estar bastant per les escoles. Recorrem una mica amb ell, el truquem "escolta Ramon aquesta família ens interessaria" com que sabem que les tenen molt enganxades per si tenen PIRMI o no sé què, llavors el contacte és més...

I ell fa d'alguna manera de mediador?

Sí.

I aconseguix portar a la família, en la mesura de lo possible.

A vegades

Perquè la qüestió de sancionar i tot això, a Primària com funciona?

Sancionar què?

No ho sé.

Lo que és l'absentisme?

Sí, no, no?

Home normalment no és culpa dels nens. A veure el que volem nosaltres és que vinguin, ens estimem molt més que vinguin que no pas que no vinguin.

No, no ja t'ho dic perquè a vegades hi ha lògiques perverses no? I de tot hi ha.

El que fem, al revés, és acollir-los. Acollir-los perquè per nosaltres se'ns planteja molt més un problema d'un nen que està faltant contínuament, hi ha molt problema a l'aula perquè el nano està endarrerit. Normalment ajuda a... endarrereix d'altres, normalment crea problemes de disciplina perquè no s'adapta a l'aula, o sigui és que és un seguit de problemes. I aleshores al revés el que intentem és acollir-lo, i explicar-li, fer-li veure que ens ho passem molt bé

I com ho feu per recolzar a un nano un cop retorna a l'escola?

Bueno, es fan a vegades meravelles. Fan a vegades alguna activitat especial, i mira que bé que ens ho estem passant, però clar hi ha nanos que es troben...Ara mateix m'han vingut a matricular un que jo ja havia tingut aquí, aquí en aquest centre i el temps que el vam tenir aquí pues potser el vam veure dos o tres vegades en dos o tres anys, aquí hi va intervenir tothom i no hi va haver manera. V a marxar a una altra zona de Nou Barris i ara ha tornat a Torre Baró.

Ah sí?

Sí, em van trucar de l'altra escola i diu: "escolta t'han vingut a matricular aquest nen?" dic "encara no".

Està a Primària encara?

Sí, a sisè. I ara a sisè, em ve l'altre dia la mare perquè acabi de passar aquests dos mesos aquí a l'escola, i va venir la setmana passada i no ha tornat a venir. Però amb l'altre escola també va

assistir allí en dos anys doncs quinze dies, encara no. (...)

Mira, aquest és germà d'aquest nen que et deia que el van deixar a l'hospital un any, aquest és el germà gran

Aquest és el gran?

I ara acaba de tenir un altre bebè, ja van per quatre. No deixen intervenir a Càrites de cap manera, és una cosa...

Que són els pares joves?

Home suposo que ell ja prop dels quaranta. El que passa que no pots tampoc calcular molt bé sino mires a l'expedient l'edat dels pares, perquè tu la veus a aquesta dona i igual té seixanta anys quasi.

Ja es veu molt cascada. Bueno t'atreviries a donar un percentatge d'això?

És difícil. El que passa és que va tot lligat, va tot lligat. Va tot lligat, són nanos que al no estar recolzats, són alumnes conflictius a la classe doncs...És que va tot lligat també amb aquesta llista, normalment va tot junt, solen ser sempre els mateixos, els nanos de risc, nanos conflictius. I no sempre diguéssim són els gitanos eh? No són els més conflictius.

No perquè de vegades també hi ha molt tòpic no?

Amb el col·lectiu gitano.

No són els més conflictius.

Però sí que és un col·lectiu que presenta absentisme, això sí. Sí si, absentisme. Absentisme... manques d'higiene, manques d'hàbits d'això sí, de tot, però els més conflictius no. A un nano gitano dir-li, una de les coses que els pots castigar doncs "estaràs expulsat del menjador una setmana" bueno!

Clar tu diràs, perquè vol dir que...

Que no menja, vol dir que no menja.

Si jo sóc una mare i porto la meva filla a aquesta escola i m'haguessis d'explicar tres o quatre trets pedagògics de l'escola què m'explicaries?

És un acudit?

Doncs a veure et presentaria el tríptic que hem fet tant maco a les escoles del barri, no t'explicaria tot això evidentment.

No clar Presentaria el nostre tríptic de totes les escoles del barri i et faria bona propaganda, perquè també t'he de dir una cosa el que és a dintre de les aules, tu pensa que en escoles com aquesta els professionals que hi treballen, treballen molt bé, molt bé. Però clar és que amb l'alumnat que hi ha, o et poses a treballar molt... O sigui jo em trobo amb professors que quan marxen d'aquí diuen "vull tornar" i molts volen tornar aquí en comissió de servei perquè estan acostumats a una marxa intensa tal, i després els hi sembla... "pues si no estic fent res, és com si ara no... fes absolutament res"

m'entens? Vull dir que els professionals treballen moltíssim, moltíssim, el que passa que moltes vegades prioritzem també molt, que ara estem molt amb lo que és l'acció tutorial. Ara prioritzem molt l'educació amb valor, l'educacional, vull dir és l'educació...estem molt ficats en això. I això doncs dintre totes les àrees curriculars

Sí de forma transversal?

Això mateix.

Teniu algun projecte específic que us caracteritzi com escola?

Ara estem fent un projecte d'acció tutorial, que a demés el tenim una mica com disfressat, el vam demanar com a projecte de salut al Departament, se'ns va concedir. I el tenim...bueno diguéssim seria com una programació d'acció tutorial, hem fet aquí molts cursos de...

Per què ho teniu disfressat?

A veure, no. Va sortir un projecte de salut, i un projecte de salut era d'atenció a alumnes amb risc perquè tot va també associat. Llavors nosaltres amb aquest projecte ens interessava doncs més que tot perquè venia un assessor que ens podia assessorar de com portar-lo també a terme, o sigui nosaltres vam fer el projecte i això i hi estem treballant i tenim una Comissió que hi treballa. I l'assessor doncs bé de tant en tant. Però clar es diu entre cometes projecte de salut i altres conductes de risc llavors dintre d'això és el projecte de salut...

Perquè diguem-ne el projecte que havia definit la Generalitat era el projecte de salut i llavors vosaltres sobre aquest tipus...

Era projecte de salut i altres conductes de risc, llavors aquí hi ha drogodependències etc.

Llavors vosaltres... per aquesta via podeu treballar altres hàbits i valors, no sé què?

Sí, Aquest l'hem demanat nosaltres, només ho hem fet nosaltres.

I aquest... i l'assessor aquest?

L'assessor és del Departament d'Ensenyament, sí, sí, sí. I després tenim un altre projecte que és molt maco, és el projecte Muse, no sé si n'has sentit a parlar.

No.

Ja te l'ensenyaré. És patrocinat per la Comunitat Econòmica Europea.

Muset has dit?

Muse de música, és en honor al músic ... que va morir fa molt poc.

No n'he sentit a parlar.

No? Doncs és...a veure com t'ho diria, la filosofia és que pel mitjà del camp artístic, de la música, la dansa podem enganxar a aquests nanos i reconduir-los i tractar doncs lo que és la solidaritat, la pau etc. Llavors aquest projecte a Madrid sí que n'han fet algun de la Comunitat Econòmica Europea també, i llavors alhora d'implantar-ho

aquí a Barcelona ens el van oferir a tres escoles situades en barris marginals. La... la meva, una altre al Besòs (El Ceip 23), i a Ciutat Vella. I com a projecte pilot estem fent les tres escoles.

Quines són les altres? si no és indiscreció.

El Ceip 23 a la zona 5.

Si, aquesta la haig d'ara a visitar.

I el Ceip M i F, a la zona 1

No, aquest no, però bueno la conec.

Doncs tenim...llavors aquest projecte.

I aquest projecte ja l'esteu portant a terme?

Sí, sí, sí. Hem començat ara. Amb aquest projecte.

Què és un projecte de dos anys?

No no, no, pot tenir una continuïtat de tota la...Hem començat des de P5 fins a segon amb danses, danses populars, danses del món i clar ...això et dona per molt. Però ho hem portat conjuntament...o sigui els mestre ha d'estar sempre a l'aula però sempre per un professional del món artístic, llavors ens ve un ballarí del barri de Sant Cugat.

Ah si?

Sí, i fan danses aquí a l'escola, tenen una hora i mitja dedicada a cada un dels cursos i progressivament van fent altres activitats.

Això és una activitat que està dins de l'horari lectiu?

Sí, i es fa... a nivell de moment de P 5. Des de P5 fins a segon, l'any que ve continuarà a tercer, anirà pujant. Llavors tenim determinat a lo que el que és a Infantil i cicle inicial es faci una dansa, al cicle inicial comencin amb un mim, i al cicle superior una dramatització però que hi hagi tot un seguit. I a demés també amb una coordinació entre les tres escoles per donar a conèixer el que es fa a una, el que es fa a una altra, fer activitats conjuntes, i tot això. Estem ficats a tot arreu.

Ja ho veig. A veure per acabar...

Sí, jo he d'anar a buscar els meus fills.

A veure... del 1 al 4 quin és el grau d'implicació del professorat de l'escola, al teu parer?

Aquí és el cent per cent.

Cent per cent?

Aquí és el de "unidos ante el peligro".

Exemples d'atenció a la diversitat? (...) M'explicaves algun exemple de l'atenció a la diversitat, bé... m'has comentat també una mica

també les dificultats de cara a la reducció a una línia, no?

Si, és fa més difícil amb la reducció, són vint i cinc hores que ara hem de retallar.

I en aquest cas... què feu?

Agrupaments flexibles, personal de reforç, els d'educació especial intervenen tant a l'aula com en agrupaments flexibles

Alguna iniciativa de formació permanent de caràcter col·lectiu?

Sí bueno, ara em portat dos anys seguits que fèiem el tractament de la conflictivitat a l'escola. Hem fet un seminari, hem fet...no sé suposo que els coneixes la C P... és una catedràtica a la Universitat.

No la conec.

Doncs bueno ha vingut gent molt...a fer-nos...un assessorament. És una pedagoga molt reconeguda llavors hem fet de totes les escoles, aquesta és una en concreta.

De totes les escoles?

Sí, sí, sí. De totes les escoles, perquè clar tots estaven molt interessats amb això. I llavors sí sempre estem en formació sobre això. Ara no fa gaire també vam fer a direcció general un altre sobretot més de risc social, que van venir una de la Universitat de Canàries, que allà també tenen bastant...I ens han portat un programa d'acció social molt bo, que el volem intercalar també amb aquest projecte d'acció tutorial que et deia.

Aviam d'aquest projecte d'Acció Tutorial em pots parlar... allò cinc cèntims a nivell de...

Aquí hi ha el projecte d'Acció Tutorial, el de Salut i hi ha també l'altre el Muse.

Ah! Perfecte així m'ho puc mirar amb calma.

Mira, a vegades em sembla que em vaig equivocar per un número però ho trobaràs eh?

Ah hi ha un error de pàgina?

Això mateix el vuitanta quatre, mira, veus aquí està el Muse, aquí està una mica lo que és la filosofia del Muse, si t'ho vols mirar?

Pues sí.

És que per a nosaltres és urgent millorar el nivell general del pensament, les actituds, comportaments, l'harmonia social, aquí s'explica l'inici del projecte... ho fem aquí, s'expliquen les línies mestres del projecte... és molt maco. I després tenim el nostre, el que et deia, el projecte d'Educació per la salut i altres conductes.

Hi ha altres escoles de la zona vull dir implicades en un projecte similar al Muse?

No. Aquest és un projecte de tota Catalunya, em sembla, no. De tota Barcelona. Només hi ha tres escoles.

Mira...el que tenim claríssim és "que quien no llora", llavors "lloramos mucho", i és la única forma d'aconseguir alguna cosa, donant-te a conèixer, i demanant, demanant, demanant, demanant. I si demanes així et donen així. Sí és l'única manera.

Llavors aquesta és la presentació del projecte, bueno del projecte que vam presentar nosaltres, i llavors ens van dir que sí que...Hi ha la temporització, la justificació de perquè demanàvem això, que diguéssim serien els dos plans d'actuació.... que portem aquest any amb la temporització i quins cursos. Llavors aquí tens per exemple el professorat, en quines activitats col·laboren de...ja hem passat diguéssim dels alumnes en conflicte, les activitats de risc, de situacions...Ara tot això ja ho tenim assumit i ara passem a la autoestima i el control...Anem fent procés.

Molt bé doncs així què et sembla, m'ho emporto, m'ho miro i t'ho torno? Aquí, quan haig de tornar i així...

Perquè mira, aquí per exemple es veu...

Jo haig de tornar aquest dijous ara que hi penso, per la zona. On tinc l'agenda? Mira he quedat a les tres al Ceip 17. (...)

Al teu paper, quines són les característiques De la zona?

Et podria dir de dintre de la zona per exemple, tenim...de les quatre escoles que som si haguéssim de fer una graduació de conflictivitat a les escoles tindriem primer el Ceip 14, que està a l'altre costat de l'autopista .

Aquella és la més marginal d'aquí de Barcelona.

Perquè allò és V, oi?

Sí, després seriem nosaltres i després serien la resta, el Ceip 17

Que estan més cap a la muntanya?

Estan més tirant cap a Mon.

Ah!

Ho deixem aquí? Et sembla?

Molt be, doncs moltes gràcies per la teva disponibilitat.

De res, ja sap a on estic pel que vulguis

Gràcies de nou.

CEIP 23

(Presentació de l'estudi)

... Em deies que fa un temps hi havien dos agents municipals que... amb els que teníeu relació pel tema de l'absentisme?

Sí, els trucaves i ... amb una sola trucada ja es solucionava qualsevol cas d'absentisme. O sigui, la costum que tenim aquí a l'escola és la següent: quan un professor passa llista, més o menys, i troba que falta algun nen o nena, el primer que fa és trucar a veure si és per qüestió de malaltia o la raó que sigui, una raó acceptable, n'hi ha prou amb que el pare o la mare digui "no, és que es troba malalt", o "és que està refredat", ja deixes de preocupar-te.

Ja.

Sobretot això despèn de si són nens petits o grans, els petits no fan campana. La campana la fan els grans perquè se'n van a jugar, però els petits no. Llavors això, si és petit ja t'ho imagines, o a part que són més delicats i més...

Estan més subjectes a malalties, a agafar coses...

Clar que sí, d'un refredat o qualsevol cosa... Quan són petits truques i sempre és el mateix "oh, és que es troba malament", o "és que ha passat mala nit", molt bé, ja està, correcte. Quan són més grans i ja truques "oh, que no ha anat a l'escola?", i clar, a vegades descobreix... encara que aquí no és comú, eh?, fer campana?

No?

No, tret d'algun cas que et comentaré ara. I clar, quan hi ha aquests casos de campana sempre el mateix dia truques a casa, informes, parles amb els pares i clar, si el nen fa campanes sense saber-ho els pares, doncs aquell mateix dia ja està solucionat o per una reprimenda per part dels pares o pel que sigui. Ara, quan hi havia una mica de complicitat amb els pares, no?, que no es preocupaven, que era sobretot el cas de nens o nenes d'ètnia gitana; perquè no valoren l'educació, perquè els pares han anat a fer venda ambulat o alguna cosa d'aquestes, han deixat el nen a casa i el nen no ha anat a l'escola, que això era el més comú aquí, en aquest barri.

Ara no?

Sí, encara tenim dos casos que et comentaré. Llavors en aquests casos clar, és quan el professor ha de tenir un marge de... que aquí la costum era un parell de dies, trucava i resulta que els nens eren a casa i els pares no hi eren. Això és absentisme, doncs bé, "has de venir a l'escola", i "sí, sí", sempre et prometen que vindran, sempre, eh?, però després és clar... O vénen el dia següent i després es passen quatre o cinc dies sense venir. En aquests casos era quan el professor comunica al director, i el director ja ha de fer el que tenim en una normativa, que és comunicar-ho als pares oficialment. I en comunicar-ho als pares oficialment també ens vam plantejar, eh, i com ho faig, jo, com a director? Truco als pares...? La meitat dels pares no tenen telèfon.

Ja.

Llavors havia de recórrer al correu certificat, una carta certificada, però això costa un dia per redactar-la, per enviar-lo al correu,

certificar-lo, arribar a casa, els pares reben la carta... però clar, no fan ..."acuse de recibo"

Clar.

I es prenen també uns dies per decidir... Total, que amb una cosa i l'altra passava una setmana i això. Després, fins que els nens... o els pares decidien que els nens anessin a l'escola passava una setmana, o si no decidíem comunicar-ho passava més. Llavors, jo en aquest moment, quan ja passava més temps i no havia rebut resposta ni els pares havien enviat els nens, havia de notificar-ho o bé sigui a la Inspecció, o com és la decisió més extrema... Perquè si ho comuniqués a l'inspector, l'inspector ha de prendre mesures ja una mica oficials. Clar, l'assistència a l'escola és un dret però és un deure, també. I últimament ja havíem vist al telediari, l'any passat, que fins i tot a Saragossa per primera vegada havien condemnat a un pare a set dies de presó per no portar els nens a l'escola. O sigui, abans era... això no havia passat mai. I clar, ara se t'ho prenen una mica més seriosament. Llavors el recurs era anar a les assistents socials, i un organisme és... es diu Compensatòria, depèn del Departament d'Ensenyament, que per aquí passa cada divendres. És una noia molt maca que amb en M. ens hi entenem molt bé, i amb ella tracto també els problemes d'absentisme. Però clar, ella no és més que una intermediària, i ella ha tingut alguna reunió amb l'assistenta social del barri i l'Assistència Social és la que va a casa dels nens a veure si tenen problemes familiars... el que sigui, de des-estabilització familiar o el problema que sigui. I de fet, els casos dels que et parlaré ara, que són els dos o tres casos d'absentisme una mica més important aquí a l'escola han estat en aquest "in-pàs". O sigui, hem tingut reunions amb l'assistenta social, l'assistenta social es va comprometre a anar a casa, ha anat a casa, i l'únic que després em va parlar "oh, sí, m'han promès que vindran", però... però, bé, no han vingut.

La relació amb Assistència Social és directament des de la direcció?

Sí, d'aquí, de direcció.

No és només la persona de Compensatòria, és la persona de Compensatòria i direcció.

Sí, els tres hem tingut aquí reunions i ...la família es va comprometre. Clar, la nostra tasca és d'educació, però jo anar a casa els nens no... Jo faig una trucada quan tenen telèfon, però clar, aquests casos que són els d'ètnia gitana no tenen telèfon tampoc.

Vaig seguint una mica el guió... Perquè l'absentisme l'enteneu com a falta no justificada a l'escola?

Clar, sí, sí.

I em parlàveu de... en alguns casos... això, quan són nanos per exemple d'ètnia gitana que no vénen i tal, espereu un parell de dies per veure si vénen?

Sí, sí, sempre, sempre.

I en els altres casos?

Sí, mira, fins i tot ..., aquesta és la carta fitxa d'aquest any, ve el Departament d'Ensenyament que ens marca una mica les pautes davant del pròxim inici del curs escolar per tal de vetllar que l'escolaritat obligatòria sigui un fet, que si el dret dels alumnes està reconegut a l'article 27 i tal..., que si en cas d'incompliment de l'obligació de l'escolaritat, correspon al professor o tutor el control de l'assistència a classe dels alumnes i tot això. O sigui, cada professor passa llista cada dia.

Pel matí?

Normalment... alguns pel matí i per la tarda, el que és obligatori és passar llista al dia.

Un cop al dia?

Això mateix. El que passa és que alguns sí, són més escrupolosos i la passen pel matí i per la tarda. En el supòsit que... a efectes de no incorporació d'un alumne al centre docent transcorregut el termini de set dies a partir de l'inici del curs, el professor o tutor ho posen en el meu coneixement. Clar, un dia o dos és comprensible per qualsevol raó, el mateix reglament de l'escola diu que l'escola es quedarà oberta fins cinc minuts després de les nou i de les tres per intentar una mica l'actitud de la puntualitat, que també és un problema, aquí fem la vista grossa perquè arriben cinc minuts després i no els deixaràs al carrer.

Ja.

Però els ho has de dir i recordar als pares, no? El director del centre s'adreçarà per escrit mitjançant el correu certificat als pares dels alumnes per tal d'obtenir informació sobre els motius de la in-assistència de l'alumne a classe. Però és això després de... clar, de passar uns dies, nosaltres sempre hem posat dos o tres dies màxim. També depèn una mica del cas, eh? Si són nens grans al primer dia ja truquem, si són petits sempre dones un marge pel que et comentava abans, amb els petits és més corrent que sigui per malalties, i a vegades també per culpa dels pares o les mares, que et comentaré el...

Ja, de negligència dels pares.

Sí, negligència. I quan... en el supòsit que els pares no justifiquin adequadament la no incorporació o la in-assistència al centre, cal que el director ho comuniqui immediatament a l'inspector corresponent, el qual iniciarà les actuacions que corresponguin. Això és si no donen justificació, però clar, és com... el problema és que en molts casos no hi ha resposta. Jo truco per telèfon o si no tenen telèfon jo envio la carta certificada, però si no tens resposta de fet no saps si és una in-assistència justificada o injustificada.

Ja, o que s'han canviat de domicili o...

Clar, mil coses diferents que poden ser.
Llavors el de recórrer a Inspecció és en l'últim cas.

Ja. I abans per què teníeu... aquesta parella de municipals que teníeu perquè... quan...?

Sí, sí, aquesta parella era l'immediat i era el millor que hi ha hagut...

Quan vau deixar de tenir-la? Això era un servei que teníeu...?

Sí, per decisió de l'Ajuntament. No sé si va ser un acord entre l'Ajuntament i la Generalitat, no ho sé, però el cas és que des de fa... no sé si són dos o tres anys, que aquest servei va desaparèixer. Ara, la parella d'agents municipals segueixen venint una vegada l'any per donar la informació d'educació vial, eh?, ens donen unes... una petita xerrada, un audiovisual... eh? I participem sempre amb ells, fins i tot fan un concurs de dibuixos que ha sortit fa uns dies... Aquestes coses sí, però la responsabilitat de l'absentisme ja no la fan. I era el més efectiu, jo proposaria... i els directors, sempre el mateix, que tornessin, perquè era una trucada i immediatament... no sé, si no és al mateix dia, al dia següent, passaven pel domicili a veure si estava malalt o era una qüestió d'absentisme, i era el més efectiu. I clar, com que són dos agents pel districte tampoc...

Per tot el districte?

Sí, em sembla que sí, per tot el... sí, perquè eren dos agents d'aquí. Doncs tampoc és massa, perquè encara que siguin vint escoles és un absentisme... no sé, si... perquè sigui un absentisme una mica fixa pot passar en una o dues escoles a la setmana. O sigui, jo penso que sí que ho assumien molt bé, eh?, i era el més efectiu.

Tornant una mica al que era la detecció, per part vostra... O sigui, el professor o professora passa llista...

Passa llista.

I si detecta un cas?

Si el cas és d'un nen petit espera un parell de dies a tenir resposta...

Sí?

I si és un cas d'un nen ja més gran, una nena més gran... ja m'ho comuniquen a mi.

Ja és comunicació directa a direcció?

Sí, clar. Si. A vegades, fins i tot si és un dia o dos, m'ho comenten verbalment, "mira, fa dos dies que no em ve aquest nen, tens informació...?", "ah, sí, mira, em van trucar per telèfon que operaven al nen" o alguna cosa d'aquestes.

Ja, ja.

Normalment sempre... a vegades m'ho comuniquen molt, i jo sempre ho apunto a l'agenda per... A més per una qüestió... Veus?, un exemple: el divendres passat el C. Romero no ve però és per una raó molt concreta. Al menjador nosaltres cobrem dies de menjar, ho paguen per avançat al començament de mes; jo faig una noteta que dic "el mes de juny té setze dies de menjador a cinc-centes peles... tant", però si un dia el nen es troba malalt, els pares truquen: "C. Romero no podrà anar al menjador perquè està malalt", molt bé, i li descomptem. O sigui, fem el descompte de cada dia que no ve a menjar, i així saps si no ve a menjar i està malalt i no ve a l'escola, i ho comunico sempre

al tutor i ja està. O sigui que les coses puntuals les comuniquen els pares per telèfon...(...)

Mira, aquí tengo anotado un niño de cuarto, pues voy a ver al tutor, o al profesor o la tutora, aviso a la tutora y luego al comedor de que Juanjo no vendrá. Es un niño de cuarto, ya es una edad en la que si faltan ya nos interesamos. Entonces también conoces a los niños y sabes si éste es un poco pintas y se ha escapado alguna vez o es un buen niño que no falta nunca.

Ya. Tenéis algún tipo de registro del absentismo, anual o mensual?

El Departament d'Ensenyament ens envia... sí, un full...

Mira, ¿ves?, éste es el anual. I ens ve de la Delegació Territorial però... ah, bé, però a través de Compensatòria...

De Compensatòria, sí.

Seguint l'absentisme escolar, Agustín x... al Setembre ha faltat dotze dies i no...ho han justificat

I això qui ho fa, la persona de Compensatòria fa el buidat?

Sí, sí. Mira, aquest però és de l'any passat. Veus? Fins i tot la senyal, les raons de l'absentisme...

I aquest és un protocol que us ve definit des de la zona? L'utilitzeu aquest protocol?

Sí, sí.

Ho utilitzeu vosaltres, ho utilitzen les escoles de la zona?

Saps què passa? Que Compensatòria no passa per totes les escoles, Compensatòria és un servei d'ajuda als centres com el nostre, som Centres d'Atenció Educativa Preferent.

Sí.

Clar, perquè en els regulars també tenen absentisme però no tenen l'ajut aquest de Compensatòria. I sobretot és perquè clar, el cas d'absentisme és més per ajut social, eh?

Ja.

I llavors clar, és el que et deia, que...

Aquest és de P4.

Per això, treballem conjuntament. Aquest cas... aquest cas és un problema de negligència materna.

Sí?

O sigui, no té pare, la mare treballa en un club per la nit, arriba a casa a les sis del matí, no s'aixeca al matí, i no desperta al nen. I aquest és el problema, i he parlat amb la mare, i la mare diu " escolta, jo encara sóc jove, també tinc dret a viure una mica la vida..." i clar, en un sentit té raó, però jo li dic que també és mare, i el ser mare implica unes obligacions que ...

Bé, per tant, aquest registre és el registre que Compensatòria fa dels casos?

Sí, i el... O sigui, normalment és d'informació per la identificació d'aquestes famílies una mica més problemàtiques. Perquè està desfeta la família... per situacions del que sigui.

Ja. La persona de Compensatòria ve un dia a la setmana. I amb la d'Assistència Social quan quedeu?

Ja depèn d'elles, no de nosaltres.

Sí? No hi ha una relació regular?

Tenim una reunió sempre al començament de curs, amb els directors, per planificar en general.

Entre tots els directors de primària?

Entre tots els directors i els serveis que són de l'Ajuntament, que estan aquí en un centre social, aquí molt a prop. I es planeja una mica l'actuació general. A veure si ho tinc per aquí... I després són actuacions ja puntuals pel cas, perquè anomena una assistenta social per cada... o bé a vegades ho fan per escoles o ho fan per barris... Clar, és una mica més complicat perquè si ho fan per barris i per famílies clar, l'assistenta social té...

Unes quantes escoles.

No ho sé, cinquanta o seixanta famílies però que van a dues o tres escoles, però t'ho comuniquen "mira, de la teva escola jo tinc sota la meva responsabilitat aquesta família, aquesta família i aquesta, si teniu algun problema m'ho notifiqueu", i això és el que fem. O sigui, jo sé les dues assistents que treballen amb mi, i normalment si... és ella la que truca més per alguns casos. Perquè la família... si la família va a notificar "mira, necessito ajut econòmic", o "necessito un educador de carrer perquè m'ajudi una mica en una cosa o en l'altra", vénen a demanar-me a veure quin contacte... com va el nen a l'escola, a la classe, és intercanvi d'informació, però són elles, les assistents socials, les que recorren una mica més sovint a nosaltres, eh? Jo si no és per algun cas concret, perquè necessitem un ajut, sabem que hi són, però normalment aquests casos ja els solventem nosaltres.

Ja. De quin tipus d'ajut?

Aquí mira, a la majoria de les famílies són ajut econòmic. O sigui, les famílies van a l'assistenta social per reclamar-li un PIRMI, per reclamar-li... algunes vegades sí que és per...

Ajut de llibres i coses d'aquestes?

Sí, sí, beques del menjador, beques per llibres...

Però això, les beques de menjador i de llibres, correspon al Departament?

És molt complicat, jo et diria que faig més la tasca d'assistent social que d'educador. En una escola com aquesta, eh?, doncs una

escola amb unes famílies amb un nivell social baix, i a mi em toca, jo dedico moltíssimes hores, moltíssimes, a tot el que és d'ajut social.

Explicar-los hi quin tipus de recursos poden utilitzar...?

Sí, vénen aquí a... vénen una mica a plorar-te perquè no poden pagar el menjador, i jo haig de fer gestions a davant la Generalitat per reclamar més diners, i el mateix pels llibres, i el mateix per qualsevol altra cosa de cara a l'assistent social... Mira, jo et diria que tenim una població amb... alguns amb autèntics drames, eh?

Sí?

Mira, veus?, jo tinc... aquesta llista és la meua de cara... Clar, de beques de menjador la Generalitat en concedeix a la nostra escola seixanta i jo cada any tinc unes vuitanta o vuitanta cinc demandes de beca. Clar, amb el consell escolar... jo recullo les sol·licituds i ho hem de decidir nosaltres en el consell escolar. En el consell escolar... clar, vuitanta no podem... hauríem de dedicar-li una setmana; jo faig una primera criva, i és aquesta llista que tinc, veus? Diu, la família Amaya: família nombrosa, una nòmina de noranta mil al mes. Perquè jo els hi demano qualsevol informació que sigui per l'ajut, i sempre... si són famílies que estan en contacte amb l'Assistència Social, un certificat de l'assistenta social. I clar, si l'assistenta social certifica "la família tal són candidats a rebre una beca", per mi ja és suficient perquè ells són els professionals, jo no puc dedicar-me... a mi em poden, a pesar que demanem o una declaració de la renda, o el carnet de l'atur, o el carnet de família nombrosa, o la sentència judicial del divorci o la separació... aquestes coses com a informació, però clar, sempre, sempre hi ha alguna família que després et ve a... clar, "donen la beca com els dona la gana, aquest té beca i té dos cotxes", o "té televisió i vídeo"... O sigui, això sempre tu ho has de sentir alguna vegada, no? Però veus? Mira, família nombrosa, família nombrosa, PIRMI ... el PIRMI ja saps... és l'ajut dels assistents socials, eh?

Sí, sí.

I són d'entre cinquanta i setanta cinc mil "peles", però això és una família nombrosa, han de ser sis o set membres. Amb un PIRMI imagina't les dificultats, eh?, del PIRMI? Família nombrosa, separada, separada... Mira, separada, separada, separada, separada, Pirmi, aturats... I així estan... aquí estan tots els que tenen beca fins aquí, i nosaltres encara amb els diners que estalviem una miqueta de beca de menjador perquè un nen està malalt i els dines de la beca de menjador ens arriben, encara donem totes aquestes amb el marge de benefici.

Ja.

Clar, una escola pública no pot tenir beneficis. Els gastos... les despeses que fem tan del menjador com de vigilància que costa, o el material, i amb els diners que estalviem mira, encara donem una, dos, tres, quatre, cinc beques, i sis o set mitges beques.

Sí, ja veig.

Eh?, i veus...? Doncs mira, totes, és que fins al final, són o aturats, o família nombrosa, o fins i tot casos greus, una mica, com el pare a la presó o drogaaddictes i coses d'aquestes.

Ja, ja.

Doncs mira, quan justifico les beques, els criteris que utilitzem nosaltres per donar beques són primer necessitats alimentàries, perquè encara sents algun nen que... "escolta, que avui no tens gana? Què vas menjar ahir?", diu "no... pues dos tajadas de melón" o una cosa similar, o "un bollycao"... "Però que no vas sopar bé?", "oh, no...", mira, i així. Llavors nosaltres, el primer criteri necessitats alimentàries dels alumnes, segon el certificat de l'assistent social, clar, és la seva tasca i ells sí que van a casa i veuen si una família...

Com viuen i fan un seguiment...

Clar.

O sigui, abans de fer un certificat, són famílies que van dos anys seguits a visitar els assistents.

Ja.

Rentes baixes i marginació social, si són d'ètnia gitana normalment i demés, famílies desfetes, o sigui mares separades, pares a la presó, drogues..., famílies nombroses, i criteris potser especials que en el consell d'escola quan veiem alguna sol·licitud... "mira, aquest cas no està reflectit aquí dintre, però sí, han vingut de Romania i són nous...", o què sé jo.

En teniu de casos d'aquests?

Sí, sí.

Déu n'hi do.

Aquests són els criteris... Clar, és que això... ens hem sortit una mica però és perquè està... té connexió, eh?

No, ja.

O sigui, la raó de per què hi ha famílies... Doncs mira, et parlava d'aquesta... un nen que has vist aquí que... són aquestes. Mira, són dos germans però és una cosa curiosa, perquè vegis ja: el primer cognom és el mateix, però el segon encara que aquí és el mateix un és López i l'altre és Núñez, o sigui, són de pares diferents, eh?

Ja.

La mare separada, té un fill de cada pare i a sobre no "cuida" als fills. Aquest... jo fins i tot aquesta nena amb deficiències psíquiques jo la tracto doncs... com a psicòleg i professor d'educació especial li dedico algunes sessions, però ens ha costat moltíssim que la mare acceptés portar-la al matí a un col·legi d'educació especial i a la tarda amb nosaltres perquè s'integri socialment. Doncs aquest era un cas d'absentisme però per negligència de la mare, eh?, total i absoluta. Però és que fins i tot fixa't, per tenir la vergonya de no reconèixer...

Era amb la nena, amb el nen no?

Sí, sí, amb la nena... amb tots dos. Però vénen aquí a l'escola i a mi se m'han posat a plorar al entrar a l'escola perquè per culpa de la

mare no s'han aixecat a l'hora i el professor els crida l'atenció perquè arriben tard, i el professor ja ho sap i no els castiga, però què sé jo... "oh, que arribeu tard...", un comentari que a vegades pot dir el professor sense pensar, no? I clar, el nen o la nena amb molta sensibilitat tenen un disgust i després m'ho diuen a mi, "però si és que és per la meua mare que no s'ha aixecat aquest matí", doncs són algun cas d'absentisme en aquest cas. I després si que et parlaré d'una família gitana que és el cas d'absentisme més...

Quin percentatge teniu aquí de nanos gitanos?

Més del que recomana la Generalitat, em sembla que en tenim 32, que són un 23-24%. Una vegada el Departament va insinuar... no, clar, no és una cosa que es pugui posar per escrit, no?, però sempre s'ha dit que no és recomanable sobrepassar el 15%, i nosaltres sí que el sobrepassem. El perill o la causa és... té la part bona i té la part dolenta, i és que van venir primer un parell de nens gitanos de Can Tunis, van venir aquí, eren fills d'un pastor de l'església evangelista i d'un educador de carrer, no sé, eren pares que tenien ganes de sortir del getto, van venir aquí, van treure els estudis, es van adaptar molt bé. I això va ser ja... clar, el mirall per a tots els que es quedaven aquí, que es pensaven que anant a l'Enric Granados, que tractaven molt bé als gitanos, podien sortir, podien treure el títol de graduat i seguir una escola bona i amb una educació adequada. Van començar a venir. Clar, quan eren poquets com que s'adaptaven perfecte, perfecte perquè eren nens que tenien ganes... famílies que tenien ganes de sortir del getto, i molt bé. Però què va passar després? Quan eren dos o tres per classe bé, però si ja arribaven a formar un grupet a l'esbarjo ja s'ajuntaven, si es barallava algun ja s'ajuntaven tots, això va crear algun problema. I després clar, nosaltres com a professionals és un motiu de satisfacció, que has arribat a aconseguir que un nen s'adapti, s'integri, i fins i tot arribi a tenir els seus estudis, almenys els bàsics, no? Però clar, això ha fet que les famílies "paies" se n'anessin.

Ja, ha tingut efectes perversos?

Sí... Teníem doble línia, érem l'escola millor considerada en educació del barri... Però clar, som... aquí no tenim... això són "vivendes" socials. A l'altre costat són "vivendes" socials, aquí són zona industrial. Ara que ha baixat tant la població infantil les escoles com que està al mig de totes les vivendes i concentració de població, la tenen plena. La nostra abans... o sigui, s'havien de desplaçar els nens per arribar a l'escola, però el bon nom de l'escola feia que fessin aquest esforç. Però clar, ara si ajuntes que ha baixat la natalitat, que s'han de desplaçar per venir a aquesta escola i que a més a més ens han entrat més gitanos, desgraciadament famílies "normals" socialment doncs mira, no els agrada, i per molt que no siguin racistes sempre ho són... Els nens no, eh?, els nens no.

Però la família sí. Des de quan passa això?

Això... des de que van tancar l'escola S. R. P. a les cases barates. La van tancar i clar, vam haver d'acceptar a la població d'allí que ja era d'un barri...

Que és Can Tunis, això, no? M'estàs parlant de can Tunis?

Sí, a Can Tunis ja han tirat les "chabolas" del Can Tunis vell.

Ja.

I ténen un escola de gitanos, el Ceip 11, que és municipal.

Ah, sí.

Però allà no poden mantenir la disciplina.

L'he d'anar a veure, el Ceip 11.

L'has d'anar a veure?

Sí, sí.

Doncs molt de compte, eh?

Per què?

No sé si saps que fa una setmana hi va haver una "redada" de policia, allí hi va moltíssima gent a punxar-se cada dia, a comprar droga, de l'ordre de tres-centes persones per dia, eh?

Déu n'hi do.

Sí, sí. O sigui, això ha sortit als diaris, hi van cada dia o sigui... aquí hi veuràs sempre policia, i més gros encara... Jo al director del Ceip 11, el conec i és una bellíssima persona, però allà hi van trobar fins i tot... el que no sé és si dintre del Ceip 11 o de l'altre, que és una altra escola, droga i tot... que els traficants usaven allí per emmagatzemar la droga. Sense saber-ho, clar, pels professionals de l'escola.

Ja, ja.

O sigui, aquella escola... És una realitat dura, la situació social és dura. I a més a més la disciplina allí no es pot mantenir, o sigui arriben quan volen, surten quan volen... Aquí contant els nens que al començament anaven allí, a l'escola, i en fi, no sé, coses que són incomprensibles a una altra escola.

Ja. Canviem de tema... En què us beneficia ser CAEP, Centre d'Atenció Educativa Preferent? Quines avantatges teniu?

A veure, una és una mica més de pressupost, però és un pressupost molt reduït, o sigui, són tres centes mil pessetes més a l'any, que això per una escola és molt poc. En plantilla, la possibilitat de tenir un mestre més que ajuda així una mica, perquè nosaltres el que és el reforç escolar, o sigui ajudar una mica als nens que van més endarrerits i alguna cosa... sí, et dóna aquesta possibilitat. I també una altra cosa que deia el decret era comprensió en la disminució de matrícula. M'explico, a una escola normal, si la matrícula baixa a menys de la meitat dels... menys de dotze, el màxim són vint-i-cinc, més de dotze o més de deu, corres el perill que t'ajuntin dues classes en una i que suprimeixin un professor. Nosaltres, en ser Centre d'Atenció Educativa Preferent, perquè et suprimeixin una classe n'has de tenir menys de vuit o set, o sigui que és molt més comprensiu. I també et posen en primer lloc quan han de donar...

Algun tipus d'ajut o beques de menjador...?

Sí, algun ajut o alguna cosa, això mateix, de beques de menjadors a nosaltres ens donen... ja t'ho dic, a nosaltres seixanta, i anem bé.

Quants alumnes teniu?

Uns cent setanta i es queden al menjador una vuitanta però aviam, amb seixanta beques nosaltres podem fer...

Aneu fent.

El que passa és que sempre arriben tard i jo haig d'anar sempre a la Caixa de Pensions a demanar un préstec de mig milió per pagar les ajudes a les famílies.

Sí?

Sí, si. És a dir, jo amb els diners que tenim i el romanen puc pagar el menjador al setembre i octubre, al novembre ja vaig haver de demanar un préstec, al desembre...

I aquests interessos qui els assumeix, l'escola?

L'escola, sí, més de vint mil "peles", que jo podria pagar una beca més de nens. El que passa és que tot i això, sincerament, el menjador el portem bé. I ara al mes de juny hem fet una carta que gràcies a... també a una bona administració, és clar que sí, el menjador costa la meitat a tots els mesos, i algun any fins i tot al mes de juny hem donat de menjar gratis.

Ah, sí?

Sí. La beca està molt bé perquè ens donen sis-centes peles i a nosaltres el menjar ens costa cinc-centes vuitanta. També és veritat que amb el manteniment d'aquest any... pensem renovar una mica els plats i alguna cosa, no tot però pots fer millores, no?

Perquè després, monitors i tot això no...?

És una raó per la que nosaltres estalviem diners. O sigui, en altres escoles el fan amb monitors, però un monitor costa a la vora de setanta-cinc mil "peles", i un mestre, voluntaris que dius escolta'm, com que ens quedem aquí a menjar, doncs ja que et quedes podem fer dos dies a la setmana... doncs amb quatre o cinc mestres voluntàries...

Clar, és que suposa la Seguretat Social, mentre que al monitor li paguem aquí dues mil cent i el menjar cada dia, per dues hores i mitja. Estan molt contents, són uns estudiants universitaris... amb quaranta mil "peles" i el menjar, bé. Però amb el mestre no està ben pagat i clar, no es queden cada dia perquè seria insuportable, eh?, ...

Sí, clar, ja suposo...

Clar. Però sí fan dos dies i no has de pagar les despeses..., perquè un monitor et costa quaranta mil més trenta-cinc mil de la Seguretat Social. Com que els mestres ja estan assegurats aquí això t'ho estalvies i a més, de cara als pares, també estan més contents que vigilin els mestres que no monitors.

Ja.

Però clar, el que no hi ha aquí... Aquí nosaltres tenim dos mestres i un monitor cada dia, i a més el director que va i ve. Hi vaig, està tot normal, torno aquí a treballar... però em quedo aquí tots els dies de l'any a menjar amb els nens.

SÍ?

Sí, i bé, ja t'ho he dit, el menjador funciona bé. I el menjador és una cosa, una avantatge, per evitar l'absentisme.

Sí, és el que t'anava a preguntar.

Perquè hi ha famílies... hi ha famílies que quan veiem que no vénen... "li donarem una beca de menjador..." Aquesta família de la que també et volia parlar, dels gitanos aquests, els hi donem la beca sense demanar-la, eh?

SÍ?

Sí, perquè aquests és que no vénen ni per demanar-la, la beca. I llavors "vinga, menjareu gratis i tot el que vulgueu i...", i mira, i ara et parlaré d'aquesta família; és una família de gitanos, de gitanos que tenen també la seva llegenda, no sé si has sentit parlar dels (GRO)

No.

Bé, hi ha una família aquí a les cases barates... no a Can Tunis, a les cases barates, que són els (M.G.). Van sortir a la premsa com una família de mafiosos en el sentit que ja fa uns anys van descobrir un magatzem, una nau plena de furgonetes, de cotxes Mercedes, de que se jo...

Ah sí?

Això és una família de... aquesta notícia va sortir al diari al mes de...de Gener del 95. Veus?, són tres. Ja són coneguts a Barcelona, eh? han sortit a la premsa Moltes, moltes vegades. Llavors... funciona encara? (es refereix a la enregistradora)

Sí, ho vols parar?

Home...

És pel meu ús, eh?, però...com vulguis

Sí, d'acord.

Si vols ho parem.

Bé és igual. Aquests són... tenen una llegenda, una fama aquí al barri, i qualsevol família fins i tot de gitanos amb aquesta família van amb peus de plom. Llavors, jo ho sé perquè m'ho expliquen els nens, que la cap de la família és l'àvia, que viu a Cardedeu i té una torre amb cotxes... deu o dotze cotxes de catorze i quinze milions, amb un picador de cavalls i tot, o sigui... I fa, cada cap de setmana, la reunió familiar, i convida a tothom de la família. De la família segur que hi ha qui es dedica a fer una mica de... assumptes... de contraban o del que sigui, i hi ha altres membres de la família que es dediquen a la venda ambulat i no fan res dolent, eh? Clar, l'àvia els reuneix, els hi munta una barbacoa impressionant, els té el cap de

setmana allí... siguin setanta o vuitanta, els dóna diners o regals i tornen aquí al dilluns. I llavors aquí el dilluns és el dia pitjor per trobar els nens gitanos, i més si són de la família M.G.

Per què, perquè no vénen?

Perquè no vénen.

I per què no vénen?

Jo suposo que és que ho han passat molt bé o... sí, sí, o bé sigui ressaca, o no ho sé, o el que sigui, però els dilluns sempre és el pitjor dia, el pitjor dia, eh?, jo sempre... Clar, són coses que no arribes a saber amb seguretat, eh?, t'estic parlant ara una mica d'opinions, però sí que el nen m'explicaven a mi "oh, hem anat aquest cap de setmana a casa l'àvia..." o a casa de l'àvia de l'altre, ni tant sols d'ells, invitats, i "oh, ens ho hem passat molt bé, molt bé", bé...

I els teniu aquí encara aquests nens?

Sí, i aquí mira... fixa't com són les coses, l'any passat teníem dues nenes a sisè i clar, ja han sortit, ara la primària s'acaba amb sisè, abans teníem l'EGB fins a vuitè... Es diuen Solaia si Solaia i com era l'altre... i Montserrat, que eren dues nenes amb ganes d'aprendre, guapíssimes, eh? Gitanes guapíssimes, bones nenes, que venien a l'escola amb molt de gust, i li demanaves "escolta, Montse, i com és que no veniu a l'escola?", "ah, és que la meva mare no em deixa..." Clar, ja tenien dotze anys, la mare se n'anava a la venda ambulat, les deixava a cuidar els petits o a fer una mica la feina de casa, però les dues nenes, amb una família normalitzada ja t'ho dic, sortirien dues morenes guapes, guapes. I... espera, que t'ensenyaré una foto perquè vegis, si les tinc aquí... sí. (...)

No sé si t'hi has fixat, aquí al "hall", abans d'entrar al despatx...

Les fotos?

Sí.

Les he mirat així de reüll sí.

Mira, anirem a dalt perquè vegis una mica les ètnies que tenim, de Guinea, un nen d'Iberoamèrica... em sembla que és de Santo Domingo, del Perú, de Romania... Aquesta és gitana, la més guapa que hem tingut a l'escola, rossa amb els ulls blaus... però bellíssima eh?, bellíssima. I aquesta és una xineta.

Que maca.

O sigui... mira, tenim... ja t'ho he dit, a P3, tres o quatre gitanetes que són maquiíssimes, maquiíssimes, o sigui, en una família normalitzada... són intel·ligents, espavilades, fins i tot a pàrvuls és que... són les líders, les líders dels petits. Clar, els nens no són racistes, els racistes són els pares, una mare... o sigui un nen a vegades t'ha dit o has sentit dir "és que la meva mare m'ha dit que no m'assenti a prop d'una gitana perquè van brutes", els nens no, juguen a l'esbarjo i amics i perfectes, i a més a més que et costarà distingir un gitano... alguns sí perquè els trets ja... però altres no. I aquesta família tenia les dues noies que podien seguir una escolaritat perfecte, i ara ja estan a un IES, en un institut, i no sé

si segueixen. Es van quedar la germana d'una d'elles que ara estaria a cinquè, i dos nens petits, i és el cas d'absentisme que tenim més greu ara.

SÍ?

Ells dos, l' A. Montero, la seva germana, la G. Montero, i el F. Montero. Mira, veus?, tots es refereixen al mateix, tots, però... i a veure...

I quins cursos fan?

Segon i tercer, segon i tercer, ja t'explicaré el cas de l'A. i el F. El F. aquest any fa tercer, va començar... al començament de curs que venia algun dia, però cada dia que venia ens armava un escàndol de "padre y señor mio."

SÍ?

Sí, crits, donant cops de peu a la porta, insultant al mestre... el que no volia... volia anar-se'n de l'escola, el mestre no podia... me'l deixava aquí, i aquí li havia de dedicar mitja horeta amb ell a parlar amb ell, fer-li pressió, "el papa t'ha enviat aquí perquè vinguis a aprendre una cosa, no veus que no pots estar a casa sol, que el papa se'n va a treballar, la mare se'n va a fer la venda, i tu has de venir a l'escola? No veus que sinó jo hauré de donar "Part a la policia", fins i tot per posar-li una mica de por de... "li haig de dir als meus superiors i a la policia que vagin a casa teva perquè tenen l'obligació de portar-te a l'escola?" Mitja hora fins que parava de cridar, de plorar i demés, i després anava a l'esbarjo, jugava i passava el dia bé, però cada dia al començament... Què passava? Aquest nen quan era petit no l'han fet anar a l'escola, s'ha acostumat a quedar-se a casa veient la tele o jugant al carrer... Clar, el dia que l'envien a l'escola... era un càstig, era un càstig, i com que ell descobria que plorar i armar un escàndol a la mare li feia que se l'emportés mira, era el seu sistema. Però clar, no podia venir a l'escola perquè va tenir tant l'absentisme... aquesta família és la que jo vaig denunciar un parell de vegades, han anat...

SÍ?

Sí, sí, i l'assistent social ha anat a casa seva, i hem tingut... i els hem convocat a una reunió aquí a l'escola i no han vingut.

No?

No. El que passa és que jo aprofitava alguna vegada, dels dies que el portava, a parlar amb la mare, "escolta, però ja tens clar... que saps que això és un deure? No solament és un dret, és un deure, mira que si jo et denuncio vindrà la policia a buscar-te a casa teva, et faran responsable com als pares que no...", "sí, sí, no et preocupis...", sempre prometen i juren que vindran tots els dies, i vénen el dia següent i el dia següent, dos dies després. Passats aquests dos dies ja tornen a estar deu dies. Però ja veuràs, algun dia jo... com que el nen armava tal escàndol, però és que ja t'ho dic, o sigui, de donar patades, d'escapar-se de la classe i de...

Perquè el nano... de quina edat m'estàs parlant?

De segon, l'any passat feia segon. Doncs set anys i a tercer, aquest any, vuit anys. Al començament de curs, eh?, al setembre, vuit anys si

els tenia. I escapar-se... havíem de tancar la porta de l'escola perquè sinó s'escapava. Jo el que li vaig dir a la mare, "mira la que ens està liant cada dia, escolta, parla amb ell o... si vosaltres esteu de part d'ell aquí no podem fer res", eh? I llavors vaig tenir la paciència de parlar amb ella dues o tres vegades. Una vegada va venir el pare i el pare al mig del pati l'empentava per anar a l'escola, fins i tot li va donar un...

Un cop...

Sí, sí, li va donar un "bofetón", li va donar... El pare tot impressionant, eh?, i el fill pujava, però clar, només se n'anava el pare, el nen a meitat de l'escala ja estava liant-la grossa. Jo vaig parlar amb el pare i el pare una altra vegada va venir i molt bé, però quan se n'anava el pare jo estava mitja hora que havia de baixar cada dia aquí, cada dia, cada dia, cada dia. El nen no va seguir una escolaritat, no.

I com ha acabat aquest tema?

Jo li vaig dir a la mare, vaig tenir una conversa una mica seria, "mira, escolta, aquí no pot estar, o sigui, no deixa fer classe al grup en absolut perquè crida... mira, o vol trencar les finestres, vol tirar una cadira contra les finestres, dóna cops de peu a la porta, s'escapa, l'hem de tenir tancat perquè sinó s'escaparia de l'escola i això no pot ser, eh?, o parles amb ell o..." Bé, em sembla que després d'aquesta conversa va venir un dia i ja no va tornar més, ja no va tornar. I això va ser ja al novembre o desembre.

D'aquest any?

Sí, i no va tornar.

I què vau fer, ho vau comunicar a Inspecció?

A l'assistenta social. És que encara estic... I l'assistenta social ha anat dient... clar, són dues famílies Montero, a una família em va dir "mira, aquesta família encara, quan vaig entrar, encara va estar una mica receptiva. L'altra família no, res, ni es va aixecar el pare del llit...", i eren les onze del matí, quan va arribar l'assistenta social, "... ni em van fer cas..." Res de res. I que clar, jo a vegades que els hi he dit "escolta, doncs si teniu algun problema doncs aneu a l'assistenta social...", i hem diuen: "la assistenta social... ya no nos hace caso porque cree que somos unos bandidos todos, y con la fama que tiene la familia ya no nos atienden ni nos ayudan para nada."

Perquè la família està lligada a la família M. Que hem comentaves abans?

Sí, sí, són M. aquests són M.

I ja et dic jo, són dos cosins. La germana, que és la Gen, que és una mica més gran, ha vingut també algunes vegades, com les germanes d'abans, però després que se n'ha anat el nen ja no ha tornat.

I les germanes tampoc?

No. Bé, les germanes és que ja són a l'institut i ja no ho sé.

Ah, bé, clar, ja no estan a l'escola.

Aquest és el cas més greu que tenim d'absentisme. I ja t'ho dic, aquest absentisme sí que és mira, perquè són gitanos i els pares clar, no valoren l'educació, a part mira, aquí hem vist moltes vegades com a les noies les tenen a casa, o alguns detalls al menjador... Jo he tingut un germà i una germana, els posem en taules de deus nens, eh?, separades, una taula de deu i... la nena agafa el cobert per donar-li al germà. El vaig veure una vegada i li vaig dir "això no, eh? Mira, a casa feu sempre el que diguin el papa i la mama, sempre, i les costums que tingueu vosaltres i el que diguin el papa i la mama, però a l'escola no, a l'escola hi veniu per aprendre unes coses, si veniu a aquesta escola heu d'aprendre el que nosaltres ensenyem. Ara, a casa fes sempre el que diguin el papa i la mama, però a l'escola no", o sigui, el masclisme... i també amb les senyoretetes, les mestres, eh? Amb les professores. Els mateixos nens diuen: "tu a mi no me digas nada de... tu eres una mujer y no mandas nada", això els hi han dit a les mestres.

SÍ?

Sí. O sigui, el masclisme és una... mira, una de les característiques de la seva cultura i... doncs te aquesta dimensió. Les nenes... o sigui, pares han vingut a dir... he estat testimoni que un pare ha vingut per alguna cosa, per la seva filla, i a la conserge li ha dit "tu a mi no me hables que tu eres una mujer y yo sólo hablo con hombres", això davant meu, eh?, aquí.

I abans que tu estiguessis a la direcció hi havia alguna dona a la direcció d'aquesta escola, o fa molt temps que hi estàs?

Fa... jo porto onze anys, i abans hi va haver un altre home i abans una dona, però llavors en aquella època pot ser que no hi hagués cap gitano.

No, t'ho dic perquè clar, com que a primària hi ha més dones que homes...

Sí, nosaltres som de les escoles que tenim... encara aquí som quatre homes, però quatre de catorze.

Per això t'ho dic, perquè...

A l'escola Barcelona vint-i-set i em sembla que ara hi ha i n'hi havia un, que era el secretari, i se'n va anar, perquè el coneixia jo, o sigui que és que el 90% dels mestres a primària són dones.

Per això.

Sí, i ja t'ho dic, els gitanos... a les dones..., no?, i aleshores clar, si a casa ho veuen vénen aquí i a les mestres els hi costa molt, molt de tenir un ambient de respecte dels nens envers la mestra.

Des de que s'ha anat implantant la Reforma quina percepció tens de com ha anat variant l'absentisme, penses que ha augmentat, que ha disminuït, que està igual, que està...?

No, no, la Reforma és una cosa que és quasi més interna, més pedagògica... sí que hi ha coses, però no influeix en la extensió de la obligatorietat fins als setze, però a nosaltres no ens afecta. Nosaltres d'absentisme quasi t'hauria dit que menys perquè abans teníem fins als catorze anys i clar, el que és absentisme de fer

campana és més típic dels nens una mica de l'adolescència, que s'escapen, i llavors l'han de sentir molt més en els IES...

A secundària?.

Clar, a secundària que no nosaltres. Nosaltres... els de setè i vuitè se n'han anat a secundària, els de sisè fins als dotze anys... nosaltres com a absentisme de nens no en tenim ni un, cap. Perquè nosaltres truquem, només que falti un nen i pensem que pot ser absentisme truquem a casa seva i "escolti, que el nen ha de venir aquí, eh?"... O sigui, són més per qüestió cultural, eh?, d'ètnia gitana o que no valorin l'educació, o algun cas d'alguna mare com el que t'he comentat abans, que està separada o que es dedica a fer una mica de vida nocturna i al matí no s'aixeca i...

Ja. Bé, per acabar. Em falta... d'una banda, m'hauries d'explicar, si tens alguna estratègia interna de prevenció de l'absentisme, després es tractaria que em valoris una mica els serveis de suport extern, i ja per últim una sèrie de preguntes per caracteritzar el centre.

Molt bé.

Aleshores si et sembla bé et deixaria la part numèrica, més quantitativa, perquè tu quan tinguis un moment me la responguis. ... Bé, es tractaria que per a cada curs m'especifiquis el nombre de nens i nenes... Doncs això t'ho deixo.

Bé, doncs... El centre... era un antic centre d'EGB, i és una escola d'Atenció Educativa Preferent, que té una línia?

Sí.

I aleshores, en aquesta part...de la fitxa, bé, això ... En aquesta part, això si vols t'ho estalvies perquè com que m'hauràs posat aquí aquestes dades ja ho sumaré jo...

Sí... no, ja t'ho posaré. Minories ètniques, sí.

Sí, quin tipus de minories, tot i que ja m'has comentat una mica... perquè aquella fotografia no sé si és molt representativa, suposo que sí que ... que és la realitat de l'escola?

Sí, sí... bé, i a més a més fixa't, fins i tot aquí ho tinc escrit i tot per aules, mira, veus? A P3 tinc quatre gitanos, un colombià i un hindú, a P4 quatre gitanos i un paquistaní, a P5 tres gitanos, una xinesa, un peruà, un salvadorenc i un Romaní, a primer dos gitanos, un peruà i un xinès, a segon tres gitanos, un peruà, un xinès i un paquistaní, a tercer... o sigui, els tinc per classes, eh?, o sigui que no costa res. El que passa és que, veus?, el que més...

Són els gitanos?.

Si. són gitanos.

I en aquesta classe de quart set gitanos?

Set gitanos, sí. Fixa't que són de divuit dinou, eh?

Sí...

O sigui, teniu molta diversitat cultural. Bé, podríem dir que aquí les minories que aquí quasi són majoria.

Sí, sí.

Són deu de dinou, déu n'hi do. I això sempre ha estat així, aquesta composició tan elevada?

No, ha anat augmentant els últims anys per això que et deia, perquè sortien de Can Tunis... i fixa't que s'han de desplaçar, perquè des de Can Tunis han d'agafar el cotxe per venir fins aquí, l'autobús o normalment el cotxe, i allí hi tenen una escola, però a aquella escola, com ja veuràs tu mateixa, és moltíssim més difícil mantenir l'ordre o la disciplina o una educació... L'ordre i la disciplina sempre he dit que no és cap valor, el que passa és que és un mitjà per poder treballar una mica, sinó no pots fer res, no? I clar, aquí sí que en tenim i això beneficia molt, però clar, ens ha fet perdre moltes famílies de nens bons que...

En aquesta zona què teniu, la Mare de Déu del...

Del Port, que està aquí... sí, a quaranta metres, la Mare de Déu del Port ja corre perill, en dos anys el tancaran.

Sí?

Mira, l'any passat ja van ajuntar P4 i P5 per manca d'alumnes, i aquest any ajunten primer i segon per manca d'alumnes, l'any passat ja van suprimir un mestre i aquest any en suprimiran un altre. Clar, això...

També és CAEP?

Sí, sí. Aquest centre era un centre parroquial, és del de la llei que es deia abans del....

Del CEPEPC?

Sí, que van passar la Generalitat a pública, i tenien un bon nom i tot, però clar... O sigui, és que ara ja no tenim població i nens aquí per protegir; després hi ha una altra escola municipal aquí a cinquanta metres cap endavant, és municipal, la B.

No, aquesta no l'haig d'anar a veure.

La B té de P3 quatre alumnes, el Ceip 9 Port em sembla que n'ha tingut tres per l'any que ve, o sigui... Nosaltres encara n'hem tingut tretze però en els cursos primer, segon i tercer, hem tingut unes vint sol·licituds.

Ja, ja.

Doncs això encara són més dels que se'n van, que són els de sisè.

Aquí d'oferta privada n'hi ha?

Solament hi ha una acadèmia aquí al mateix passeig, una acadèmia privada, però l'acadèmia aquesta de la A. però no és de religiosos... Sí, més o menys. O sigui, són instal·lacions dintre d'un bloc de vivendes. Clar, llavors els que poden pagar una mica agafen l'autobús i se'n van cap a dalt a buscar una privada religiosa o altres coses.

Ja. Bé, tornant al tema que seguíem... per tant, això seria el mateix que allò, allò es tractaria que aquí sí que m'expliquessis els absentistes.

Sí, sí.

Per cicles, ja no t'ho demano per cursos però si per cicles.

Val, no, cap problema.

Per cicle inicial, mitjà i superior en els quals... això sí, per sexe, perquè el tema de les nenes m'interessa captar-lo, i quants recuperats.

Bé, ja veus que nosaltres som pocs, eh?, potser decidim dos o tres, no n'hi ha més, i el problema... clar, la diferència entre nois i noies és que els gitanos, els nens, encara volen que facin estudis perquè volen que el dia de demà puguin fer alguna cosa, però les noies no, les tenen dirigides a ser mares i prou, eh? I per això, noies, contant l'anècdota de l'any passat de dues nenes que podien treure perfectament una educació complerta i que eren nenes educades, bones nenes, maquíssimes fins i tot físicament, que en un altre ambient podien sortir dues nenes com qualsevol. Però clar, dintre de la cultura gitana malament. Bé...

Ja. Bé, i llavors l'altra qüestió que també et deixaria seria que sobre aquests casos d'absentisme intentar fer una aproximació qualitativa. Nosaltres hem fet quatre tipus que serien, el primer tipus seria absentisme esporàdic o aleatori, és a dir o intermitent, sobretot vinculat en el cas de primària a la negligència familiar, i potser en el cas de secundària més a qüestions de campana, o potser també a cinquè i sisè... Seria potser negligència familiar o del nen, eh?, que passa d'anar a l'escola, però en qualsevol cas seria irregular, aquest seria el tipus fer campana. El tipus dos seria absentisme motivat per ajut familiar, o...o sigui, que no ve a escola perquè fa altre activitat, per exemple el nano que els divendres doncs va al "mercadillo" amb els pares, amb el pare i la mare, i passa d'anar a l'escola. O la nena que es queda fent tasques domèstiques, eh?, seria aquest cas. El tercer tipus seria... lligat a l'u i al dos però afegint-hi duresa, és a dir, l'absentisme que nosaltres en dèiem crònic, persistent o dur, eh? És a dir, períodes bastant llargs de no assistència a l'escola. I el quatre és un tipus ...és l'absentisme d'aula, vol dir que el nano ve a l'escola però... S'ho passen al passadís, no, d'aquests no en tenim.

Exacte, s'ho passen al passadís o al pati, o se'n van al lavabo... no?

No, no arriben, no arriben. No, ja t'ho dic per això, perquè l'escola ... manté una mica els criteris d'educació i disciplina que ha tingut sempre i... sempre ha estat ben considerat.

Això t'ho deixo i en tot cas acabem l'entrevista, i això doncs després si en tot cas tenim temps o t'ho deixo.

Vale, t'ho envio per correu després o...?

Sí, mira, m'ho pots enviar... bé, tens l'adreça, però si vols m'ho pots enviar per fax.

Vale, d'acord. Sí, ja està a aquí, ja està a aquí, Vale.

Doncs m'ho envies per fax, que és més ràpid, eh? Explica'm una mica quin tipus d'acollides feu quan vénen les famílies a P3 o a primària, perquè hi ha...

En matricular-se o...?

No, l'acollida de famílies, és a dir, no ho sé, explicar... Doncs si expliqueu com funciona l'escola, algun tipus de reunió d'acollida...

Sí, però sempre ho fem quan sol·licita la pre-inscripció, eh?

Ah.

O sigui, sempre hi ha dues etapes: la pre-inscripció, que es fa a totes les escoles igual, sempre abans de Setmana Santa, sempre...

Sí, al Març... Sí, i després es fa la matriculació oficial que es fa... fa dues setmanes, al mes de Maig. La pre-inscripció... mira, ja des de fa set o vuit anys jo vaig suggerir als directors que havíem de fer una campanya de màrqueting perquè sinó ens quedàvem sense nens...

Sí?

Clar, amb la baixada de... Mira, hi havia unes dades que em sembla... sí, aquí, al barri de Zona Franca teníem la informació de l'Ajuntament que hi havia dos-cents... em sembla que eren dos-cents vuitanta-cinc nens en edat d'iniciar l'escolaritat, de tres anys. Dels dos-cents vuitanta-cinc l'any passat em sembla que es van matricular la meitat a centres públics, perquè clar, fem un recompte "escolta, les escoles que som aquí, tu quants en tens de P3, i tu, i tu...?", resulta que en tenim cent vint, se'ns han escapat cent-seixanta que se'n han anat a la privada. Què podem fer nosaltres? Clar, aquí ja és una competència ja... bàsic pels nens, per aconseguir-ne, perquè sinó es queda l'escola pública sense, no?

Clar.

I fem el següent: nosaltres vam fer... que hi vaig anar jo, a un programa de la ràdio d'aquí del barri, després fem el que en diem dia d'escola de portes obertes també, però abans d'això fem una reunió en la que tots els directors d'aquí, de les escoles públiques... que t'ho deia abans, que no tenim competència i ens portem molt bé, som amics i tenim reunió cada mes... Al centre cívic, a (), vam difondre entre el barri "tal dia donaran una xerrada d'informació de pre-inscripció i de tota l'escola pública", i tots els directors.

Primària i secundària junts?

No.

Primària?

Primària, sí.

Ah.

Secundària, a part sempre... a secundària pensa una cosa, i ara encara perquè tenen dotze anys, però els pares es preocupen poc per secundària, ja tenen la suficient maduresa o independència com per els pares desconnectar. Ara, a primària sí, a primària els pares "on va el meu fill, la meva filla...", als tres anys s'hi miren molt, s'hi miren

molt, eh? Llavors sí que ens vénen de l'ordre de vuitanta o noranta famílies i nosaltres els expliquem com són els tràmits de pre-inscripció, informació dels serveis que oferim les escoles públiques, després fins i tot... (...)

... vam iniciar a fer fins i tot publicitat que repartim pel barri...

Ah, està bé.

Veus?, (mostra els tríptics) de l'escola B, la que et deia, municipal, l'escola pública... aquesta suposo que també hi aniràs, que és CAEP,

El Ceip 7? sí, totes les CAEP.

Totes... doncs veus...?

I alguna que no ho és també, però bé, quasi totes.

Veus, fem... El Ceip 10 també és un altra, veus?

Sí.

Fem... i sempre amb el mateix índex, un és més d'una manera, un de l'altra...

Si el ceip 10 també...

Mira aquesta altra no és CAEP, eh?, però és d'aquí de la zona.

No, a aquesta no hi haig d'anar.

O sigui, tot el que fem per donar Informació... O sigui, el dia de la reunió posem en una taula tots els fullets aquests perquè puguin veure una mica la informació de l'escola.

De l'escola, de com és i tal.

Però els serveis sempre són els mateixos, posem servei d'educació especial, servei d'atenció psicopedagògica, orientació escolar, menjador, cuina pròpia, àpats equilibrats, en fi... monitors especialitzats, berenar per l'adolescent, migdiada, tallers de música, dansa, expressió, idiomes, anglès a partir de segon, piscina ..., atenció... L'oferta de serveis que es fan sempre... Som molt similars entre nosaltres. Nosaltres funcionem tots quasi et diria que amb un 95-98% de punts en comú.

Nanos d'incorporació tardana en teniu?

No.

No?

No, abans era una mica més comú, ara ja...

I els romanesos aquests immigrants?

No.

No?

No, perquè els casos dels romanesos que ens van venir de Romania i van venir sense saber ni una paraula de castellà, eh?, i van venir... la nena venia per pàrvuls i el nen per primer, però clar, la única dificultat era l'idioma, però la maduresa és igual...

I en aquest cas... hi ha algun tipus de servei en aquest cas que...?

La Generalitat sí que ho ofereix, el que passa és que nosaltres no ho vam arribar a aconseguir. Jo vaig recomanar a la mare... el pare... O sigui, la mare es va divorciar a Romania i va venir aquí a treballar, es va ajuntar amb un noi d'aquí, català, i després van demanar els nens i l'àvia, i van venir. Llavors clar, el pare ja els parlava en castellà i la mare ja portava aquí un any o dos treballant, ja també es defensava, eh? Ara, els nens van venir aquí sense cap paraula, jo li vaig recomanar "escolta, perquè no els deixa al menjador? Li donarem beca...", perquè al menjador, a part de la classe, tenen una horeta i mitja per relacionar-se, i la necessitat de fer-se entendre és el que més els ajuda...

Ajuda... amb l'idioma?

Sí, i mira, al poc temps... La noia, com que era de... em sembla que de cinc anys, al començament plorava, el nen no plorava, però al cap d'un mes la noia estava perfectament integrada i el nen estava ... com en un procés d'auto - segregació. Es va tancar molt, molt, de tal manera que portava les seves joguines però no les compartia amb ningú. Clar, abans no tenia joguines i ara tenia joguines, i clar, la dificultat de l'idioma al principi també li va crear algun problema, però petit, perquè gràcies a Déu aquí s'hi integren molt bé, eh?, de... hem tingut xinesos i de meravella, eh?, de meravella, i fins i tot paquistanís. I aquí ens vam... jo em vaig emocionar el dia de Sant Jordi, amb els Jocs Florals, una noia paquistaní recitant una poesia de Miquel Martí i Pol en català, i havia vingut des del començament de curs sense parlar el castellà, eh?

Carai.

I al 23 d'Abril ja recitava una poesia en català, o sigui, molt bé molt bé, o sigui, cap problema, i amb els orientals millor que ningú, els xinesos...

Sí?

Vam tenir aquí una que ara és a secundària, Elena Xen, una xineta que als vuit anys va entrar aquí al despatx, o sigui, portava el curs aquí, als vuit anys entra aquí al despatx i em diu "señor director, ¿que me deja ir al aeropuerto a esperar a mi papà que viene de China?", "sí, Elena, faltaria més, quan vingui la teva mare...", "no, no, si no... la meva mare no ve, vaig jo soleta"... què? Amb vuit anys aquesta noia ja havia anat dues vegades a la Plaça Espanya a agafar l'autobús, a l'aeroport a esperar el seu pare, amb vuit anys. És... o sigui, era una noia molt espavilada, però són així, eh?, són així.

Sí?

Els xinesos són així. I aquesta a més era intel·ligent perquè es va treure els estudis molt bé, fins i tot... és la que està a fora, un dia... no sé a on la tinc... un dia li vaig dir "Elena, tu donaries una xerradeta als teus companys del teu país?", perquè sempre hem mantingut que la xenofòbia no és més que ignorància, eh?, i dient-li

"si arribes a explicar als teus companys com viuen en el teu país, com viviu els nens, els jocs que feu, les coses que mengeu, segur que els demés ja no us consideraran un ser d'una altra galàxia o una altra cosa i els agradarà." Em sembla que era el vint de novembre el dia contra el racisme i amb una bola del món vam anar explicant per les classes als nens les seves... i va resultar un èxit, un èxit. I aquesta noia ja t'ho dic, o sigui, et parlava el castellà, el català, el xinès... o sigui, molt bé molt bé, i ...amb bones notes. Són...fantàstics, treballen, treballen molt els xinesos. I les paquistanís aquestes que et dic, van venir dues germanes i també, o sigui, són bones nenes, "modositas"... o sigui, una mica tímides, no?, però treballadores... i bé, cosa que ens costa amb altres nens. Els de cultura gitana, que estan més acostumats a les festes i l'esforç no... els deures, fer els deures a casa, amb els gitanos ens costa moltíssim.

Sí.

N'hi ha alguns, és clar que sí, molt bons, però...

Teniu casos diagnosticats d'EAP, de l'equip psicopedagògic de zona?

Bé, l'EAP ve cada dilluns, avui mateix està aquí, llavors clar que es diagnostica... o sigui, quan un... la missió dels EAPS és escoltar els tutors, els tutors li diuen "mira, tinc un nen que té aquest problema, té dislèxia, em podries fer-li un diagnòstic a veure quins problemes...?", o "un nen que em sembla que té retard maduratiu, em pots fer un..." Però clar, això ja no té res a veure ni amb l'absentisme ni amb ètnies i cultures, eh?, això hi ha qui ja ho porta per naixement o qui també... té molta influència, això sí, o sigui, un nivell social molt baix fa que la família no valori l'educació i clar, per això pot tenir un...

Retard?

Un retard, clar, sí. són més retards, eh?

Perquè l'EAP no diagnostica, per exemple, casos de... problemes conductuals?

Sí, sí, també. O sigui, qualsevol problema que tingui el tutor se li consulta. De fet jo... clar, jo com... sóc psicòleg, el que passa és que la meva tasca de direcció m'obliga més a la gestió.

Jo dedico és tots els matins a tasca de direcció i a les tardes faig de professor d'educació especial, i tinc els casos aquests que amb l'EAP hem detectat com a nens amb necessitats educatives especials. El que passa és que jo he tingut ja des de fa anys una baralla i una guerra amb l'EAP d'aquí.

Sí?

Sí. Ens portem bones relacions, no?, solament que un punt de vista que era els nens amb necessitats educatives especials. Jo sempre defensava que la LOGSE... bé, la LOGSE I la LOPEGCE, senyalen quins són els nens amb necessitats educatives especials, i senyalar que part d'aquests que tenen problemes físics i psíquics, aquells nens que tenen... que pateixen marginació social.

Sí.

I això aquí no m'ho acceptaven mai.

No?

No. I jo li donava a la representant que venia, al director... i sempre en aquest tema, sempre...

Hi havia discrepàncies?

Sempre, sempre. I ara, per primera vegada, ja sembla que... a Inspecció i als cursos sempre ho he repetit, i ha estat una guerra particular meva de fa ja cinc o sis anys, i ha costat molt i ara ja comença, però és que això per mi era... bé, no m'atreveixo a dir-ho però quasi incompetència.

Ja.

Perquè una cosa que ho posa tan clarament en una llei orgànica que passa per damunt de qualsevol inspector, de director... fins i tot president d'autonomia. A veure si ara no la trobo...

La llei, busques?

Sí.

Ja la conec, eh?

Doncs mira, ho posa a l'acabament, a l'acabament.

Hi ha una disposició addicional, a la segona crec recordar que ho posa.

Sí, i ho diu clarament, ho diu clarament, o sigui, nens amb necessitats...

Hi ha dues disposicions, complementàries i una d'elles és el desenvolupament de les NEE.

També en el pròleg que parla dels nens amb necessitats educatives especials, que era allò que jo et deia, que aquí hem emmagatzemat més del percentatge del que cap, que diu que els nens amb necessitats educatives especials... no diu es podran, no, no, diu s'hauran de repartir proporcionalment entre totes les escoles de la zona. Això ho diu en el pròleg, eh?, i en l'acabament, en alguna transitòria ... on es parla de "nens amb necessitats educatives especials són aquells que temporal o definitivament tenen deficiències físiques, psíquiques o pateixen marginació social", això ho diu clarament. Jo (vaig fer) fotocòpia, i vaig dir: "Té, vols llegir una mica"?

I aquest canvi? Perquè em comentes que ara sembla que sí que es consideren?

Doncs perquè la Inspecció també se n'ha adonat mira, poquet a poquet, o sigui, gent que gràcies a Déu també participava d'aquest punt de vista i ho deia. Jo ho he dit a Inspecció, en algun curset que donaven de necessitats educatives especials, i vaig agradablement mirar això, però és perquè els que donaven el curs sí que ho compartien, això.

Ja.

Això no vol dir que tots els marginats socials tinguin necessitats educatives...

No, clar...

... però sí que la marginació social...

Comporta...

... és font de moltes necessitats educatives especials, és evident, primer perquè fins i tot amb els gens clar, s'hereten moltes coses, i si ja els pares, ja de per si, per estar marginats, per viure... o per no tenir educació especial, tenen més deficiències. I si després la família no valora l'educació, li importa "un pito" que faci els deures o no els faci, li importa "un pito" que vagi a l'escola o que no hi vagi... Les famílies d'un ambient social una mica més alt el que fan què és?, que quan arriba el nen a casa, una família d'aquestes més normalitzades, "que tens deures per fer?", "sí", "doncs vinga, fica't a la teva habitació i fes els deures." Aquí, si estan a Can Tunis en una cosa que es diu Local Social, que hi viuen cinc o sis famílies sense cap intimitat ni res, pobrets, que com ho fan...

Clar, això...

Clar, des de que comencen a l'escola, al començament els nens no noten molt les diferències, però clar, un nen que treballa a l'escola i que la seva família valora l'educació, que fa els treballs, els deures, etc., etc., etc.

Ja. I de l'EAP teniu diagnòstic, a part dels nanos amb discapacitats físiques o psíquiques o...?

Els fan un diagnòstic.

Diagnòstics de nanos, per exemple, del que en diuen en situació de risc social?

No, d'alt risc social no, però t'ensenyaré... mira. Cada any l'EAP m'ha de fer un full com aquest, que jo demano, amb els nens. I... veus?, això és la llista oficial de nens amb necessitats educatives especials, l'haig de signar jo, i l'any passat no la vaig signar perquè no era l'acord, perquè jo pensava que en teníem més, abans en teníem més i ara redueixen i en fi... Saps què passa? Que si en tens més... abans fins i tot un nen amb necessitats educatives especials de cara a la matrícula contava per cinc nens.

Per cinc?

Sí, perquè donava més feina. I això va desaparèixer.

Sí?

Sí.

Des de quan?

Doncs no sé si... tres, quatre, jo perdo una mica la noció, hauria de pensar..., però... va desaparèixer. Clar, llavors ara tenen la tendència a remarcar solament els casos més greus, i els més lleus s'han d'integrar. Això d'integrar... ha sortit la llei d'integració i jo sempre he dit que és la llei de

desintegració. O sigui, sobre el paper està molt bé, però si no poses els mitjans... si a una escola normaleta i corrent que té una mestra que va fer magisteri, i més com aquí tenim, del magisteri antic, que es feia quart i revàlida, quart del batxillerat elemental, i que eren mestres generalistes, que en aquella època no existia ni l'educació especial, ni tenen capacitat elles mateixes de dir "escolta, és que a mi no m'ho van ensenyar, quan jo estudiava magisteri no ensenyaven aquestes coses", li poses una nena d'integració o un nen d'integració, i no pot fer res més que el que pugui fer amb la millor voluntat del món, res més. Llavors clar... o sigui, va sortir la llei d'integració "no, no, els nens amb no sé què o siguin greus del que sigui s'han d'integrar dintre de l'escola"; socialment és molt maco, però sinó poses un mestre especialitzat o no prepares al mestre o no poses els mitjans amb això no s'aconsegueix res, i aquest és el problema. I nosaltres el que tenim són aquests nens, i aquests nens els portem un... o sigui, una escolaritat normal a la seva classe per què no es vegi marginat, perquè estigui integrat amb... i després les hores d'educació especial. Jo en tinc ara tres d'aquests...

Si, d'aquesta ja me n'havies parlat.

Sí, però veus?, és que té hidrocefàlia i porta una vàlvula al cervell. Doncs aquesta nena està al curs de quart per l'edat però el nivell d'educació pot ser que sigui de pàrvuls. O sigui, a aquesta nena jo encara li estic ensenyant a llegir, llegeix una mica, però el problema, pel que sigui, perquè la part del cervell que té afectada, és que li ensenyas una cosa i passat demà ja no... li has de tornar a ensenyar, o sigui... Però en la seva vida social, a l'esbarjo, es defensa perfectament, perfectament, parla amb els nens, fins i tot a vegades col·labora al menjador a col·locar els plats i tot i amb tota la normalitat. L'únic que hem aconseguit amb l'EAP és que aquesta nena... portar-la al matí a un centre d'educació especial i a la tarda, perquè s'integri amb les seves companyes... a la tarda es fan gimnàstica, plàstica... coses que sí pot fer amb... No es veu tant la diferència com si fas matemàtiques, que no segueix la classe

Ja, ja.

I clar, jo a les tardes em dedico a aquests nens, i en tinc dos o tres que els hi dono una hora totes les tardes. I faig una mica primer... clar, són nens molts d'ells amb un complexa d'inferioritat perquè clar, són... no ho diuen els nens, però clar, es així es senten com els tontos de la classe, saps?

Ja.

Llavors jo primer haig de reafirmar la seva autoestima, i això sí que... mira, val, gràcies a Déu. I després recorres a donar-li els coneixements més bàsics perquè surtin almenys sabent les quatre regles de llegir i escriure amb tota la normalitat. Clar, l'anglès... si estan a la classe d'anglès la perden, doncs a la classe d'anglès estan amb mi i tornem a estudiar les taules de multiplicar, ensenyar-li a dividir... perquè clar, si això ja no li expliquen a la seva classe, amb mi ho aprenen, i es nota, i les converses que tenim, i solament amb dos nens... treballen de meravella.

Clar.

Treballen molt a gust perquè clar, estan per ells i... sí. I això és el que fa l'EAP. Són nens els quals des del primer curs es veia que portaven molt endarreriment, i la senyoreta, la tutora, demanava a la

de l'EAP "escolta, a aquest nen li podries fer un diagnòstic", i li fa un diagnòstic, que és això. Passa aquesta llista, i són nens d'educació especial.

Quants nanos creus tu que haguessin estat a la llista? És a dir, amb quants nens haguessis signat, quants casos reals hi ha sense dictamen?

Jo... veus? Aquí no sé si hi ha la V. A.

Veus? Aquí...jo... sí que la tinc a la meva llista. La V.A.. El problema que té és conductual. És una nena guapa, llesta, amb uns pares joves, ara acaba de tenir un germanet petit, però aquesta noia... mira, tu saps el que és una noia que s'aixeca... ara està a segon, eh?, s'aixeca a treure punta al llapis i per tot el passadís que passa ha punxat a un, ha pessigat a un altre, li ha tirat el llibre a un altre... així, eh?

Sí?

Sí. Paraules... un vocabulari que té al pati... ja ha corregit una mica. I sempre està ficada en totes les baralles, amb nens i nenes, eh?, tot un temperament, i és llesta, llesta de debò, eh?, llesta, intel·ligent. I és la que està en aquesta llista per problemes conductuals.

Mira, veus?, en aquest full...jo anoto.

Sí.

Alumnes amb necessitats educatives no dictaminades, puntuals i permanents, que tenen un seguiment des de l'aula d'educació especial: A. Verònica, problemes de conducta. Veus? M'ho va acceptar però no la va incloure en la llista. Veus?, són coses... el que et deia, l'EAP té els seus punts de vista, i aquí més especials encara, i ni els marginats socials ni altres no consideraven que fossin... perquè no tenien una dislèxia o ... o un gran problema psíquic, saps?

Ja.

I jo clar, jo no estic d'acord amb aquest punt de vista...

Però és un problema de criteri o és un problema que no tenen prou professionals i no donen a l'abast...?

No, no, és un problema de criteri, sí, en aquest cas... en una altra EAP possiblement no trobaries aquesta diferència de criteris, eh?

Ja, ja. Teniu alguna comissió específica dins del centre per treballar el tema de l'absentisme? Una comissió social, una comissió d'absentisme...?

No, no perquè... Jo t'ho dic, o sigui, quan hi havia la patrulla, la parella d'agents, era automàtic, era notar un cas d'absentisme, trucar i solucionat al dia següent, al moment. Ara no tenim això però és el mateix, o sigui, em dona part a mi, jo truco a la família o ho comunico per correu certificat, i després mira, si no tenim resposta ... que sigui jo ho comunico o bé a la de Compensatòria o a l'assistenta social, eh? (...)

Què feu per atraure un cas inicial d'absentisme? Amb la família, quan aconseguíu... quan no vénen està clar, no? vull dir ...

Sí, solament hem tingut un fracàs que és els M. Els demés solament amb una comunicació, amb una xerrada i recordar-li "escolti, però vostè és el responsable, el dia de demà el seu fill li passarà comptes", jo això sí que els hi he dit a uns quants pares o mares, "pensa que al teu fill li estàs limitant... o sigui, si tu saps que és difícil trobar feina, solucionar la seva vida avui a qualsevol lloc, si tu ara no dones importància a la seva educació, que és el primer mitjà per aconseguir una feina, el dia de demà el teu fill no trobarà feina i et passarà comptes a tu, eh?", i això sí que ho he dit a pares i mares...

I així canvien d'actitud?

Sí, no, i sempre diuen "oh, sí, mira, es que ha sido dejadez", o... A vegades els pares, he trobat algun cas que "oh, és que no vol venir a l'escola", i jo "i jo tampoc", llavors el pare?: "jo tampoc, jo estaria millor a casa meva llegint el diari, veient la televisió i anant a una discoteca, jo tampoc...", però són coses que són de...

S'han de fer?.

Clar, s'han de fer i més encara pels fills, "mira, escolta, tu tampoc voldràs anar a treballar, estaries millor a casa, però el nen ha d'anar a l'escola", és un dret però també és un deure, i el pare és el que ha de marcar la situació. Però a vegades hi ha pares i mares que són una mica dèbils, i el nen "no, que no vull...", "ah, pues no vayas." Això és un cas, però sempre s'ha solucionat, l'únic fracàs que tenim és aquesta família de gitanos que ja t'ho dic, encara estic pendent que a la última reunió l'assistenta social va dir que hi aniria, i espero a veure si hi ha anat i a veure si... (...)

Quan es dóna alguna situació de retorn quin tipus d'actuacions feu amb el nano, a part de parlar amb la família i tal? De cara a la seva integració a l'aula?.

D'un nano? No, plena normalitat, o sigui, si ja t'ho dic que el que és fer campana, menys aquest cas de gitanos, el que fem sempre és afavorir-lo una mica, però clar, l'educació ha de seguir... li hem de donar... que aprengui el que sigui de matemàtiques, de llengua... llavors el que tens és una mica de consideració, però res de particular, o sigui, no és donar-li importància ni mai de la vida, mai de la vida, s'ha fet un càstig per absentisme, eh? O sigui, el que no fem i no hem fet, i a ningú se li acudeix, és castigar a un nen, quasi sempre són per problemes dels pares, no dels nens, eh?

Ja. A part del menjador hi ha algun altre aspecte que et sembli rellevant per evitar o per prevenir l'absentisme, de cara a tema de...?

No tenim una altra arma, eh? O sigui, l'escola no és un parc d'atraccions, si fos un parc d'atraccions que organitzés jocs... l'escola l'únic que... i ja des de fa temps, no hi ha càstigs físics ni mentals, o sigui a l'escola els tractem als nens millor ara que mai de la vida, o sigui, si ja no pots fer... Ja arriba un moment en què dius... escolta, però si és que ja no pots tractar millor als nens!

Ja.

I llavors l'únic que pots fer és això, fer l'escolaritat... mira, si hi ha informàtica baixen a fer informàtica des dels tres anys.

Sí?

Sí. O sigui, tots els mitjans que podem, o sigui, tenim un vídeo i una videoteca per ensenyar els vídeos aquells de "Érase una vez la vida" o qualsevol cosa per fer-los-hi el més atractiu possible l'ensenyament, o sigui, no es pot fer res més. O sigui, el menjador i...això. (...)

Què anava a dir-te... bé, m'has parlat una mica... ara es tractaria que em valoressis les relacions que teniu amb les diferents institucions des del punt de vista del tema de l'absentisme.

Sí.

Amb el Departament d'Ensenyament?

De l'absentisme no en parlem res, l'únic això de comunicar a l'inspector, al meu superior. L'inspector si hi ha un cas una mica que sigui greu, i ja t'ho dic, com que quasi tots els solucionem... i una vegada li vaig fer un comentari sobre la família M., però res més. Mai li havia comunicat a l'inspector, sempre ho havíem solucionat abans, o sigui amb l'assistenta social... fins i tot l'assistenta social pensa que a algunes famílies els hi ha posat un educador de carrer que porta el nen si la mare o el pare se n'han d'anar a fer venda ambulant i el deixen a casa, els hi han brindat un ajut, per dir "ja li portaré el nen a l'escola", i això ho han fet les assistents socials.

I això funciona?

Sí, el que passa que clar, no... tampoc n'hi ha molts casos, ni tindriem tanta gent per fer-ho, però sí, sí, però el troben, algun familiar o alguna coseta d'aquestes sí, eh?

Ja.

O sigui, amb l'assistenta social molt bé, amb Compensatòria també de meravella, o sigui, ... fins i tot hem creat amistat i tot, o sigui... El que és personalment jo no he tingut cap problema, eh?, t'he comentat el de l'EAP solament en un punt de vista d'una cosa, però l'altre...

Sí, respecte els criteris.

Sí, però les relacions són bones, eh?

Amb l'EAIA o amb la DEGAI hi teniu alguna relació?

Però és que són per problemes més greus, en vam tenir un fa tres anys que està en judici per maltractaments a les filles, el pare, i sí, això ho vaig comunicar jo a la Direcció General d'Infància, i a partir d'aquí doncs clar, ja prenen ells les mesures, li van trobar les nenes amb tres noies, se les van emportar primer amb el consentiment de la mare, li van donar una feina a la mare i després... i mira, el pare pegava a la mare i a les filles, però la mare després va tornar amb el pare, o sigui... la mare era mig deficient, eh?, o sigui... i això clar, el pare la va enganyar, i primer li van trobar una feina a la mare i un col·legi a les tres nenes, però sense saber-ho el pare. Després la mare va tornar amb el pare i jo sé que van anar a judici perquè algunes mestres d'aquí hi han hagut d'anar de testimonis.

Han hagut d'anar a testificar?

Sí, sí.

O sigui, el CAPIP i la DGAI són per això, són per casos ja especials, vam tenir aquest i cap més, cap més. En vam tenir un altre però ells van marxar i després de Madrid em va trucar un inspector per demanar-me una informació d'un nen que també se'n van anar.

Ah sí, des de Madrid? O sigui que se'n van anar cap allà.

Sí. No, casos n'hi ha, mira, el divendres va estar aquí el pare d'una nena. Es van separar, la mare es va quedar amb la filla, i... bé, amb això em sembla que la justícia sempre es decanta per la mare, no?, i en aquest cas nosaltres coneixem el pare perquè ha estat alumne d'aquí, i ha vingut aquí el pare i el pare mai ha dit ni una sola paraula de la seva dona, i aquí ve la sogra i la mare i...

Ja.

I l'han acusat fins i tot d'abusos sexuals... i el pare va estar aquí... el pare va aconseguir del judici solament els caps de setmana i les vacances i no el respecten, perquè hem vist nosaltres que en "víspera" de Setmana Santa vénen, s'emporten a la nena el dia abans, i quan ve el pare l'últim dia per emportar-se-la de vacances ja no hi és.

Ja.

D'això en som testimonis, pot ser un cas, mai se m'acudirà generalitzar, no? En aquest cas la van donar a la mare i a la sogra i no va acceptar la justícia, eh?

Si haguéssiu de demanar... bé, això, quines demandes faríeu als serveis de l'Administració, d'una banda a l'Educativa i d'altra banda a l'Administració Local?

Això de cara a l'absentisme? Perquè ja veus...

Sí, o qüestions lligades, generals...

Sí, de tot el que hem parlat, Maribel, ja veus que l'absentisme està molt lligat a...

A altres problemàtiques...

... això, quasi sempre, un absentisme sol en una família normalitzada no existeix.

No, ja.

Això és fruit d'uns altres problemes. Clar, és que... primer és que cada problema és tan diferent entre les famílies..., de mares que treballen per la nit, de pares que no valoren l'educació, clar, cada cas és una mica diferent. Jo... referent a l'absentisme m'agradaria tornar a tenir l'ajut d'aquesta parella de municipals, que també era... clar, no eren dos municipals impressionants, sinó que eren un home i una dona que tenint contacte amb els nens...

Una mica com de mediadors, no?

Clar que sí, amb experiència amb els nens de les escoles, que ho feien molt bé, eh?, anaven al domicili i al dia següent estaven els nens a l'escola. Això és el més efectiu i el més ràpid i que jo defensaria tornar-lo a tenir, una parella de funcionaris oficials, que hi vagin i ja està.

I amb l'Administració Educativa?

L'Administració Educativa és... clar, problemes... els problemes que tenim és que en una escola no sé... o sigui, el què fer atractiu perquè els pares valoressin una mica l'educació. És que com es pot fer això si no és amb...? Si és que l'absentisme és d'una setmana, no pots enviar a un pare al domicili per explicar-li els motius de l'educació perquè ha estat puntual, una setmana. Si és per no valorar l'educació què s'hauria de fer, enviar a una persona perquè el valoressin...? No ho sé, si...

És complicat.

O sigui, no sé com seria. Jo sí que d'alguna manera, potser a través dels medis de comunicació social, o alguna cosa, comunicar d'alguna manera, fer-los-hi sentir als pares que l'educació no solament és un dret, és un deure dels pares fins a l'obligatorietat. Després mira, estudiarà, servirà o no servirà, però fins als setze anys als que s'ha allargat ara l'obligatorietat... és que l'Administració hauria d'insistir a través dels mitjans socials que és obligatori portar al nen a l'escola, i sinó... és com pagar una multa d'aparcament, és el mateix, o sigui, si no es respecten les normes de circulació i no es respecten les normes d'educació dels fills, als pares una multa! Jo sí, jo a l'Administració d'alguna manera insistiria més en que és un dret i un deure, i si no es compleix aquest deure se l'ha de... Jo sóc un educador i la millor manera... no sóc partidari de les multes, sóc partidari de l'educació, però és que no tenim els mitjans, nosaltres. Pels fills sí, però pels pares no, i si els pares no són dels que els porta nosaltres no tenim cap força sobre els pares per influir perquè vinguin.

Ja, ja.

Nosaltres fem... jo faig cada any, al començament de curs, una xerrada amb tots els pares, però és que aquests pares ja no vénen. Jo sempre em trobo les mateixes cares i sempre dic "us agraeixo que vingueu a l'escola perquè és una manera de demostrar que teniu interès en l'educació dels vostres fills, i benvolguts sigueu..." i tot el que vulguis, però clar, però vénen els bons, als que no els hi hauries d'explicar o de demanar, amb els que hauríem de parlar no vénen.

Ja.

Tots els dimarts de l'any els pares són... el dia de visita. El director i tots els mestres s'han de quedar aquí al migdia per rebre els pares, però no vénen mai els que més ho necessiten.

Ja. Ja per acabar et faig una sèrie de preguntes així molt... de caracterització del centre. Em pots dir amb dos o tres paraules quins són els tres o quatre trets que més caracteritzen el centre des del punt de vista pedagògic? Què destacaries?

Jo aquí... els esforços que fem sobretot pel reforç dels nens que van una mica... O sigui, com que és un fenomen aquí bastant significatiu, pensa que dediquem tots els professors... gràcies a la plantilla que

tenim podem disposar de cinc o sis hores lliures, tots. Doncs la pauta que tenen tots, però la de la direcció és que de les sis hores poden dedicar una hora a feina personal, vol dir preparar un examen, corregir un examen... La resta de les hores l'han de dedicar a la recuperació dels nens que tenen més necessitats de cada classe.

I això vol dir que feu una classe, per exemple de quan, una relació de vint?

Sí... no arriba, la mitjana no, la mitjana és de divuit nens per... vint nanos i en té set o vuit que estan una mica endarrerits, és el millor que els coneix, el tutor, perquè els porta dos anys, tot el cicle. Aquests nens, passar-los a un altre grup d'una altra classe per un professor que no els coneix, o que pot ser l'especialista d'anglès o d'educació física... primer, no coneix els nens, i són els nens que més necessiten que el professor els conegui, perquè el que és bo és bo sempre, l'alumne que és bo...

S'adapta al professor.

Clar, i escolta l'explicació, i fa els deures, i... pum, i s'ha tret un excel·lent en les notes, no? Ara, el nen que té dificultats, pobret, és el que més necessita que el professor el conegui per si té alguna altra problemàtica al costat. Doncs això, el professor el que fa és donar un reforç, però no et pensis que sigui un grup flexible de vuit o deu, no, no, màxim dos o tres nens, que és la millor manera d'atendre'ls, eh? O sigui, dedica de les cinc hores que et deia, cinc hores...

Això...és com classes particulars, no?

Sí, sí, classes particulars, clar. És que és una manera de fer millor la tutoria, i és al que donem molta importància aquí, a la tutoria, al coneixement dels nens, i al reforç als nens que més ho necessiten.

Ja. I la tutoria... em pots fer cinc cèntims de... què és, tutoria...? Em deies que el tutor és tutor de cicle.

Sí. Bé, del curs, però clar, que manté el mateix... O sigui, sempre són dos anys, eh? El de cinquè està cinquè i sisè, i torna a cinquè i sisè, i als dos anys està amb els nens, o sigui, és... s'ha considerat el millor per conèixer al nen i no per avorrir-los, o sigui, un any és poquet i quatre anys són massa per estar amb els mateixos nens, llavors... dos anys, que és el cicle, sempre amb els mateixos nens.

I això sempre que podeu ho respecteu.

Sí, sí, aquí gràcies a Déu és una cosa que... som catorze mestres, jo sóc em sembla el més nou i porto dotze anys aquí.

Això vol dir que la plantilla és molt estable?

Sí, molt estable, molt estable, molt estable, l'únic que... què ja som massa grans.

Ja sou massa grans, de mitjana d'edat?

Clar, o sigui, jo sóc... també sóc dels més joves.

Ja.

I clar... si porten aquí vint anys, quan van arribar aquí era l'edat ideal per estar deu anys, però quan ja passes de... ja arribes als seixanta... tenim mestres de més de seixanta anys.

Déu n'hi do.

I encara són molt bones professionals, eh?

Ja.

Però pels més petits es necessita també una força que...

Ja, clar, que amb l'edat es va perdent també, clar.

Sí, sí. Llavors, aquí encara mantenim una mica la disciplina com el mitjà per treballar amb ells, i sempre... mira, abans ens deien els jesuïtes de la Zona Franca.

Ah sí?

Sí, i a l'institut els nostres alumnes són els que treuen les millors notes de tots...

Sí?

Fins i tot els privats, o escoles més normalitzades per població social que nosaltres. En els instituts ens envien al primer any sempre les notes, i les millors notes dels instituts són dels nostres.

I això a què ho atribueixes?

Jo ho atribueixo a que tenim una línia de treball... clar, en mantenir la plantilla i l'equip directiu i... sempre jo he insistit en el mateix, mantenir una miqueta la disciplina com a mitjà per poder treballar a la classe. També amb una sèrie de condicions, clar, són grups menys nombrosos, clar, amb una mitjana de divuit o vint nanos és més fàcil treballar; la continuïtat dels mestres, els grups més reduïts... també una mica la mentalitat de sempre, i després, si jo tinc catorze mestres, que com a tot col·lectiu n'hi ha de boníssims, de menys bons i de normalets, jo els tinc situats estratègicament.

Ja.

Per mi sempre són els primers cursos els més necessaris, i en el parvulari hi tenim les mestres... les dues mestres que són una mica més joves i demés, amb més idees i més paciència. I després al cicle superior hi tinc dos mestres, amb cinquè i sisè, que són molt bons. I si en algun curs ha baixat una mica el nivell de continguts i d'objectius, a cinquè i sisè són dos treballadors "como la copa de un pino" que són capaços de en dos anys de recuperar si hi ha hagut un dèficit al llarg de la primària. I surten molt bé, molt bé.

Ja. El nivell de motivació del professorat en la línia pedagògica del centre, d'un 1 a un 4, 4 màxim, alt, diguem, i l'1 baix...?

D'integració...?

D'implicació en la línia pedagògica.

Tres. Un tres.

Mira, vam tenir fa... al curset passat, l'avaluació externa d'inspectors...

Ah sí?

Sí, ens van posar un notable, o sigui... I pensa que no vam preparar res ni vam... o sigui, vam intentar ser sincers precisament, eh?

Ja.

I ens van felicitar per aquest que t'he dit abans de la recuperació dels nens, eh?, la dedicació als nens... I figura en el pla anual del consell escolar des de fa cinc anys, ha estat un dels meus objectius. Hem millorat algunes coses, com l'anglès, els nens... l'obligatori és a partir de tercer, nosaltres comencem des de primer perquè a l'especialista d'anglès li sobren unes hores, li sobren unes hores i les pot dedicar al cicle inicial, a primer i segon, llavors comencen a Llops, per a familiaritzar-se amb l'anglès...

Es familiaritzen amb el vocabulari.

Es clar que sí.

De mesures d'atenció a la diversitat què destacaries?

Sí, sí, el que passa és que és...

Perquè a més en teniu molta de diversitat...

Sí, clar... però pensa que no ho fem de cara a l'atenció a la diversitat d'ètnies sinó com un contingut global, eh?, o sigui, no es fa diferència perquè els nens... tampoc hem vist la necessitat o que ho demanessin, o sigui... i a més és que potser encara que volguéssim no ho podríem fer, se'ns... vull dir, amb les ètnies ja veus... són diferents, però el grup que és més representatiu són els gitanos. Llavors, els gitanos el que volen també, a la nostra escola, és una mica d'integració...

Ja.

Clar. Llavors el que fem és considerar-lo com el més normal del món. O sigui, si nosaltres no li donem importància com li donen els pares en sentit negatiu, els nens no ho noten. I a l'esbarjo els pots veure a tots barallats, jugant, treballant... quan fas a la classe grups per fer un treball d'un mural es barallen sense... És que és el millor, o sigui, a vegades el que et dic, donem algunes xerrades de cara al tema d'altres cultures...

Ja, això que m'explicaves de la nena xinesa...

Sí, eh?, això és el que resulta millor, i no donar cap importància a que un nen sigui d'un altre color o d'una altra ètnia, nosaltres...

Xerrades amb els pares també?

No.

No, és amb els nens, no?

Sí. Saps què passa? L'Associació de Pares, o els pares, aquí en aquests barris és el més deficitari precisament pel seu nivell cultural, llavors hem estat tres anys sense Associació de Pares, perquè a l'última... el president de l'Associació de pares, que precisament era gitano, se'n va emportar un milió de "peles" de la ... dels pares.

Què dius! O sigui que vam quedar d'una manera ...

Sí. I clar, els pares de cara a l'Associació de Pares també van quedar una mica defraudats, i ara aquest any ha estat, després de dos o tres anys... que jo els he ajudat moltíssim fins i tot a pagar el seu deute... ha començat a funcionar. Però clar, sense mitjans, perquè no cobren quota, aquest any no han cobrat quota, no tenen els diners, jo vaig anar a la Caixa de Pensions a demanar diners i els hi vaig aconseguir per fer un festival... diners, i... Tenen molt bona voluntat però... Abans sí que vam donar algunes xerrades però clar, el que demanen els pares no és tant això, perquè no volen...

Però com a ajut, no?

Clar. El que volen és... a veure com educar els nens a casa, els deures, o temes com la droga, que sempre hi tenen interès, i coses d'aquestes, o sigui, són xerrades generals per interès dels pares.

Ja. Una altra qüestió... algun tipus d'experiència de formació permanent de caràcter col·lectiu o assessorament que hagueu rebut en els últims anys?

De cara als pares?

No, ara he canviat de tema, dic en el professorat, perdó.

Ah, de formació permanent... Mira, a pesar del grans... que la mitja d'aquesta escola és de cinquanta-tres anys, encara tenen molt d'interès, això és veritat, perquè sempre, tots els anys, hi ha el 30 o 40% dels mestres que fan cursets. Fins la setmana passada vuit mestres encara assistíem a un curset de perfeccionament del català, jo mateix, que encara haig de millorar algunes coses. L'informàtica, que és el que més atrau ara a la canalla i als mestres també, doncs han fet... hi ha quatre mestres que fan un curset fora de l'escola, però a part tenim una comissió i fem, cada quinze dies, un mestre que està més al dia que els demés, amb l'aula que l'acabem de formar, d'informàtica, doncs dóna també una mica de seminari de formació. ... de les mestres de parvulari que van anar al curset... al curs passat, un curset de formació de... els racons, eh?, i alguna tècnica nova surt, els mestres sempre, eh?, el 50% dels mestres, per una raó, sigui per perfeccionar el català o posar-se al dia amb tecnologies noves... Jo tinc fet... ara no, el curs passat vaig fer un... no, fa dos cursos, un de vídeo i un altre de necessitats educatives especials, i mira que sóc psicòleg i demés, però perquè m'acompanyés la mestra que era nova i no tenia experiència, vam anar tots dos a fer el curset. O sigui sempre, sempre, en... en formació permanent.

És continu?

Sí. I fa dues setmanes he fet les peticions de... de demandes de formació. El Departament d'Ensenyament diu "què demaneu pel curs següent, què considereu més...? necessari?"

I què demaneu?

Normalment ja t'ho dic, informàtica molt, el curs de perfeccionament del català també es donarà, i informàtica segur, i després...

I d'atenció a la diversitat, alguna cosa específica o...?

No, perquè com que ja tenim la classe d'educació especial ja ho fem així, com que no trobem la necessitat i no hem tingut problemes... Mira, si et trobessis que... mira, has fet el tractament d'una altra cultura o ètnia i no hem aconseguit...

Que s'integri...

... això, sí que t'indueix la necessitat, però com que fins ara ens ha sortit tot tan bé i funciona tan bé, llavors no hem trobat la necessitat de fer-ho... Al primer fracàs segur que trobaríem... "escolta, necessitem un ajut o un assessorament d'algú...", però no, no hem trobat la necessitat, eh?

Que t'anava a dir... perquè el treball per racons què es fa, a educació infantil?

Sí.

A primària es fa alguna cosa amb aquestes característiques?

No, no,

I treballar amb programes informàtics? O ...

Tots... ah, el ciències sis - dotze... sí, sempre, sempre n'hi ha ..., sí. I tot el que és informació transversal, o l'educació viària, vénen aquests també...

Una altra ...una pregunta que no t'he fet, alguna experiència directa, així de transversalitat, és a dir, interdisciplinarietat, que treballeu?

Educació vial

Educació vial?

Però no és transversal.

Bé. Després la setmana de Gener jo sempre insisteixo molt en l'educació per la pau, ja saps que el trenta-un de gener és el dia escolar de la no violència, el dia mundial escolar de la no violència i la pau, i coincideix amb l'aniversari de la mort de Gandhi; i jo en això sempre hi he insistit molt, molt, i sempre es fa una setmana amb dibuixos... ara no tindrè la revista, perquè sinó... mira, et donaré... ja veuràs.

Mira, et donaré unes revistes que fem aquí amb els nanos, mira, la de Nadal... fem dues revistes a l'any, sempre, la de Nadal i la dels Jocs Florals... espera, aquesta està mal... La fan els nens menys la primera pàgina d'editorial, que la faig jo.

Ah, molt bé.

Llavors participen totes les classes, aquests són els de...

Els de P3?

Sí, P3, els petits. Aquesta és la que estava malalta, doncs no es veu, clar, la fotocopia... és que ho fem a un fotocopista... Mira, gitaneta, aquesta altra també, gitaneta, i aquesta és una altra. Aquesta és ... és de segon... sí. Paquistaní, la Sofia, Francisco, gitanos, ... gitana... on està la Noemi, gitana. O sigui que n'hi ha uns... N'hi ha uns quants. Un bon percentatge, ... i intentem sempre variar de nens perquè sinó només sortirien els bons, els que fan una bona redacció o un bon dibuix, i clar, els nens se senten molt identificats, i clar...

Clar, és això, és la il·lució de sortir en una revista, no?

Sí. I fem treballs... ara perquè només son fins a sisè, però quan érem a vuitè, en català, castellà, i anglès, i poesies en anglès però molt maques. En anglès tenim una bona especialista també, eh?

Sí?

Una dona molt apte i molt ben capacitada.

Molt bé. Me les puc quedar, no?

Sí, són per tu, sí. I és que precisament un any la vam dedicar, precisament, contra la xenofòbia i el racisme, i clar, això també es nota, i són el que fem... no oficialment perquè no li donem importància ni publicitat, jo penso que una setmana cultural no... doncs fem la setmana de la pau sempre a la última setmana de gener.

Del mes de gener.

Sí, i hi dediquem doncs redaccions, dibuixos, i... a dalt a les classes, al passadís, posen els seus murals o la seva exposició... Un altre any, l'any de la xenofòbia i el racisme, que em sembla que va ser l'any passat, també la revista és dedicada a aquests temes; ara als Jocs Florals l'hem dedicat doncs als poetes catalans, el setantè aniversari de Miquel Martí i Pol, a la mort del Goytisolo, o... en fi, coses d'aquestes, i fem sempre alguna coseta d'aquí.

Molt bé.

I amb la... també vam participar al programa "Passa", que és de prevenció contra les drogues, hem participat... això... el fa l'Ajuntament, el programa "Passa", i sempre, sempre hem col·laborat amb ells, i vénen a fer una xerrada, els professors feien uns vídeos que també es passaven aquí, i nosaltres una cosa que... però ara clar... quan donàvem setè i vuitè es donava millor, o sigui, jo el servei d'orientació, des de que vaig venir aquí. Jo he estat tutor de pràctiques dels que fan psicopedagogia a la universitat, a La Central...

A La Central?

Sí, perquè tenia amics i demés, i he fet... em sembla que porto quinze anys de tutor dels que fan la carrera, de pràctiques, i clar, feia les dues coses, orientació i educació especial. La orientació professional, o almenys la que feien aquí, venien quasi sempre dos o tres alumnes i s'hi passaven tot el curs, venien el divendres aquí i feien informació de professions, les demandes més corrents, uns ...

d'orientació o de coneixement i demés, i sempre quan acabaven el curs fins i tot donaven una xerrada i una entrevista amb els pares després de... a cada nen enfocar-li el millor camí, la millor orientació.

Ah, està bé.

Doncs això ho hem donat... jo sempre... sempre ha estat un dels objectius que posàvem en el pla anual, sempre.

Ja, el tema de...

Ara clar, com que queda reduït a sisè, amb dotze anys els nens encara no s'han aclarit molt, encara els queden molts (...) per davant i clar, ja és més difícil això de l'orientació. I clar, ..., a més a més l'especialitat d'orientació, i aquest any em comunicaven de la universitat que havia baixat moltíssim el número d'alumnes, moltíssim.

El número d'alumnes, sí? Que són estudiants de psicologia...

Sí.

... i fan psicopedagogia.

Psicopedagogia. I havia baixat moltíssim aquest any i aquest any no n'hem tingut, però els quinze últims anys...

Perquè teniu alumnes de pràctiques, generalment.

Sí, sí, sempre, sempre, i jo feia de tutor amb ells, i feien memòries i demés... ja t'ho dic, una feina molt maca, eh? Amb les pares també, xerrades als pares en comú i individualment amb cada família. I era un servei que oferia l'escola, el servei d'orientació.

Ara que em parlaves de l'orientació m'has fet pensar en secundària. En el trànsit a secundària els nanos d'aquesta escola cap a quin institut van?

Sí, en tenim dos, dos i mig, per dir. O sigui, dos més propers que són el Ceip 13 i el Ceip 12, els dos d'aquí del barri, i un altre, el 25ena Olimpíada, que està... l'han començat aquest any. ..., i els propers són els que he de visitar, també.

Sí, això mateix.

Són... a tots dos hi van per igual els alumnes de la vostra escola?

Mira, l'any passat van anar la meitat... nosaltres portem als nens a visitar-los, amb els professors; després els professors tenen una reunió amb els pedagogs d'allí, o amb el cap d'estudis o el que sigui, una reunió; després el director ve aquí a donar una xerrada als pares, sempre els de sisè, eh?

Sí, clar, clar.

I nosaltres els hi fem tots els papers de la preinscripció, tots, tots. Llavors, l'any passat em van anar meitat i meitat a un i a l'altre. El Ceip 13 és el més proper i el més antic, el Ceip 12 s'ha de començar a fer i està utilitzant una escola antiga suprimida, les instal·lacions és molt més deficient però el director és un encant de persona.

Sí?

Llavors quan van allí el director se'ls guanya, però els nens no veuen ni pati per jugar ni instal·lacions. Veuen instal·lacions sí, però el director és un home gran, ja, més seriós, el director del Ceip 12 és més jove, és un encant de persona... O sigui que es troben sempre amb aquestes... si han d'agafar pel director, un encant de persona, simpàtic i ..., agafen el director del Ceip 12, però clar, l'edifici és molt vell i fins que no estigui fet...

El nou?

L'any passat em sembla que la meitat a cada institut, però els nois van anar al Ceip 13 i les noies van anar al Ceip 12. Aquest any han anat tots al Ceip 13.

Sí?

Menys... menys dos que van anar... però perquè viuen al barri.

Va per modes dels nanos?

Sí, i no saps per què, perquè nosaltres no els influïm en res, eh?

Ja.

Els anem a visitar, invitem al director a fer una xerrada... o sigui, mantenim contactes, tot... però...

Què anava a dir-te... la professora de sisè passa...

Sí, és un professor, ara.

Doncs...el professor, passa algun tipus d'informe al IES?. Bé, em deies que es reuneix amb el professorat?

Sí, sí, és obligatori, eh? A part que mira, tindrà un contacte amb el pedagog segur un dia d'aquests.

I és obligatori?

L'informe sí.

De tots els nanos?

Sí.

Però és un informe acadèmic...?

No sé si en tinc algun... pedagògic, pedagògic.

I hi ha un informe també, més de característiques socials i familiars?

No sé si en tinc per aquí algun, miraré a veure si és que... em sembla que per aquí hi recordava tenir... mira, mira, aquest informe, veus? S'apunta l'assistència, aspectes rellevants de l'entorn familiar... sí que té coses de caràcter més així... relació amb companys i companyes, amb el professorat... problemes de salut...

Abans si algú, com nosaltres, tenia interès, sempre hem considerat que era molt útil tenir un contacte amb... una coordinació. I sempre el manteníem però era més informal. Després s'ha institucionalitzat una mica ja aquest informe, eh?.

Que us ve definit des d'Inspecció?

No, són de les coses que...

El feu vosaltres?

Sí, sí...

... o sigui, el que sí que diu... el que deia la llei és que sí s'hauria de connectar més i passar un informe de primària a secundària, però... O sigui, són d'aquestes coses que són documents obligatoris però... el fer-lo, però no el disseny de l'informe.

Ja, ja.

I de fet... de fet també els enviem tota la documentació, el llibre d'escolaritat, l'informe d'expedients i tot... això sempre va amb el nen...

Tinc entès que ara si hi ha un nano que per exemple no es matricula a secundària els llibres d'escolaritat es queden a l'institut de primària i així...

No, no, va tot, sempre l'expedient va amb el nen, sempre.

Ja, però així com abans el trànsit de primària a secundària doncs volia...

Sí, s'acabava, és que abans el llibre solament acabava amb l'EGB...

Clar. Acabaven vuitè i se l'emportaven a casa?

Exacte. No, no, ara no, ara acaba... clar, l'escolaritat obligatòria...

Està al centre, que ho deriva a... fins als setze anys, sí.

Per tant, fugues de primària a secundària en principi no n'hi ha?

No, no, no. Home, hi ha algun cas, però tenim contactes de... aquests gitanos...

Nenes gitanes de dotze anys...

Sí, gitanos... sí, quan passen de dotze anys les gitanes... els pares les fan anar a la venda amb la mare.

Ja, i aquí la derivació és als Serveis Socials?

Sí, però això ja és a secundària, jo ja...

Ja, ja.

Mantenim contactes, sí, perquè amb... tant amb el director del Ceip 12 com amb el del 13 hi tenim contactes i bones relacions.

Perquè el barri és un barri tancat?

No gaire, no. no gaire. Pensa que el que és la Zona 4... de Mar fins ... aquí, és el passeig.

Sí?

Els de la Seat o petits comerciants i tot això. Tot això és com... el Ceip 10 ja té més problemes, el Ceip 7 també... eh? I aquí hi ha aquesta zona, que són els barris marginats que es van apropant cada vegada més, tiren les cases de Can Tunis i van vivendes socials i vivendes socials.

Ja. Una última qüestió que se m'oblidava és que jo tinc una tipologia feta d'un estudi que es va fer sobre èxit i fracàs escolar a l'EGB, estaria bé ni que fos aproximar-nos una mica a la tipologia d'alumnes des del punt de vista del rendiment. Hi ha un, dos, tres, quatre tipus, perquè aquest cinquè suposo que no el teniu, que són els desconeguts difícils.

No.

I els tipus són: alumnes limitats sense expectatives, és a dir, nanos que fonamentalment doncs tenen rendiments insuficients i que al judici del tutor són bastant mandrosos i poc capaços, alumnes en conflicte...

En conflicte, que poden ser intel·ligents però amb conflicte... o sigui, ..., així com la Verònica que et comentava fa una estona, una nena molt intel·ligent però conflictiva.

Sí. Alumnes aplicats amb moderació, que són els que van fent, els que segueixen, sobre cent alumnes em podries distribuir aproximadament quin tipus tindríeu de cada un?

Sí, a veure... t'ho poso a llapis... a veure... Deixa'm fer un càlcul, que em surti el 100%, clar... Alumnes en conflicte... potser... a veure, de 170, que n'hi hagi en conflicte... tres o quatre, de 170 són un 2% potser.

Sí.

Un 2% en conflicte. Aplicats amb moderació...és el grup més nombrós, aviam, això podria ser... a veure... un 60%. La resta seria meitat i meitat fins 100% (...) De nens en conflicte amb l'escola no hi ha gaires. ... teníem un que tractava de fill de puta al mestre i el que vulguis, però clar, si aquest nen a casa es ..., si no hi ha hagut cap... ningú que li hagi ensenyat a comportar-se d'una manera... o el que és bo i el que és dolent... si no li ha ensenyat ningú! I aquest nen mira, jo el tenia a l'educació especial perquè a classe era impossible, eh?

Sí?

No... o sigui, desfeia totes les classes, trencava portes, es ficava amb les noies... i el mestre no li feia cas, me l'emportava jo a l'educació especial, i personalment, tractant amb ell, era una meravella de nen, parlava de coses d'adults, a ell li agradava moltíssim i la mar de bé. Individualment cap problema, ara, en un grup... en un grup havia de donar la campanada, eh?

Ja.

Llavors per això t'ho dic, conflictius, conflictius no, ara, el que tenim són els nens que estan... com ho diem nosaltres, no sé si amb raó o no, més mal educats, més consentits... però això ja ho porta la societat.

Sí?

Jo ... jo ho dic... mira... ara que els hi podem donar mitjans perquè estudiïn coses, els pares no van poder tenir-hi l'accés... ara no ho fan perquè no tenen capacitat de sacrifici, o constància que els hi podrien donar algunes coses???? Llavors els nens ara ho tenen tot, estan acostumats a tenir de tot, i clar, sempre... ja no ha fet cap... Cap esforç ni sacrifici. I això sí que es nota, o sigui... ara a més a més als nens no els pots pegar ni tocar, que això em sembla bé, eh?, però no pots quasi ni cridar-los, aquí hem tingut pares... aquí m'han vingut pares a queixar-se del professor perquè l'ha cridat, a la seva filla. Escolta si... la filla et diu qualsevol insult a la mestra i tu no pots ni castigar.

CEIP 24

La entrevista es realitza amb la directora i el professor d'educació compensatòria conjuntament.

(presentació de l'estudi i dels temes a tractar)

Nosaltres tenim tot un programa i clar, és per això que tenim menys casos, perquè és una cosa que hem treballat tota la vida, no? Penso jo, no ho sé...

No, i els casos que hi ha, aquests dos són germans eh? Vull dir són germans i aquest any en el cas d'aquest, d'aquests dos en concret, ha pujat bastant perquè han anat a Extremadura, van star a Extremadura tot el més de novembre.

Dos mesos, sí.

Ara quasi bé no falten.

Després, descomptant els dies aquests que si no hi hagués hagut un curs escolar i tal per mi... El Jonhy per exemple seria un dotze per cent perquè va venir un mes. I el Manuel una miqueta més, però...

No, i van tornar aquí... perquè són alumnes que van venir el curs passat, penso... No, fa dos anys. Fa dos cursos, o sigui aquest és el tercer, i ja venien amb un informe d'absentisme però total. Bé, tots tenen un any més del que correspon però perquè hi va haver un parell d'anys que no van aparèixer per l'escola i no els hi van posar el segell. Vull dir que si mirem la seva trajectòria, déu ni do el que han millorat des de que estan aquí, tot i que bueno, intermitentment falten, no?

Perquè aquests nanos se'n van cap a Extremadura i tots són...

pertanyen a alguna família itinerant? És això?

No, no, és una família gitana, i van anar a un casament, i es van quedar dos mesos. Mira, no ho sé... però no pensava que duressin tant eh? Jo em pensava que una setmana, però déu ni do dos mesos... No clar, tenen una feina... venen pels mercadillos, suposo que si van veure que es podien buscar la vida allà doncs es van quedar amb la seva família... m'imagino, "vaya".

Van aprofitar... segurament.

No, aquestes mira... Això seria el buidat més o menys d'aquest any, des de setembre del 98 al març del 99. Això seria matí i tarda i aquest seria la mitjana. Aleshores, això és de P3, que n'hi ha dos. Aquesta és una nana d'integració que a més no se sap ben bé si estarà aquí o estarà a la de Ver l'any que bé, perquè està entre aquí i la Ver, vull dir... A part que la mare no... té problemes... No és que sigui deficient ben bé però bé, aquesta és una nena d'integració, eh? Aquest és un de P3, també.

Això són les sigles de nom i cognom?

Sí, sí. I aquests són els dos germans, aquests que són els que estan repartits aquí, vull dir... Aquest seria absentisme alt. Jo te'ls he posat aquí, al Vargas i el Manuel

I aquest percentatge és la mitjana de matí i tarda?

Sí, la mitjana de matí i tarda.

És el percentual d'absentisme respecte les sessions totals?

Si. En funció de... sí, dels dies lectius, vull dir... Aquest seria la mitjana en base a les sessions de matí, i la mitjana en base a les sessions de la tarda, i la global seria aquesta, la total. I aquí seria exactament igual. I ja et dic amb aquest... aquest que t'he apuntat, després he descomptat els mesos de novembre... els dies de novembre que eren vint-i-un dies que va faltar a tots, i al desembre va venir... va faltar nou dies, eren quinze dies lectius, i bé, sortia un onze per cent o un dotze. La veritat és que ha baixat bastant perquè aquest nen tenia l'any passat un trenta per cent d'absentisme, un vint-i-vuit. Vull dir... ha baixat bastant descomptant aquests dos mesos perquè clar, aquests dos mesos fan pujar la mitja una barbaritat.

Clar, o sigui, aquí de fet has descomptat aquests dos mesos? No, oi? aquí els has posat els dos mesos?

Aquí està tal qual. (inclosos)

Per això et surt més de la tercera part.

I aquest és el gran, que està a sisè, que en faltes si et dones compte...

El doble a la tarda que al matí.

Si, per les tardes bastant. Perquè a més no tenen beca de menjador perquè tampoc l'han demanat, vull dir... volen tenir poc contacte amb els Serveis Socials. És una família molt difícil d'intervenir des de Serveis Socials, vull dir estan informats però... és difícil d'intervenir des de l'escola i des dels Serveis Socials, perquè...perquè a vegades..., segons com són molt difícils. I seria el cas així més significatiu de tots, perquè són de P3, vull dir que...

Tots quatre són nens d'ètnia gitana?

No. No, només ells dos.

Ells dos, els germans. Vosaltres heu constatat una certa relació entre absentisme i...?

No. És que mira, nosaltres els gitanos que tenim, que no en tenim gaires, però els que tenim són bastant normalitzats, vull dir... no són com els del Ceip 15 que són gitanos marginals de barraques. Els que tenim aquí déu ni do, vull dir és gent normal, és d'ètnia gitana però fa vida de païos, no? Té la seva feina, té el seu pis, hi ha bastants famílies mixtes, sobretot mare gitana i pare paio, no? I no, és un altre món.

Si, és un altre món.

Tenim aquests i uns altres, perquè aquests que han vingut, los Am Flores ... déu ni do el que falta la també, m'han dit, últimament.

Sí però aquests són nous i encara no podem... Sí, però no els coneixem...

Clar, però és gent nova que tampoc saps, no?

Perquè han vingut al gener, vas observant però tampoc pots saber...

Quina és la definició que feu vosaltres de l'absentisme escolar?

No sé, no sé què dir-te, ara mateix. Què vol dir absentisme? Per mi és una escolaritat irregular que fa que el nen no pugui tenir bons hàbits a l'escola, no? No ho sé, hi ha diferents tipus d'absentisme, nosaltres no tenim itinerants, el que tenim més és intermitent, o per manca d'hàbits, o gent que arriba tard...coses d'aquestes. Clar, això sí que influeix en el rendiment escolar i sobretot en la manca d'hàbits.

Aquests de problemes de puntualitat, aquest absentisme, també el teniu comptabilitzat aquí, o no?

Els problemes de puntualitat no.

No, aquí només hi ha les absències recurrents no justificades.- Serien doncs casos durs d'absentisme?

Aquests serien els casos més indicatius.

Els més indicatius?

Sí, i de fet és un tipus d'absentisme... Bé, si veus aquests d'aquí és un tipus d'absentisme d'aquests que seria regular, més d'un... Aquí en realitat només hi ha els de més d'un 25% d'absències.

Sí. I per sota? Em podries dir quants casos?

No ho sé. Tu ho tens comptabilitzat, no?

És que tinc...

Tot això ho controles tu, de les escoles de la zona 3?

No, jo només dono suport per fer el recompte.

Ah.

No, és que aquest any es fa un estudi, aquí.

Sí, per l'any que ve fer-ho a altres escoles. Bé, més que res per veure, i en tot cas l'any que ve sí es detecta ja ho faríem a la resta. L'any passat sí que ho vaig fer a les tres escoles, tant aquí, com al ceip 15 com al Ceip 14. Al Ceip 17 no perquè no hi vaig. I aleshores sí que vaig fer més o menys com estava la situació a nivell de les tres escoles, i aquest any ho estic fent aquí i al Ceip 16. I després he fet una taula resum de com es troba la situació i dels casos significatius i un protocol de cara al curs vinent, no? També de cara a que des de Serveis Socials també es pugui a través de la assistenta social, doncs tenir constància de quins són els casos que... bé, els que cal estar a sobre, sobretot als nanos de P3, a infantil perquè clar, és el que marca la dinàmica que tindrem després, però bé. I ho he fet aquí i allà, i això seria més o menys el que faig ara.

I l'absentisme inferior al 25% d'absències? 2- A veure... de P4 hi hauria aquest d'aquí...

Però això moltes vegades són malalties, vull dir...

Ja. Però malalties en qualsevol cas no justificades.

Normalment justificades.

Sí?

Sí, ho justifiquen. Aquest per exemple, que és un 22, però si mires a la graella veuràs que està als mesos d'octubre i novembre, està concentrat tot en els mesos d'octubre i novembre, vull dir... Això seguríssim que és o algun tipus de malaltia o algun canvi momentani de domicili, que hagi hagut d'anar de vacances o alguna cosa, perquè a la resta no té absències. Aquest seria un altre i està a quart, però els seus germans vénen, aquest possiblement s'hauria de mirar l'any vinent... Fixa't aquests són nens, aquesta és una nena.

Aquesta és una nena...

I aquest és un nen, que és el més destacable de segon, un 9% d'absències.

Ja. Té un 9%?

Un 9%, vull dir no arriba a un 10. Un 9% pel matí, per la tarda no. Aquest altre, que és aquest d'aquí, el que t'he ensenyat de tercer... Però bé, que va estar a Extremadura els mesos de novembre i desembre...

Que és el que fa pujar la mitjana no?

Si, fa pujar la mitjana a més d'un terç.

Perquè sinó comptabilitzes els mesos seria...?

Un dotze.

Un 12%.

De totes formes és un nano al que cal estar a sobre, perquè aquest sí que és dels que arriba sempre un quart d'hora o deu minuts tard, vull dir... no és puntual, en aquest cas, no? Perquè s'adormen, o qualsevol cosa d'aquestes. Després, de quart ja ho veus, de quart és aquest d'aquí, que també està molt concentrat a octubre i novembre, i això és d'algun tipus de malaltia o que l'hagin operat, o alguna cosa, perquè després no n'hi ha. Aquest ja és un disset. Hi vaig posar un de cada més que res per veure com està... el que més absències tenia, i aquest tenia un disset pel matí. Aquest és el germà d'aquell, els que van estar a Extremadura, aquest està a P3 és un nen d'integració. I aquest és un que no el conec, en tot cas sí que caldria observar-ho.

També és d'integració?

És una mena d'educació especial, em sembla que... No sé què és exactament, però té el seguiment de l'EAP, té el seguiment de l'EAP i fins i tot l'assistenta social de l'EAP passa per aquí, i de tant en tant es parla amb la família. I aquests serien els casos, però ja et dic que els destacables serien aquests quatre, en tot cas.

Aquests, en plan preventiu...

Si comptabilitzèssim els casos de baixa freqüència, quants casos tindríem? Perquè aquí hi has posat els casos superiors al 25% d'absències els que tenen més absentisme de cada curs, no?

Sí, i aquí hi hauria el global d'escola, per dir-ho d'alguna manera. Seria la mitjana.

Val.

De setembre seria un 5'5 del total d'alumnes...

Comptant infantil?

Sí...

I multiplicant...

... multiplicant pel número de sessions que hi havia.

Crec que aquí hi ha alguna cosa que no... Si no recordo malament no quadrava... bé, no me'n recordo, però el cas és que em sembla que... seria un 5'5, un 3'8 a l'octubre, un 3'4, que és bastant discret, un 0'8, un 7, un 6'2, i aquí acostumen a pujar una miqueta més perquè són els mesos aquests que hi ha les gripes i tal, no? Però bé, a partir d'aquí...ja torna a baixar.

D'això me'n podreu fer una còpia?

Això t'ho pots quedar.

Perfecte, si més no per tenir el percentatge per mesos.

Tens els tants per cent del matí i els tants per cent de tarda.

Això són 159...

159 nens.

Això és el total, que farien un global de 1749, llavors fas la mitjana del mes i bé, fas el tant per cent: 97 dividit entre això, i et surt un 5'5. I amb els altres igual.

Per 20.

Sí, per 20, que serien 3487 sessions, i aleshores fer la mitjana és... bé, fer el tant per cent seria 275.

I això, (LL), ho tens d'aquesta escola...

I del Ceip 14.

Del Ceip 14. Del Ceip 15 no?.

Del Ceip 15 no ho tinc, aquest any. No, perquè aquest any el Ceip 15 estava tant... està col·laborant en ... fer activitats de tutoria, preparar un projecte especial ..., i a part, això porta un feina de cal Déu, perquè has de mirar llistes, has de comptar les absències no justificades...

Ja, vol dir fer un buidat. I això... ja m'ho explicaràs. Això ho fas tu per la teva pròpia iniciativa o són directrius del programa de compensatòria?

No, això ho vam parlar a principi de curs, a veure què es podia fer... I aquí ho vam continuar fent malgrat que aquí el problema de l'absentisme és baix. Sobretot perquè dius "hòstia, tinc un horari apretat i no tinc prou temps... Doncs mira, ... de moment si no puc fer-ho a tot arreu al menys aquí els ajudaré a fer el recompte. A totes les escoles segur que no ho faré, perquè no té sentit que ho faci jo, és més aviat una tasca del propi ... centre. El que sí que tenen ells és el mateix que tenen al Ceip 17 que és el protocol aquell que portaves tu.

Aquest, no?

Sí, això... Que aquí posa proposta però ja no és... vull dir, en principi ho van aprovar a la comissió de la zona. Una altra cosa és que l'utilitzi tothom. Veus, aquí tens la definició, les causes ... i després els circuits, el tipus d'absentisme... El tipus d'absentisme més o menys, el control de registre com es faria... La graella de buidat és com si diguéssim optativa, vull dir... perquè no tothom ho fa ,el que passa és que en aquell moment, a l'hora de posar-lo, varem pensar que estaria be tenir aquesta informació.

Espera, aquí apuntaré... això és el Ceip 16.

Sí. Del Ceip 16 també ho tinc això, vull dir que...si ho vols?

Sí. I tant. Això és d'aquest any?

És del curs 98-99, sí.

Del 98-99.

I també ho tens del Ceip 14, doncs això si m'ho pots passar...

Sí. Perquè dels de l'any passat, el del Ceip 15 el tindries no?

El que passa és que no tinc aquí la plantilla del Ceip 15, si us interessa t'ho puc passar. No te'l varen donar ells?, em sembla que et van donar una mena de graella... No et van passar una taula resum?

Doncs no.

Sí, el que passa és que allà estava... si mires el del Ceip 15 estava amb noms, el nombre... i després al final, crec recordar, vaig fer un tant per cent de què sortia cada nen. El que no vaig saber és això d'aquí, aquesta part d'aquí sense el nom dels alumnes.

No, és per si, vull dir que... ja entenc que això és una feinada. Per això si està fet seria perfecte.

I a secundària hi ha dades similars?

A secundària és que no... a secundària, l'únic IES al que jo vaig és al 19, i amb el IES 19 en principi el que vam pactar era crear la Comissió Social i dinamitzar-la una miqueta. I a partir d'aquí és quan amb la cap d'estudis volem començar a intentar treballar amb una mena de protocol,perquè ells sí que tenen un cert registre d'absències i

tal, i un cert contacte amb Serveis Socials... El que passa és que amb la (Mai), amb la cap d'estudis, vam quedar de mirar-nos diferents protocols i veure si podíem arribar a fer-ne un que fos del centre, però no està fet.

Perquè el IES 18 no vas?

Al IES 18 no hi vaig.

No hi vas.

A veure, tinc una incidència indirecta perquè ells estan a la comissió de zona, el que passa és que jo presència no tinc.

Perquè això qui o com es determina?

És a demanda del centre.

Val. Quines directrius tens del Programa, donar suport?

Sí, i en el cas del IES 18 hi ha aquesta directriu, perquè al IES 18 em sembla que ja tenen dues UACS, i a una de les dues UACS hi ha un company que abans estava a Compensatòria; un dels dos que estan a les UAC doncs és un que abans estava a Compensatòria, i per això no hi vaig.

No t'han fet una demanda explícita?

No hi ha cap demanda explícita, tampoc tindria molt sentit, i després els d'Inspecció tampoc ho consideren. Seria la demanda del centre i inspecció, que aleshores amb delegació determina quines serien les escoles que es prioritzen ...I a partir d'aquí doncs jo intervenc.

Ja hem canviat de centre, (li dic a la directora) veus? Ja hem passat a parlar d'un altre centre.

Sí, ja ho entenc.

Bé, nosaltres en tot cas ens veurem la setmana vinent, no? (li comento al professor de compensatòria).

Sí, jo et deixo amb la Rosa perquè me'n haig d'anar.

Molt bé. Confirmem la data de la reunió, el vint-i-vuit a les tres. D'acord?

Si, allà al passatge Centelles.

Sí, exacte.

En tot cas ja et tindria les dades preparades. Perfecte.

Si vols aquesta graella d'aquí ja li deixo a la directora del Ceip 14.

Bé, com vulguis, si has d'anar...

Ella ho te a l'ordinador, vull dir... allí hi tens el que seria el protocol i hi tens també la llista d'absències.

Molt bé, d'acord, doncs ja ens veurem.

Bé, jo us deixo perquè sinó no arribo. Gràcies.

Ja el tens, aquest és la teva còpia, no?

Sí.

Bé. Vull dir que no cal que et doni una altra còpia del protocol, oi?.

No, que ja tinc dues còpies, no en vull tres.

No, sabent que utilitzeu el protocol ja està.

No, perquè me'n va passar una el TED, després la directora del Ceip 15 i com de fet és de zona...

Si perquè aquest protocol com et deia el (Ll) el vàrem aprovar a la comissió social de zona.

I Aquesta còpia que me la puc guardar?

Sí, això t'ho havia preparat el (LL) per a tu.

Perfecte, doncs moltes gràcies.

A veure, (Ro) la primera part de la entrevista és sobre les formes de control i la definició de l'absentisme que em comentaves breument. Es tractaria que m'expliquis com ho feu per detectar casos... el procés de control, de supervisió, el protocol, fins a quin punt l'utilitzeu... Bé, tot aquest tema més vinculat al control, el registre que pugueu tenir... tot això.

Bé, el registre ve a ser el registre de faltes, cada matí i cada tarda passem llista i fem un resum a final de mes. Normalment recollim les faltes a l'equip de coordinació de l'escola, i si hi ha algun cas doncs ja és mirar què passa... Sempre la primera intervenció és tutorial, o sigui, quan un nen no ve doncs el tutor o la tutora intenta esbrinar què passa, no? I bé, si no funciona el que és la primera intervenció, que és la intervenció del tutor o la tutora, és quan ja intervenim des de l'equip directiu, o bé ho parlem a la Comissió Social de l'escola per si és un cas de Serveis Socials, fins i tot podem fer comunicació a Inspecció... No hem treballat molt amb la Urbana, ni amb l'EAP.

No?

No, veritablement no.

Perquè no heu tingut necessitat o perquè...?

No, perquè sempre ho hem intentat treballar d'una altra manera que no sigui indirecta. És que és com complicat, no? Una vegada que ho vam fer no va funcionar.

No us ha funcionat?

No, perquè és com molt complicat trobar la persona de l'EAP, o perquè tenim horaris incompatibles i coses d'aquestes. I més que res perquè ens n'hem sortit amb altres vies.

Ja. La tutora què fa, es posa en contacte per telèfon, per carta...?

Sí, sí, pot trucar per telèfon o...

Normalment es truca quan han faltat tres o quatre dies i la gent... La mare o el pare no ha trucat a l'escola per dir "escolta, que no va a l'escola perquè està malalt", doncs truquem a veure què passa, no?

Si és un cas d'absentisme que ja s'ha detectat, ja hi ha una intervenció i tal, sempre s'intenta treballar via entrevistes de pares, o... no sé, explicar-li... Tot i que aquí sigui de parvulari... al parvulari encara que no sigui obligatori sí que ho treballe molt perquè és quan comencen a agafar els hàbits d'escola, tant les criatures com la família, no?

I per això sempre des de parvulari ja hi incidim intentant explicar... Per exemple P3, un dels dos casos que t'ha explicat el (LL) un és aquesta nena d'integració que és com una mena de desastre familiar total...

Sí?

Molt complicat. Però l'altre és el típic cas d'una mare hiper protectora que no el deixa, no el deixa, i quan no té angines té mal de panxa, i... saps? Clar, la tutora intenta treballar amb ella explicant-li que tot i que sigui P3 és molt important que vingui a l'escola sovint perquè és quan es fa tot el procés d'adaptació i tal. Si no funciona doncs ja... Clar, ara estem a final de curs i... l'any vinent ja serà un cas que hem de vigilar de fer el començament i potser hi hauré d'intervenir jo, cridar a la mare i explicar-li que és una obligació portar el nen a escola, no?

I aquesta d'integració, que dius que és un cas difícil?

Sí, és molt complicat, perquè...

Perquè és una nena d'integració, té algun tipus de problema?

Sí, té una paràlisi cerebral i bé, els pares no se'n surten, amb ella, mig la cuiden els avis que viuen a l'altra punta de Barcelona, a Sant Martí... Ara la volien canviar d'escola però de moment no l'han canviat i aquí no ve, tampoc va a un altre lloc.

Això vol dir que aquesta nena te una escolarització compartida entre escoles?

Sí, sí, Entre una escola d'educació especial i una escola ordinària. El que es diu escolaritat compartida per un nen de necessitats educatives especials...

Això es fa amb algunes criatures perquè clar, el que té de bo la integració en una escola ordinària és tota la part de normalització, no?

Clar.

Però a vegades, sobretot quan els nanos van creixent, a les escoles ordinàries no tenim prou recursos com per treballar determinades coses. I a vegades es fa que van matí a una escola i tarda a una altra per no perdre les avantatges de totes dues.

Ja. Si la intervenció de la tutora o tutor amb la família no és exitosa en el tema de contactar, o la família no dóna justificació i tal, tracteu el tem a la Comissió Social del centre?

Sí, sí. A part que normalment faig una intervenció amb la família directament com a directora, d'espantar-los una mica...

I funciona aquesta via de pressionar...?

Bé, és que des de que no tenim setès i vuitès ha avançat molt. Quan teníem setès i vuitès... Vam tenir una nena que li van retirar el PIRMI familiar i no hi va haver manera, vull dir... un cas perdut. Hem tingut un parell de casos perduts, però amb la resta més o menys ens n'hem anat sortint.

Quan fa que no teniu setès i vuitès, tres anys?

(...)

Això que et deia, que fa tres cursos que no teniu setès i vuitès. Aquest protocol el feu servir o no?

Sí.

Des de quan fa que el teniu, aquest protocol?

Bé, és que... fa molts anys que tenim protocol, el que passa és que ha anat variant, no? Aquest és com l'últim, però de la manera de funcionar fa molts anys.

Sí?

Fa molts anys.

Com a escola, com a zona...?

Com a escola, jo no sé... parlo d'aquesta escola.

Tu fa anys que estàs a la direcció?

Sí, entre direcció i càrrecs públics vuit anys.

Abans en teníeu bastant, d'absentisme?

No, mai hem tingut una... Però sí, més que ara sí. Sobretot incidíem molt a primera instància en el que és l'acció tutorial. Vull dir... jo crec molt en això, perquè és la relació més propera amb el nen i amb la família, i penso que és el que més hem treballat, la mentalització... Clar, és fumut, eh? Perquè jo vaig tenir un cas com a tutora, i cada dia a dos quarts de nou i deu cridava a la família, la trucava per telèfon i no a ells perquè no tenien telèfon sinó a una veïna, que era una mena de santa... Bé, doncs aquest nano no venia mai, i a base de matxacar vaig aconseguir que vingué. Arribava a les deu però venia.

Però venia, quan trucaves?

Sí. Encara té... Aquest és un cas perdut del Ceip 18, pel que sé d'aquest nen. I tenim els dos germans.

Aquí ara?

Sí. Aquests arriben cada dia a les deu perquè es desperten a la sirena de l'escola.

Ah, mira. Podríeu posar la sirena una mica abans.

Jo ho deia, això: hauríem de trucar a les nou per despertar-los a ells.

Bé, però vénen, vénen a les deu però vénen.

Vénen, vénen absolutament adormits, sense esmorzar, sense pentinar, però vénen, sí. És una... són manca d'hàbits de vida, vull dir... se'n van a dormir a les dues. Un és de primer, imagina't, i l'altre és de cinquè. Però són coses que... això sí que no té solució, vull dir... canviar la vida de la gent no es pot... Aquests hàbits de tota la vida adquirits a la família, que tenen aquesta desorganització... és molt difícil de canviar, no? Però bé, almenys vénen, encara que sigui tard vénen.

Perquè en altres nivells és una família que més o menys funciona?

No. Te molts problemes

Aquest any teníeu aquest registre que em passava el professor de compensatòria, no?

Sí, aquest és la suma, però és semblant, sí.

Aquest buidat d'altres anys l'heu anat fent o no?

Sí.

Qui el feia aquest buidat?

Doncs el feien amb ordinadors cada tutor i després a l'equip de gestió de l'escola fèiem com la suma... eh? Cada tutor fa una mica el resum final, i després a l'equip de gestió ho mirem una mica. Potser no és tan acurat i tan ben fet i tal, però sí.

Us ha estat útil tenir un registre d'aquestes característiques?

Sí.

Què us aporta?

Bé, més que res tenir una visió global, no?

I us permet conèixer els tipus d'absentisme més freqüents? O si és pel matí, per la tarda, els moments.... Això us és útil també de saber-ho?

Sí, també, també. Perquè per exemple si un nen be pel mati i és absentista per la tarda, té una diferència molt gran per la tarda, això pot ser un indicador que es queda al carrer enlloc de venir a l'escola, m'entens? O coses d'aquestes.

El que sí que costa moltíssim és que justifiquin les faltes per escrit, és una cosa complicadíssima.

Perquè? Són famílies que tampoc tenen l'hàbit de la escriptura? gairebé al límit d'analfabetisme?

Sí. Sempre insistim molt a les reunions de classes i tal, però...

I com ho justifiquen, per telèfon?

Sí, o quan torna li diu "es que ha tenido anginas", o "lo he llevado al médico"...

I ja es considera justificat?

Sí, però clar, és un treball que intentem fer molt, que... Fins i tot expliquem una pel·lícula que normativament les faltes que no estan justificades per escrit nosaltres les considerem no justificades i hem d'enviar dades a Inspecció i als Serveis Socials, i... Això ho expliquem, però això sí que costa molt.

Vosaltres en termes estrictament normatius el fet de no tenir una falta justificada per escrit que suposa? (telèfon)

T'anava a preguntar que una falta no justificada per escrit... guè us representa?

Podriem tenir problemes si passes alguna cosa, el que passa és que és clar...

Així, el demanar les faltes justificades per escrit és fonamental per respondre a aquests requeriments normatius?

Sí. (...)

Sí, perquè clar, si al nano li passa alguna cosa a les tres i mitja de la tarda la família pot dir que l'ha enviat a l'escola i que tu no li has dit que no hi ha anat.

La teva paraula contra la d'ells?

Està claríssim, no? Però clar, si haguéssim de ser super estrictes amb el tema de la justificació escrita això seria... Mica en mica, eh? O sigui no et creguis, que déu ni do, però costa molt bé perquè... bé, fins i tot hi ha vegades que reps una nota i no s'entén ni el que diu: "sadorsmío", tot junt, que home, ho pots deduir per...

El canal de comunicació intern, quan la tutora detecta un cas d'absentisme i es posa en contacte amb la família i no se'n surt, deies que és directament l'equip de coordinació?

Ara la Comissió Social.

Bé, la Comissió Social.

Sí, i fins i tot hi ha un full de derivació aquí.

Perquè això de l'equip de coordinació què...?

És l'equip directiu més els coordinadors de cicle.

És una especificitat d'aquesta escola?

No, normalment hi ha un equip de coordinació pedagògica.

Sí, sí, però que en la derivació de casos d'absentisme...sigui l'equip que se'n ocupi?

Bé, és que abans, com que no teníem Comissió Social, era la manera de fer-ho, perquè era on ens trobàvem. Clar, hi havia un representant de cada cicle i l'equip directiu, era la manera de... Bé, de fet encara funciona en altres coses, de mirar els programes generals de l'escola i les solucions.

Ja. I la Comissió Social quant temps fa que la teniu?

Doncs aquest és el tercer curs.

I com valoren el seu funcionament?

Molt bé, molt bé, sí. Perquè clar...

Us reuneix una vegada al mes?

Una vegada al mes, sí. Sempre hem tingut molta coordinació amb els Serveis Socials per força, però el fet de trobar-se tots i tal... És molt més fàcil i fa més propera la relació.

La Comissió Social de zona suposo que es reuneix menys?

Una vegada al mes, també.

I les funcions d'aquesta? És més general?

És que són nivells diferents. Hi ha una comissió gran que és aquesta que tenim aquesta setmana, que només la fem... abans la fèiem dos cops l'any, ara no.

La Directora del centre de SS m'ho ha comentat.

Si, aquesta és més gran... bé, hi ha molts serveis, no? Però n'hi ha una altra que és més petita que som l'EAP, els directors de les escoles i de l'institut, els Serveis Socials, i el TED que s'ha incorporat aquest any. I és una mica al mateix nivell que la de les escoles, que és molt operatiu, però més global de zona, es parla de coses més globals: si hem de fer una demanda per treballar un tema a qualsevol administració, o com farem el protocol de llibres, o en el cas de les beques de menjador, per fer-ho tothom igual... coses d'aquestes.

Tu que portes vuit anys a l'escola em deies que l'absentisme...

Porto onze anys a l'escola.

En aquesta? Bé, doncs ja que portes molts anys a l'escola... em podries dir si l'absentisme ha anat disminuint, augmentant?

I tant, ha disminuït molt.

I a què atribueixes aquesta disminució?

Doncs hi ha dos factors: primer el que t'he dit abans, que és una cosa que nosaltres hem treballat molt. O sigui, hi ha un treball de fons de molts anys, i això clar, al llarg dels anys es nota. I després el fet de tenir nanos més petits, ara és molt més controlable.

Ja. Podríem dir que l'absentisme de primària d'alguna manera amb la Reforma s'ha desplaçat?

Bé, jo penso que... des del meu punt de vista, a la meua escola, sí, i suposo que en general també.

I aquest treball de fons de molts anys, a part d'elements de sensibilització amb les famílies, que això és una cosa molt lenta, quins altres elements et sembla que han estat importants per aconseguir que l'absentisme vagi disminuint progressivament?

Bé, una cosa que és importantíssima és la mentalització cent per cent del claustre, perquè si no tothom ho fa no funciona, i això costa molt també, eh?

A tu et consta que en aquesta escola realment tothom ho fa?

Sí, no tothom amb la mateixa cura, perquè això que t'explicava jo abans és una bestiesa, no tothom està disposat a sortir de classe per trucar, no? (...)

No, clar, és molt fort, no? Però bé, m'explico, no tothom té aquesta cura, però sí que hem treballat molt perquè la gent ho tingui en compte, que els nanos són responsabilitat nostra, "pim pam"... Clar, funciona sobretot quan tothom ho fa... mai pots demanar a tothom la mateixa intensitat perquè cadascú som diferents, però almenys estar a sobre, això sí que és important. Perquè clar, els nanos veuen un bloc, no? O sigui, jo què sé, tothom li pregunta "què et passa?", i l'especialista "què et va passar ahir?", perquè no vas venir ahir?", no? I llavors és com una matxacada, que els nanos saben molt bé que tots estem a sobre. A part de la sensibilitat i el tarannà de cadascú i el fet que hi hagi una línia d'escola també marca.

Com contribueix a aquest fet l'actual configuració de les plantilles?

Sí, bé... aquí no som gaire estables, eh?, no et pensis...

Ah si?

No, no. Ens anem estabilitzant mica en mica, però... jo, per exemple, no sóc definitiva en aquesta escola.

Però si portes vuit... onze anys!

Perquè hi ha molta gent definitiva que hauria d'ocupar la seva plaça i no vol venir, llavors hi ha vacants, ens anem quedant gent que ens agrada...

Però això vol dir que et pots acabar jubilant no definitiva?

No, jo sóc definitiva però en un altre centre. A més jo segurament marxaré, quan acabi la direcció marxaré perquè estic cansada, però... Vull dir que no hi ha massa estabilitat, eh?

Què hi deu haver, com la meitat de la plantilla estable o menys?

La meitat, més o menys.

L'altra qüestió és saber... de la gent que s'estabilitza, el percentatge de gent realment engrescada amb la realitat de l'escola...? Vull dir que una cosa és l'estabilitat i l'altra cosa és el nivell de

motivació i d'implicació amb l'escola en la que estàs estable, no?1- Sí, bé, jo sempre ho dic, la meitat aquí hi estem perquè volem. Bé, jo hi he estat onze anys, penso que això és bastant estable, no?

Sí.

I com jo altra gent. No, vull dir que... no sé, hi ha definitius que estan aquí perquè no poden marxar, i hi ha gent que no som definitius que hi estem perquè volem. Joestic aquí perquè vull, sinó me n'aniria a la meva escola definitiva que potser estaria més bé, no? Almenys més tranquil·la.

On està la teva plaça definitiva?

A Badalona, a prop de Montigalà, però ni hi he anat mai, eh?

No?

Però suposo que quan acabi me n'aniré, perquè la renovació és fonamental. A veure què fan allà, no?

Explica'm una mica... en relació a les estratègies del centre... A veure, en primer lloc, com a mesures generals d'acolliment de l'alumnat i de les famílies, i també els mecanismes de control, de sanció... que tingueu contemplats en el reglament i que afecten directa o indirectament al tema d'assistència... Com ho feu això? A veure, l'acolliment de les famílies i dels nanos a P3 i després a primer... Perquè de nanos d'incorporació tardana no hi deuen haver gaires, o sí?

Sí, sí que en tenim alguns però clar, aquí la matrícula és absolutament fluctuant, vull dir que matriculem més gent en període no ordinari que en període ordinari. Hi ha molta gent que se'n va, que ve a mig curs... o sigui, l'acollida és permanent.

Sí?

Permanent, sí.

I com ho feu?

Doncs la primera acollida és des de direcció i secretaria, lògicament, quan es fa la matrícula i tal, no? I després al començament de curs fem el que són les reunions de classe, que s'explica... moltes coses, entre d'altres aquesta, que és important que els nanos vinguin cada dia a escola, que no arribin tard, que si arriben tard o no vénen ho justifiquin per escrit, expliquem que no es per res a part que tenim l'obligació legal perquè tothom vol que el seu fill estigui controlat i tots volem estar tranquils, saber que si un nano no ve és perquè està a casa malalt o el que sigui, no?

I suposo que hi deu haver famílies que vénen, i per tant es "deixen acollir", i d'altres que no vénen?.

I d'altres que no vénen. Si. I amb els que no vénen...?

Bé, sempre s'intenta... es fa un registre de les famílies que han vingut a la reunió, i llavors amb les que no han vingut sempre es prioritza, a la primera entrevista personal, cridar aquestes persones. Tot i així hi ha famílies que no vénen mai a l'escola, que no hi ha manera. I això sí que ho passem als Serveis Socials.

Sí?

Si. Quan hi ha una família que el tutor o tutora la crida i la crida i no ve, doncs sí que ho passem als Serveis Socials perquè pensem que és una deixadesa, no? A més pot ser indicador d'altres coses, també, i... Clar, bé, és que aquesta escola és molt petita, vull dir... el barri és molt petit i ja coneixem a tothom, perquè ve un nou i és cosí o veí o... d'un altre que ja coneixíem... Normalment... és com un poble, això.

Malgrat que tingueu nanos d'incorporació tardana?

Sí. Bé, en tenim tres que són de l'Europa de l'Est i llavors han vingut més tard.

I mesures específiques d'acollida d'aquestes famílies que em deies, que quan no hi ha manera de posar-vos en contacte us poseu en contacte amb Serveis Socials...?

A part del que seria diguem l'historial acadèmic que tenen les escoles, es fa algun tipus d'historial de les famílies...?

Historial de les famílies? No, però clar, hi ha un registre d'entrevistes i clar, allà hi surten moltes coses. I no sé...

Qui ho fa? la tutora?

Sí. També hi ha un registre de les comissions socials, que moltes vegades parlem de casos, o sigui que allà també hi ha informació de les famílies. I jo també tinc, com a directora... perquè a vegades moltes famílies van a parlar directament amb mi, no?

Quan aconseguíu recuperar un cas d'absentisme quin tipus d'acollida es fa des de la direcció, des de l'aula o des d'on sigui, es fa algun tipus d'acollida especial per aquest nano?

Què vols dir?

La pregunta seria com retorna un nano absentista a l'aula?.

Absentista total?

Home, si és total potser no torna, no?. No, vull dir recurrent... un absentisme recurrent.

Mira, el cas més greu que vam tenir que va ser una nena, aquesta que t'he dit abans que fins i tot li van treure el PIRMI a la mare, perquè és que va ser ja un cas tancat per tothom. I aquesta... bé, hi va haver un parell de retorns després de cinc mesos... no sé si em preguntaves això.

Sí.

I bé, va venir amb l'educador perquè havia estat un treball de l'educador, el va acollir el tutor i jo, "va, (nom) que ara te'n sortiràs, que has de venir a escola...", però va durar tres dies, vull dir no va funcionar. Quan és un cas tan greu penso que és molt difícil, no sé.

I en casos no tan greus, més d'un absentisme allò... intermitent?

(...)

Home, que quan crides a la família del nano per dir-li les coses van malament, quan les coses milloren has de fer igual, no? I llavors el que fem és això, citar la família, dir "molt bé, ara està venint a escola, s'ha adaptat, està treballant molt, ha millorat molt..." i tal, una mica això del reforç positiu, això sí que ho fem.

(...)

Hi ha famílies que no tenen solució, jo és una cosa que tinc clara, vull dir que arriba un moment en el que ja no es pot fer res. Però penso que si ho treballes des de P3 i des de la base i tal es poden fer moltes coses, però sempre hi ha famílies desastre que bé, que ni amb intervencions de Serveis Socials ni nostres ni de ningú, que no hi ha manera que vinguin a escola.

Vosaltres quants casos d'absentisme teniu?

(...)

Quatre en total. Dos a primària i dos a infantil. Quatre. Per descriure qualitativament l'absentisme hem definit aquest tipus segons freqüència: l'absentisme esporàdic o aleatori, el segon tipus és l'absentisme recurrent, és a dir que no assisteixen d'una forma recurrent o perquè fan altres activitats... siguin productives, siguin reproductives en el cas de les nenes...; el tercer tipus és l'absentisme dur, és a dir, seria el cas d'aquesta nena que m'explicaves tu abans que ara està al Ceip 18, em deies, o ni escolaritzada, no?

Ni escolaritzada.

No. Dos nostres...

Sí?.

Tenen dues germanes a casa, eh?

Ah, sí?

En edat escolar, o sigui que... I aquest, el de sisè, jo estic segura que no anirà a l'institut.

I quina és la instància que se'n ocupa o que se n'hauria d'ocupar?

Això és un cas d'EAIÀ claríssim, em penso que ara es fa la derivació. Saps que passa moltes vegades amb aquestes famílies? Segons la meua experiència, eh? Que són famílies que no volen cap control, i què fan? Doncs quan estan... o sigui, van venir del Ceip 7 de la Zona 2 amb informes d'EAIÀ, derivacions a EAIÀ, i van venir aquí. Quan comencin a intervenir EAIÀS i etc., se n'aniran a un altre barri segur. Què passa? Que com que tota la paperassa i tota la maquinària de l'administració és tan gran, doncs si no hi ha molta cura d'una escola a l'altra de dir "escolta, ull amb aquest que ja hi ha un informe, que es comunica als Serveis Socials o a l'EAIÀ per que faci el traspàs..." Doncs, mira, passen tres o quatre anys, van fent la seva, tornen a intervenir i tornen a marxar. Això passa molt.

Perquè com funciona la derivació a l'EAIÀ...?

L'EAIÀ funciona per territoris com tot, vull dir... Aquests venien de l'EAIÀ de... no sé quina zona és, de la Zona 2... D'allà del Ceip 7,

la Zona 2. Bé, .I ara... clar, la derivació es farà a la del districte. Si marxen del districte i se'n van... jo què sé, a Sabadell, imagina't!

L'EAIA què fa, un seguiment? Quin tipus d'intervenció fa l'EAIA?

A veure, l'EAIA intervé quan cap servei primari se n'ha pogut sortir amb la família, i llavors ja és una instància superior.

Ja.

No? I sinó doncs ja DEGAI.

Però la DEGAI és per ... vull dir suposa retirada de custòdies i coses d'aquestes, o no necessàriament?

Home, depèn, no necessàriament. El que passa és que la DEGAI, com que és Justícia, doncs ja pot citar la família amb uns altres supòsits, no? És que clar, aquí hi ha un tema sobre el qual et volia preguntar.

SÍ?.

Si el nano està a primària o secundària en principi el centre pot intentar controlar l'absentisme. Però en el cas del trànsit de primària a secundària, si es produeix alguna fuga... com es fa per evitar això?

Es Inspecció qui se'n ocupa.

Però Inspecció a través de qui? perquè clar, Inspecció no està sobre el terreny...

Bé, però Inspecció té totes les dades, m'explico?

No.

O sigui, el nostre inspector de zona sap dels de sisè de la nostra escola quants són i qui són, no?

SÍ?

Llavors... fins i tot hi ha també un control de l'EAP de dir... i des de l'escola de primària també es fa, de dir "aquests disset on han anat a parar?", el tutor ja sap quina opció van fer, llavors sí que hi ha un control via escola de primària de dir... a veure, truques directament allà i digues "escolta, que s'han matriculat o han fet la preinscripció...?"

Això ho feu els centres de primària amb els IES?

Sí.

I és normatiu, això? Vull dir, hi ha obligació de fer-ho?

Sí, sí.

I si hi ha algun nano no matriculat?

Bé, això ja t'ho... si un nano no hi va, no està matriculat clar, ja ho sap que està al carrer, i llavors Inspecció...

Podríem dir que la garantia en el trànsit de primària a secundària, recau en els centres de primària?

No cent per cent, però sí controlem que hagin fet la preinscripció i la matrícula a un altre centre. Si després hi van o no hi va... un cop matriculat diguem que és com si la responsabilitat passés a secundària.

Clar, en tant que són alumnes matriculats en aquell centre.

No és que sigui la nostra responsabilitat, però sí que hi ha una feina de control, de mirar que ningú es quedi sense centre, m'entens? Això sí que es fa.

Ja.

Llavors tu, una vegada detectes això, crides a Inspecció i dius "mira, aquest no està matriculat enlloc", i bé, Inspecció ja es belluga, o Serveis Socials, van a casa de la família... no sempre, eh? En el cas dels gitanos, sobretot amb les nenes, no es treballa, jo ja ho sé, perquè és una cosa cultural... penso que no es treballa.

I perquè? Tu com ho valores això?

No ho sé... Penso que no hi ha dret, que és horrible per les nenes, però són coses culturals tan arraigades que realment...

Bé, tornant al aquell tema que t'intentava explicar dels quatre tipus d'absentisme...

Sí, sí.

Es tractaria que a partir de la freqüència de l'absentisme em distribuïssis els casos que teniu, que...?

Tots quatre són del tipus ... absentisme recurrent.

Tots quatre són del mateix tipus?

I tant, i vinculat a la negligència familiar, claríssim. Fins i tot aquests nanos quan van anar a Extremadura no és que... és més la família que els arrossega que no pas una altra cosa.

El que fan allà, si van al mercadillo o no, jo no ho sé.

I alguna relació de moments, allò de moments proclius? Bé, suposo que la veuré aquí al full que m'ha passat el professional de compensatòria.

Sí, sí.

D'aquests quatre tipus, suposo que en algun moment us heu trobat amb el tipus tres, amb el cas d'aquesta nena que em comentaves que era un cas... ja diguem-ne un cas tancat...crònic.

Sí, nanos absolutament rebotats de l'escola, n'hi ha hagut més d'un cas, és a dir, nanos que no volen venir a l'escola, i que són nanos que als onze anys decideixen que no volen venir a escola i reboten d'escola en escola, i tenen l'obligació de venir i no vénen... Sí que hem tingut més d'un cas, i tant.

I ara ja no en teniu d'aquests casos?

No.

Què eren... casos de setè i vuitè?

Sí, nanos grans, nanos fins i tot de quinze anys, perquè clar... no venien, no els hi posàvem el segell, tornaven a fer sisè, i tampoc venien, i així.

Ja. Hi ha diferències a l'hora de treballar amb un tipus o amb un altre? Havíeu tingut intervencions diferents quan teníeu aquests casos?

Bé, aquest és molt difícil de treballar, perquè quan un nano té una visió molt negativa de l'escola, canviar això... per molt que l'acullis..., no ho sé, els adolescents són molt... es tanquen molt, no? Això és molt difícil de treballar. I aquest no es dona, aquest no.

Aquest absentista que falta a algunes classes?

Aquest és impossible en una escola de primària.

Bé, clar, però d'alguna manera sí que tu l'acullis encara que sigui en una aula petita, la vas... bé, vull dir no sé, no?

Sí, sí, no es queda al carrer, no. Bé, els serveis em sembla que estan com bastant clars...

I del tipus dos també n'hem tingut, eh?

Sí? A què s'associa?

A famílies gitanes, però no sempre, nanos que han d'ajudar a casa, o van al mercadillo...

Perquè l'altre tema, de les nenes de dotze anys que... bé, dotze o menys, que els hi ve la primera regla i deixen de venir, això a la vostra escola es dona?

Sí.

I aquí quines armes té l'escola?

Doncs cap, perquè com que és una cosa... de fet és el que t'he explicat abans, no hi intervenen, és una cosa que deixen... no sé, com que és així, no?

Ja. Que et sembla que caldria per a reconduir aquestes situacions?

Respecte a aquests casos?

Sí, com es podrien treballar situacions d'aquestes, de no escolarització, o de desescolarització precoç, i d'absentisme...

Doncs penso que inspecció podria mullar-se més, perquè jo em poso en el lloc d'una família que el cridi l'inspector... una altra cosa és que hi vagin, m'explico? Una intervenció més directa d'Inspecció, no? De... bé, de dir "escolti, la seva obligació és portar el nen a escola, i sinó el denunciarem", no? No es fa.

No ho sé... és que també penso que si els centres es cuiden de manera que puguin ser acollidors per les criatures i... doncs no sé que hi hagi un equip de mestres que sigui seductor, doncs clar, això fa més fàcil que els nanos tinguin ganes de venir a l'escola. O sigui, el tema de les plantilles és fonamental. Perquè aquest noi que ha vingut va tenir uns problemes... perquè no se'n sortia, m'explico?

No.

No se'n sortia, no li feien ni cas.

Ah, ja, sí.

I clar, estava absolutament infra- valorat, no volien estar amb ell... casos d'aquests n'hem tingut, vull dir... no tothom som iguals...

Potser hi ha d'haver un principi d'autoritat?

I més que d'autoritat de seducció, vull dir l'educació és un procés de seducció, tu has de fer viure a l'altre i has de fer que quan vingui a l'escola s'ho passi de conya, o almenys el més bé possible, no? També s'ha d'esforçar, però bé, que en global li compensi venir a l'escola, que no sigui un rotllo.

Ja. El fet de ser un Centre d'Atenció Educativa Preferent... aquest és un Centre d'Atenció Educativa Preferent, oi? tots els de la zona de fet ho són, no? A més de tenir recursos extra ordinaris com beques de menjador i tal que més suposa?

Una mica més de diners.

Una mica més de diners?

Si. Res més.

Res més?

A vegades s'ha parlat de dotar als centres

De major autonomia...?

També s'ha parlat de la rigidesa en la configuració de les plantilles i ...

A tu et sembla que aquestes mesures podrien ser d'interès en aquests centres?

Sí, però no sé si ho aconseguirem, això, fa molts anys que lluitem i no hi ha manera, perquè fins i tot clar, els sindicats no ho volen, perquè hi ha un dret general dels funcionaris, hi ha la història dels punts, i bé... Són els sindicats els primers que no ho volen, però és absurd perquè hi ha un altr tipus de centres que es diuen CERES, que són les escoles d'aquestes totes mones, d'innovació, i allà nohi entra qualsevol.

Ah no?

No.

I quins són els criteris per formar part de...?

Has de fer un projecte i hi ha com una mena de...selecció

Són centres experimentals, els CERES, i allà...o sigui que l'administració fa el que vol, perquè això també va en contra dels funcionaris, no? Per què no hi puc accedir jo? M'explico? Per què no ha d'anar per concurs normal, per què he de presentar el meu currículum i un projecte per anar allà? Doncs pel mateix principi es podria fer aquí, i aquí no es fa.

Bé... Alguna altra consideració en aquest sentit?

Uf! Moltes coses... és que són moltes coses, no sé... És estar una mica... dignificar una mica les escoles, o sigui... nosaltres aquí som "guethos", no som escoles, i nosaltres encara, però el Ceip 15 i el Ceip 14... bé ja el veuràs... el Ceip 14 és tremend. Això no hi ha dret, no hi hauria d'haver "guethos", però a l'administració li interessa perquè tots estiguin allà i no molestin, per tant ningú els veu i no són res.

A no sé que hi hagi un conflicte molt greu passen desapercebuts, no?

Nosaltres fem moltes peticions a l'administració.

Per exemple l'Ajuntament és el propietari dels edificis de primària i té la responsabilitat de tenir cura dels edificis, i no ho fa. Però aquest no es veu malament, aquest edifici.

No, aquest està bé perquè és relativament nou.

Ah, sí?

Sí, té catorze anys. Però per exemple el Ceip 17 aquest any fa el vint-i-cinc aniversari i no l'han pintat mai, i no hi ha dret.

A més ... és que no només és pintura, són moltes coses, no?

Sí?.

És que... jo sempre ho dic a les reunions, que a veure, si volem que les criatures canviïn el seu chip i tinguin una visió positiva del món, almenys el lloc on viuen habitualment ha de ser agradable, no pot estar destrossat! És que això moralment és inadmissible, i aquests centres s'haurien de cuidar més.

I l'administració... en aquest sentit, no aboca uns recursos extraordinaris o suplementaris...?

No. Bé, jo l'altre dia li preguntava això al TED i clar, sí que rebem més diners quantitativament, però per una raó, perquè les nostres escoles tenen unes estructures molt complicades, perquè estan encarades a la muntanya...

Per exemple el Ceip 15 té dos accessos: un des de T.B. i un altre des de C. M, i això fa que El Ceip 15 tingui més despeses de manteniment. Vull dir... sí que rebem més diners, però perquè aquests edificis són més difícils de conservar per la seva estructura, no té una altra cosa.

Ja. Canviant de tema: Que et sembla que resulta ineludible per tal que els nanos vinguin a l'escola?

Ja t'ho he dit abans, que s'ho passin bé.

Bé, acabem amb això. A veure, ara et faré algunes preguntes de caracterització del centre. A veure... Quin percentatge teniu aquí de nanos de minories ètniques, i quines col·lectivitats?

Molt poc, vols que ho miri per dir-te'l?. És que ara no t'ho sabria dir, a veure, un moment.(...)

... el que passa és que... amb això també hi ha un rotllo patatero, com el tema de les necessitats educatives especials, perquè fa dos anys... fa tres anys el decret de... Mira, en tenim disset, molt pocs nens gitanos.

Disset de quants?

És un 10% de nens d'ètnia gitana.170 més o menys en teniu, d'alumnes?

Sí. Un 10%. I d'altres països en tenim cinc, dos magrebins i tres eslaus.

Sí, aquests nanos que m'havies comentat?

És molt poca gent. No, mira...

I de necessitats educatives especials...?

Sí, mira, fa tres anys va sortir un nou decret d'educació especial i contemplava per primera vegada les necessitats educatives especials derivades del risc de marginació i les carències afectives, socials, econòmiques i "pim pam", no? Llavors què passa? Com tot, com l'hora d'atenció educativa preferent, posen el títol i després no ho desenvolupen, amb el qual queda un ròtul i res més. Clar, que passava? La resta de necessitats educatives especials... hi ha d'intervenir l'EAP, està claríssim, i fer un estudi de la criatura i fer un dictamen. Clar, no deia qui havia de fer això, el cinquè apartat. I clar, a part hi ha una creueta al full de preinscripció que diu "al·lega vostè necessitats educatives especials?", i el pare...

És la família, que ha de decidir si al·lega o no?

Clar, tu com li dius al pare " escolti, que està vostè en risc de marginació social?", és que és surrealista, m'entens?, no té sentit. I llavors aquest any han desenvolupat una mica això i diuen que si els directors detecten problemes d'aquests han d'acudir a l'EAP perquè faci dictàmens, però és una mica en abstracte.

A més tinc la impressió que segons les zones els EAPS es mullen més o menys.

Això segur. Tot i que els criteris han de ser comuns per a tots. I clar, per exemple...els nens en risc doncs no entren.

I vosaltres nens en situacions de riscos en teniu?

Si. Mira, nanos amb dictamen, o sigui, de necessitats educatives especials, en tenim deu però... no, espera, no, són aquests: sis, però de necessitats educatives especials contant els altres, trenta tres.

I aquests vint-i-nou si descomptem els sis...?

Són de risc social greu.

I aquests quines característiques tenen, com es treballa amb aquests altres?

No, a veure, què vol dir això?

Vol dir que no tenen dictamen, vol dir que no tenen reforç... no?

Sí, bé, sí que en ténen, des del centre, no? bé... Vull dir, que tenim els recursos per ser una escola d'atenció preferent, són recursos per a tothom, no els dediquem només a aquests, m'explico? Tot és global, no? Però clar, no n'hauríem de tenir trenta tres, n'hauríem de tenir vint-i-dos.

En realitat no suposa un augment de dotació de plantilla? O una disminució de les ràtios?

No. Per a l'Administració és com si aquests trenta tres no hi fossin. A més ... la llei diu que no se'n poden tenir més de dos per aula, que si en tens més de dos s'han de repartir. Nosaltres tenim onze aules, ens en sobren onze, en tenim tres que no és cert perquè no estan repartits equitativament, no? Hi ha una classe de P4 que és una bomba de rellotgeria, que són vint-i-quatre i n'hi ha set. És que és fort, no? O una altra de segon, perquè a vegades coincideix que en té cinc de quinze. O sigui, de quinze, una tercera part estan super cascats. Què passa? Aquests són... Però clar, aquí com que tots són d'atenció educativa preferent, no passaran els nostres al ceip 15 i els del Ceip 15 cap aquí, no?
O sigui, no té solució.

I hi ha altres recursos interns per donar una atenció...? Per exemple, al Ceip 15 la directora temia que li reduïssin un docent de cara a l'any vinent.

Sí, podria ser. A nosaltres se'ns han ajuntat dos grups amb vint-i-cinc alumnes, un amb vint-i-sis, per sobre de la ràtio normativa, tot i que l'ordre diu el contrari. Nosaltres amb vint-i-cinc no podem treballar, per sobre de divuit o dinou és molt difícil.

Per tant el professor de compensatòria quants d'aquests nens agafa?, Treballa amb els nanos que necessiten reforç? Vosaltres el reforç el feu amb el professorat d'educació especial que podeu tenir... en teniu, suposo.

Dos.

Dos. I després, amb els de Compensatòria, quin tipus de nanos s'acull?1- Depèn, per exemple va intervenir... està intervenint a tercer perquè hi ha una nena que ha vingut aquest curs de l'Europa de l'Est que no parlava res, i està intervenint en un curs per aquesta raó. I a part fa altres coses globals per l'escola, d'intervenció directa fa aquesta. Sobretot amb nanos d'incorporació tardana, no?

D'acord. Si m'haguessis d'explicar ... tres o quatre trets que caracteritzin la línia pedagògica de l'escola, què m'explicaries? El que realment sigui rellevant de la vostra escola.

No ho sé, és que estem refent el PEC, estem definir el nostre plantejament ... Bé, una cosa que ens importa molt són les activitats globals, o sigui, fem colònies, som la única escola de la zona que fem colònies. Bé, el Ceip 17 també, però no tan intensament com nosaltres. O intentem fe moltes sortides, o festivals de teatre, o... Això ens interessa molt, treballar el concepte d'escola, què vol dir pertànyer a un col·lectiu... això sí que és important, no sé com es podria dir això... I una altra cosa que sí que treballem moltíssim o que ens importa molt és intentar equilibrar d'alguna manera les carències que les criatures tenen a casa: des de que tots tinguin llibres, que tots tinguin material, que puguin venir a les excursions, que no s'estableixin diferències a dintre de les classes... aquestes coses.

Hi ha un material col·lectiu i un material individual?

No, el material és globalitzat, fan una quota i... és globalitzat.

De l'1 al 4, considerant l'1 el baix i el 4 alt, quin seria el nivell d'implicació del professorat en el que seria la línia pedagògica del centre, a on la posaries entre l'1 i el 4?

Mitjana?

De mitjana, clar.

Un tres.

I em podries donar algun exemple que il·lustri com doneu resposta a l'atenció a la diversitat, o com resoleu la diversitat d'alumnat?

Doncs per exemple fem tallers a totes les classes. No fem grups flexibles, no a tot arreu, una mica... a vegades fem desdoblaments, a vegades fem grups flexibles, a vegades hi ha dos mestres a dintre de la classe...

Quina diferència establiu entre desdoblament i grup flexible?

Bé, un desdoblament normalment es fa en una aula, es divideix en dos perquè hi hagin grups més petits, hi pugui haver dos mestres, i llavors es pugui atendre més individualitzadament a les criatures. Els grups flexibles normalment es fan o en un mateix cicle o en dos paral·lels????, i es fa més d'un grup.

I en teniu, de grups flexibles?

Sí, a cinquè i sisè encara funcionen.

En les instrumentals?

Sí, en les instrumentals, sobretot a llengua perquè és el que els hi costa més, perquè majoritàriament són castellans parlants i és una cosa que costa molt.

I com valoreu l'eficàcia dels grups flexibles, i dels desdoblaments...?

Doncs és que és una cosa que estem fent mica en mica, no hem arribat a un criteri unificat, i depèn. El que sí que fem és que cada vegada més anem cap a la intervenció dels mestres a dintre de l'aula encontres de segregar grups, però no hi ha un criteri perquè hi ha moltes maneres de pensar, tot té molts pros i contres, i... Per exemple aquest any s'ha fet una mica a mida, de dir... bé, aquests són els recursos que hi ha, quines demandes hi ha, quines propostes fa cada tutor, i bé, després hem distribuït els recursos. Hi ha gent que diu "no, no, jo prefereixo que entri a classe", i hi ha un que és que li fa una por horrible, doncs tampoc imposaràs això, no? I bé, "què vols fer?", doncs fem això...

Una por què vols dir, del nano cap al mestre?

No, no, el mestre, parlo dels mestres...dels tutors, Hi ha algú que diu: "jo tinc nanos amb problemes, necessito ajut, però no vull que ningú entri a la meua classe perquè em posa molt nerviós...", m'entens? O sigui, que no hem definit, no? Així com la dels tallers està claríssim i és una cosa que fem sempre i a tota la primària i ha funcionat molt bé i tal...

Què vol dir, funcionar... fer assignatures en forma de taller?

Sí, treballar els coneixements de manera més manipulativa i en grups petits, i barrejats per cicles, i a parvulari fem racons...

Alguna iniciativa de formació permanent col·lectiva?

Vam fer un seminari de tractament de la diversitat.

Sí? Amb assessorament extern?

Sí, però no va anar massa bé.

No? Per què?

No sé, no va funcionar.

No va donar els fruits que esperàveu?

No. Va ser complicat perquè ens va ocupar moltes hores i anem molt ofegats perquè tenim moltes reunions, molta feina... és molt complicat, l'horari dels mestres, no? I teníem un objectiu i aquest objectiu no es va complir.

Per què no es va complir? Perquè...Quin era l'objectiu?

L'objectiu era refer el reglament de règim intern de l'escola. L'assessora era una pedagoga que estava molt bé.

Qui?

La M. P., d'aquí de...la U.B

Ah.

Sí, però el seu objectiu era un altre, era treballar la dinàmica de treball. Però clar, què va passar? Que vam treballar la dinàmica de treball però no es va complir l'objectiu, no vam fer res, i això va cremar molt a la gent perquè no ho van entendre, i llavors no es va

tornar a demanar per aquesta raó, perquè la gent deia "bé, jo vaig de cul, no vull estar fent teràpia, vull fer feina, no vull fer això."

Ja. Em deies que hi ha una coordinació per cicles... Es pot dir que es treballa més per àrea, per cicle, per àrea i per cicle...?

Per àrea també, però sobretot per cicle.

Des de quan?

De sempre.

La última pregunta... la penúltima: alguna espècie d'interdisciplinària per àrees?

Algun eix transversal o experiència així...

Exacte, sí, algun eix transversal o interdisciplinari?

No, no n'hem fet cap.

Algun projecte que vulguis destacar?

No, cap

El tema de la tutoria com es treballa?, a l'aula ? Em pots explicar molt breument en què consisteix el Pla d'Acció Tutorial?

Bé, és un treball que començarem a... Bé, a veure, el tema de les tutories no està massa consensuat, no? Llavors, l'any passat a la Comissió Social vam fer tot un registre d'indicadors de risc social amb diferents apartats i amb uns objectius "x"; llavors el que vam fer va ser passar aquest registre exhaustiu d'indicadors al claustre amb la idea que subratllessin els que més ens preocupaven, i el que va sortir és que el que més preocupava eren temes de tipus relacionals, no? De... doncs de falta de normes, problemes de relació entre ells... coses d'aquestes. Llavors aquest any un parell de companyes de l'escola han fet un curset que està ofert... l'any passat s'havia fet a secundària, però aquest any es va oferir a les escoles de primària d'atenció preferent, que és un projecte que es diu "Decideix", no sé si el coneixes...

No.

... que és un projecte que han fet a la Universitat de la Laguna de Canàries i que els centres porten molts anys treballant-lo i els hi ha donat molt bons resultats. És un programa de competència social per treballar a les classes, i l'any vinent el posarem en marxa perquè ens hem adonat que necessitem, a part de les assemblees i la tutoria individualitzada, del treball d'hàbits, de normes, de tot el que fem, una cosa com més pautaada i com un programa més de tipus cognitiu, no?

Per tant, sí que seria un projecte innovador i de forma transversal, perquè el treballaríeu a diferents cursos?

Sí. En teoria almenys s'ha de treballar un cop cada cicle, o sigui, seria un projecte bianual. Bé, es faria cada any, però els nanos ho farien cada dos anys.

Clar, exacte, sí.

Això començarà al proper curs.

I de professores... dius que hi ha dues companyes que s'estan formant?

No, elles...

Ja ho han fet?

O sigui, va ser un seminari que va durar una setmana, i llavors...

Això organitzat pel Departament d'Ensenyament?

Sí, per la direcció general, sí. Llavors hi van anar dues; demanaven una persona de l'equip directiu i un tutor, i hi va anar la cap d'estudis i una tutora, la tutora de P4, amb la informació d'agafar la idea i transmetre-la al claustre. I ara una mica estem treballant això, estem mirant els dossiers... perquè el que sí que volem fer és fer una programació que després podem assumir, perquè sinó engegues coses i després no te'n surts, i la gent s'acaba cremant i tal. O sigui, millor anar poquet a poquet i poder assolir el que t'has proposat, no?

Bé, vols comentar alguna cosa més que et sembli que ens haguem deixat?

No. Només ressaltar la dificultat de treballar alguns casos. Hem tingut un cas de sisè que... venia d'una altra zona i la directora de l'altra escola em va trucar i em va dir: Aquesta nena és de sisè però passa. Tu digues a Serveis Socials i ni se t'acudeixi parlar amb el pare, perquè és un tio molt violent i el teu físic perilla.

Et va dir així, tal qual?

Sí, sí, i jo bé... La nena a casa està, i la segona, que era nostra l'any passat, a casa està.

I són nenes... aquestes són païes, no són gitanes?

No, no, són gitanes. És que el problema és que com que noies... com cens de població gitana no n'hi ha ja per començar, no? Per tant... bé, és que és molt relliscós, eh?, no hi ha dades, no se sap... fins i tot alguns no deuen estar inscrits enlloc.